

Briuselis, 2024 m. liepos 4 d.
(OR. en)

10570/24

Tarpinstitucinė byla:
2023/0232(COD)

CODEC 1400
ENV 573
CLIMA 223
AGRI 453
FORETS 155
RECH 262
TRANS 264
PE 148

INFORMACINIS PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS dėl dirvožemio stebėsenos ir atsparumo (Dirvožemio stebėsenos teisės aktas) – Pirmojo svarstymo Europos Parlamente rezultatai (2024 m. balandžio 10–11 d., Briuselis)

I. ĮVADAS

Pranešėjas Martinas HOJSÍKAS (RE, SK) Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto (ENVI) vardu pateikė pranešimą dėl pirmiau nurodyto pasiūlymo dėl direktyvos, kuriame išdėstyta 216 pasiūlymo pakeitimų (1–216 pakeitimai).

Be to, RENEW frakcija pateikė vieną pakeitimą (217 pakeitimą), keletas įvairių frakcijų EP narių pateikė 18 pakeitimų (218–234 ir 245 pakeitimai), ID frakcija – tris pakeitimus (235–237 pakeitimai), Verts/ALE frakcija – šešis pakeitimus (238–244 pakeitimai), Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas (AGRI) – 19 pakeitimų (246–264 pakeitimai), o ECR frakcija – tris pakeitimus (265–267 pakeitimai).

II. BALSAVIMAS

Balsuodamas 2024 m. balandžio 10 d. plenarinėje sesijoje Europos Parlamentas priėmė pasiūlymo dėl direktyvos 1–35, 37–50, 52–61, 63–66, 68–74, 76–83, 85–94 pakeitimus, 95 pakeitimo 1 ir 2 dalis, 96–108, 110–113, 120–169, 171–180, 186–202, 214–217, 221, 224, 226–228, 231, 232, 234, 247–252, 254, 260 ir 266 pakeitimus. 107–240 pakeitimai buvo panaikinti. Kitų pakeitimų priimta nebuvo.

Taip iš dalies pakeistas Komisijos pasiūlymas yra Parlamento per pirmąjį svarstymą priimta pozicija, kuri pateikiama šio pranešimo priede išdėstytoje jo teisėkūros rezoliucijoje.

P9_TA(2024)0204

Dirvožemio stebėseną ir atsparumą (Dirvožemio stebėsenos direktyva)

2024 m. balandžio 10 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl dirvožemio stebėsenos ir atsparumo (Dirvožemio stebėsenos teisės akto) (COM(2023)0416 – C9-0234/2023 – 2023/0232(COD))

(Įprasta teisėkūros procedūra: pirmasis svarstymas)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Europos Parlamentui ir Tarybai (COM(2023)0416),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 2 dalį ir 192 straipsnio 1 dalį, pagal kurias Komisija pateikė pasiūlymą Parlamentui (C9-0234/2023),
 - atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 294 straipsnio 3 dalį,
 - atsižvelgdamas į Nyderlandų Pirmųjų Rūmų ir Nyderlandų Antrųjų Rūmų pagal Protokolą Nr. 2 dėl subsidiarumo ir proporcingumo principų taikymo pateiktą pagrįstą nuomonę, kurioje tvirtinama, jog teisėkūros procedūra priimamo akto projektas neatitinka subsidiarumo principo,
 - atsižvelgdami į 2023 m. spalio 25 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,
 - pasikonsultavęs su Regionų komitetu,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 59 straipsnį,
 - atsižvelgdamas į Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto nuomonę,
 - atsižvelgdamas į Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto pranešimą (A9-0138/2024),
1. priima per pirmąjį svarstymą toliau pateiktą poziciją;
 2. ragina Komisiją dar kartą perduoti klausimą svarstyti Parlamentui, jei ji savo pasiūlymą pakeičia nauju tekstu, jį keičia iš esmės arba ketina jį keisti iš esmės;
 3. paveda Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir nacionaliniams parlamentams.

¹ OL C, C/2024/887, 2024 02 06, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/887/oj>.

Pakeitimas 1
Pasiūlymas dėl direktyvos
2 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(2) geros būklės dirvožemiai pasižymi tinkamomis cheminėmis, biologinėmis ir fizinėmis savybėmis, kurios užtikrina žmonėms ir aplinkai gyvybiškai svarbias ekosistemines paslaugas, tokias kaip pakankamas aprūpinimas saugiu ir vertingu maistu, biomasės ir švaraus vandens tiekimas, maisto medžiagų apykaita, anglies dioksido saugojimas ir prieglobstis biologinei įvairovei. Tačiau 60–70 % Sąjungos dirvožemio būklė yra prasta ir toliau blogėja;

Pakeitimas

(2) geros būklės dirvožemiai pasižymi tinkamomis cheminėmis, biologinėmis ir fizinėmis savybėmis, kurios užtikrina žmonėms ir aplinkai gyvybiškai svarbias ekosistemines paslaugas, tokias kaip pakankamas aprūpinimas saugiu ir vertingu maistu, biomasės ir švaraus vandens tiekimas, maisto medžiagų apykaita, anglies dioksido saugojimas ir prieglobstis biologinei įvairovei. ***Dirvožemis yra labai svarbus apsirūpinimo maistu saugumui užtikrinti.*** Tačiau ***vertinama, kad*** 60–70 % Sąjungos dirvožemio būklė yra prasta ir toliau blogėja;

Pakeitimas 2
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(3) dirvožemio degradacija Sąjungai kasmet kainuoja kelias dešimtis milijardų eurų. Gera dirvožemio būklė daro poveikį ekosisteminių paslaugų, kurios duoda didelę ekonominę grąžą, teikimui. ***Todėl tvarus dirvožemio valdymas ir atkūrimas*** yra ekonomiškai ***pagrįsti*** ir gali gerokai padidinti žemės kainą ir vertę Sąjungoje;

Pakeitimas

(3) dirvožemio degradacija Sąjungai kasmet kainuoja kelias dešimtis milijardų eurų. Gera dirvožemio būklė daro poveikį ekosisteminių paslaugų, kurios duoda didelę ekonominę grąžą, teikimui. ***Jo būklės gerinimas*** yra ekonomiškai ***pagrįstas*** ir gali gerokai padidinti žemės kainą ir vertę Sąjungoje; ***Be to, gali užtrukti iki 1000 metų, kad susidarytų tik 1 centimetras viršutinio dirvožemio, o degradacijos procesas ir visiškas dirvožemio praradimas gali įvykti greitai.***

Pakeitimas 3
Pasiūlymas dėl direktyvos
11 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(11) finansavimas yra labai svarbus, kad būtų galima pereiti prie geros būklės dirvožemio. Daugiametėje finansinėje programoje numatytos kelios dirvožemio apsaugos, tvaraus valdymo ir atkūrimo finansavimo galimybės. Europos dirvožemio būklės gerinimo misija yra viena iš penkių programos „Europos horizontas“ ES misijų ir specialiai skirta dirvožemio būklės gerinimui. Dirvožemio misija yra pagrindinė šios direktyvos įgyvendinimo priemonė. Ja siekiama vadovauti perėjimui prie geros dirvožemio būklės finansuojant plataus užmojo mokslinių tyrimų ir inovacijų programą, sukuriant 100 gyvųjų laboratorijų ir kelrodžių tinklą kaimo ir miesto vietovėse, spartinant suderintos dirvožemio stebėsenos sistemos kūrimą ir didinant informuotumą apie dirvožemio svarbą. Kitos Sąjungos programos, kuriomis siekiama prisidėti prie geros dirvožemio būklės, yra bendra žemės ūkio politika, sanglaudos politikos fondai, Aplinkos ir klimato politikos programa, programos „Europos horizontas“ darbo programa, techninės paramos priemonė, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė ir programa „InvestEU“;

Pakeitimas

(11) finansavimas yra labai svarbus, kad būtų galima pereiti prie geros būklės dirvožemio. Daugiametėje finansinėje programoje numatytos kelios dirvožemio apsaugos, tvaraus valdymo ir atkūrimo finansavimo galimybės. Europos dirvožemio būklės gerinimo misija yra viena iš penkių programos „Europos horizontas“ ES misijų ir specialiai skirta dirvožemio būklės gerinimui. Dirvožemio misija yra pagrindinė šios direktyvos įgyvendinimo priemonė. Ja siekiama vadovauti perėjimui prie geros dirvožemio būklės finansuojant plataus užmojo mokslinių tyrimų ir inovacijų programą, sukuriant 100 gyvųjų laboratorijų ir kelrodžių tinklą kaimo ir miesto vietovėse, spartinant suderintos dirvožemio stebėsenos sistemos kūrimą ir didinant informuotumą apie dirvožemio svarbą. Kitos Sąjungos programos, kuriomis siekiama prisidėti prie geros dirvožemio būklės, yra bendra žemės ūkio politika, sanglaudos politikos fondai, Aplinkos ir klimato politikos programa, programos „Europos horizontas“ darbo programa, techninės paramos priemonė, Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė ir programa „InvestEU“; ***Kadangi tikslas užtikrinti, kad visi Sąjungoje esantys dirvožemiai būtų sveiki, reikia sutelkti daugiau išteklių, kad būtų remiamas tvarus dirvožemio valdymas ir regeneracinės praktikos taikymas, be kita ko, teikiant Europos investicijų banko paramą taikant rizikos mažinimo mechanizmus. Komisija turėtų įvertinti bendrus finansinius poreikius ir spragas ir prireikus laikotarpiui po 2027 m. skirti papildomų finansinių išteklių pagal daugiametę finansinę programą ir patvirtinti priemones, kuriomis būtų užtikrintas politikos suderinamumas su***

Pakeitimas 4
Pasiūlymas dėl direktyvos
12 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(12) 2030 m. dirvožemio strategijoje paskelbta, kad Komisija pateiks pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl dirvožemio būklės, kad iki 2050 m. būtų galima pasiekti Dirvožemio strategijos tikslus ir užtikrinti gerą dirvožemio būklę visoje ES. 2021 m. balandžio 28 d. rezoliucijoje dėl dirvožemio apsaugos⁴² Europos Parlamentas pabrėžė, kad svarbu apsaugoti dirvožemį ir skatinti dirvožemio būklės gerinimą Sąjungoje, atsižvelgiant į tai, kad degradacija tęsiasi, nors kai kuriose valstybėse narėse imtasi veiksmų, kurie nebuvo didelio masto ar suderinti. Europos Parlamentas paragino Komisiją sukurti Sąjungos masto bendrą teisinę sistemą, kurioje būtų visapusiškai laikomasi subsidarumo principo, kad būtų apsaugotas ir tvariai naudojamas dirvožemis ir šalinamos visos didelės jam kylančios grėsmės;

⁴² 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl dirvožemio apsaugos (2021/2548(RSP)).

Pakeitimas

(12) 2030 m. dirvožemio strategijoje paskelbta, kad Komisija pateiks pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl dirvožemio būklės, kad iki 2050 m. būtų galima pasiekti Dirvožemio strategijos tikslus ir užtikrinti gerą dirvožemio būklę visoje ES. 2021 m. balandžio 28 d. rezoliucijoje dėl dirvožemio apsaugos⁴² Europos Parlamentas pabrėžė, kad svarbu apsaugoti dirvožemį ir skatinti dirvožemio būklės gerinimą Sąjungoje, atsižvelgiant į tai, kad degradacija tęsiasi, nors kai kuriose valstybėse narėse imtasi veiksmų, kurie nebuvo didelio masto ar suderinti. Europos Parlamentas paragino Komisiją sukurti Sąjungos masto bendrą teisinę sistemą, kurioje būtų visapusiškai laikomasi subsidarumo principo, kad būtų apsaugotas ir tvariai naudojamas dirvožemis ir šalinamos visos didelės jam kylančios grėsmės; ***Svarbu tai, kad Parlamentas pabrėžė riziką, kylančią dėl vienodų sąlygų valstybėms narėms ir jų skirtingų dirvožemio apsaugos režimų nebuvimo vidaus rinkos veikimui ir didelį potencialą skatinti sąžiningą konkurenciją privačiame sektoriuje, kurti novatoriškus sprendimus bei praktinę patirtį ir stiprinti technologijų eksportą už Sąjungos ribų.***

⁴² 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl dirvožemio apsaugos (2021/2548(RSP)).

Pakeitimas 5
Pasiūlymas dėl direktyvos
18 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(18) **būtina** nustatyti dirvožemio būklės stebėsenos ir vertinimo, tvaraus dirvožemio valdymo ir užterštų teritorijų tvarkymo priemonės, kad iki 2050 m. dirvožemis taptų geros būklės ir toks išliktų ir kad būtų pasiekti Sąjungos klimato ir biologinės įvairovės tikslai, užkirstas kelias sausroms ir gaivalinėms nelaimėms ir į jas būtų reaguojama, būtų apsaugota žmonių sveikata ir užtikrintas apsirūpinimas maistu ir maisto sauga;

Pakeitimas

(18) **itin svarbu** nustatyti **tinkamas, Sąjungos mastu suderintas**, dirvožemio būklės stebėsenos ir vertinimo, tvaraus dirvožemio valdymo ir užterštų teritorijų tvarkymo priemonės, kad iki 2050 m. dirvožemis taptų geros būklės ir toks išliktų ir kad būtų pasiekti Sąjungos klimato ir biologinės įvairovės tikslai, užkirstas kelias sausroms ir gaivalinėms nelaimėms ir į jas būtų reaguojama, būtų apsaugota žmonių sveikata ir užtikrintas apsirūpinimas maistu ir maisto sauga;

Pakeitimas 6
Pasiūlymas dėl direktyvos
19 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(19) dirvožemyje yra daugiau kaip 25 % visos biologinės įvairovės ir jis yra antras pagal dydį planetos anglies kaupiklis. Dėl gebėjimo surinkti ir saugoti anglies dioksidą geros būklės dirvožemis padeda siekti Sąjungos klimato kaitos tikslų. Geros būklės dirvožemis taip pat yra palanki buveinė organizmams klestėti ir yra labai svarbus siekiant didinti biologinę įvairovę ir ekosistemų stabilumą. Biologinė įvairovė po žeme ir ant žemės yra glaudžiai susijusi ir sąveikauja tarpusavio ryšiais (pvz., mikoriziniai grybai, jungiantys augalų šaknis);

Pakeitimas

(19) dirvožemyje yra daugiau kaip 25 % visos biologinės įvairovės ir jis yra antras pagal dydį planetos anglies kaupiklis. Dėl gebėjimo surinkti ir saugoti anglies dioksidą geros būklės dirvožemis padeda siekti Sąjungos klimato kaitos tikslų.
Dirvožemio biologinė įvairovė apima mikroorganizmus, įskaitant bakterijas, grybus, protozojas ir nematodus, taip pat didesnius organizmus, pavyzdžiui, sliekus, vabzdžius ir augalų šaknis, kurie kartu prisideda prie dirvožemio ekosistemų ekologinės ir funkcinės įvairovės. Geros būklės dirvožemis taip pat yra palanki buveinė organizmams klestėti ir yra labai svarbus siekiant didinti biologinę įvairovę ir ekosistemų stabilumą. Biologinė įvairovė po žeme ir ant žemės yra glaudžiai susijusi ir sąveikauja tarpusavio ryšiais (pvz., mikoriziniai grybai, jungiantys augalų

šaknis);

Pakeitimas 7
Pasiūlymas dėl direktyvos
19 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

19a) dirvožemio organinės medžiagos yra labai svarbios užtikrinant dirvožemio ekosistemines paslaugas ir funkcijas, mažinant dirvožemio degradaciją, eroziją ir tankinimą, kartu didinant dirvožemio ir dirvožemio organinės anglies buferingumą, drėgmės imlumą ir katijonų mainų gebą, o tai galiausiai galėtų padidinti pasėlių derlių. Be to, dirvožemio organinės medžiagos daro teigiamą poveikį dirvožemio biologinei įvairovei ir gali padidinti dirvožemyje sekvestruojamą anglies dioksidą ir taip prisidėti prie klimato kaitos švelninimo;

Pakeitimas 8
Pasiūlymas dėl direktyvos
21 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

21a) dažnai pastebėta, kad PFAS (perfluoralkilintos ir polifluoralkilintos medžiagos) užteršia požeminį vandenį, paviršinį vandenį ir dirvožemį. Jos gali keisti dirvožemio savybes ir struktūras, su tam tikru poveikiu, apie kurį pranešta, įskaitant dirvožemio kvėpavimo ir vandens stabilių agregatų sumažėjimą ir dirvožemio pH padidėjimą;

Pakeitimas 9

**Pasiūlymas dėl direktyvos
22 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(22) dirvožemio degradacija daro poveikį vaisingumui, derlingumui, atsparumui kenkėjams ir maistinei maisto kokybei. Kadangi 95 % mūsų maisto tiesiogiai arba netiesiogiai pagaminama dirvožemyje, o pasaulio gyventojų skaičius toliau didėja, labai svarbu, kad šie baigtiniai gamtos ištekliai išliktų geros būklės, kad būtų užtikrintas ilgalaikis apsirūpinimas maistu ir Sąjungos žemės ūkio produktyvumas ir pelningumas. Taikant tvaraus dirvožemio valdymo praktiką palaikoma arba gerinama dirvožemio būklė ir prisidedama prie maisto sistemos tvarumo ir atsparumo;

Pakeitimas

(22) dirvožemio degradacija daro poveikį vaisingumui, derlingumui, atsparumui kenkėjams ir maistinei maisto kokybei. Kadangi 95 % mūsų maisto tiesiogiai arba netiesiogiai pagaminama dirvožemyje, o pasaulio gyventojų skaičius toliau didėja, labai svarbu, kad šie baigtiniai gamtos ištekliai išliktų geros būklės, kad būtų užtikrintas ilgalaikis apsirūpinimas maistu ir Sąjungos žemės ūkio produktyvumas ir pelningumas. Taikant tvaraus dirvožemio valdymo praktiką, nustatytą bendroje žemės ūkio politikoje, palaikoma arba gerinama dirvožemio būklė ir prisidedama prie maisto sistemos tvarumo ir atsparumo;
Šiuo atžvilgiu itin svarbu sumažinti maisto medžiagų praradimą ir pesticidų liekanas;

**Pakeitimas 10
Pasiūlymas dėl direktyvos
23 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(23) ilgalaikis direktyvos tikslas – iki 2050 m. užtikrinti gerą dirvožemio būklę. Kaip tarpinis žingsnis, atsižvelgiant į ribotas žinias apie dirvožemio būklę ir apie geros būklės atkūrimo priemonių veiksmingumą ir sąnaudas, direktyva taikomas pakopinis požiūris. Pirmajame etape daugiausia dėmesio bus skiriama dirvožemio stebėsenos sistemos sukūrimui ir dirvožemio padėties visoje ES įvertinimui. ***Jis taip pat apima reikalavimus nustatyti priemones, kuriomis būtų tvariai valdomas dirvožemis ir atkuriamas nesveikas dirvožemis, kai tik bus nustatyta jo būklė,***

Pakeitimas

(23) ilgalaikis direktyvos tikslas – iki 2050 m. ***visoje ES*** užtikrinti gerą dirvožemio būklę. Kaip tarpinis žingsnis, atsižvelgiant į ribotas žinias apie dirvožemio būklę ir apie geros būklės atkūrimo priemonių veiksmingumą ir sąnaudas, direktyva taikomas pakopinis požiūris. Pirmajame etape daugiausia dėmesio bus skiriama dirvožemio stebėsenos sistemos sukūrimui ir dirvožemio padėties visoje ES įvertinimui. ***Valstybės narės turėtų apibrėžti tvaraus dirvožemio valdymo praktiką, atsižvelgdamos į šios direktyvos III priede nustatytus neprivalomus principus.***

*tačiau neįvedant nei įpareigojimo iki 2050 m. **pasiekti** gerą dirvožemio būklę, nei tarpinių tikslų.* Šis proporcingas požiūris leis tinkamai pasirengti, sukurti paskatas ir pradėti tvariai valdyti dirvožemį ir atkurti prastos būklės dirvožemį. Antrajame etape, kai tik bus gauti pirmojo dirvožemio ir tendencijų vertinimo rezultatai, Komisija įvertins pažangą siekiant 2050 m. tikslo ir su tuo susijusią patirtį ir prireikus pasiūlys persvarstyti direktyvą, kad būtų **paspartiną pažangą iki 2050 m.**;

Valstybėms narėms suteikiama galimybė lanksčiai spręsti dėl konkrečios praktikos, kuri turi būti įgyvendinama, kai tinkama, atsižvelgiant į vietos sąlygas ir jos įgyvendinamumą, kad iki 2050 m. būtų lengviau užtikrinti gerą dirvožemio būklę. Šis proporcingas požiūris leis tinkamai pasirengti, sukurti paskatas ir pradėti tvariai valdyti dirvožemį ir atkurti prastos būklės dirvožemį. Antrajame etape, kai tik bus gauti pirmojo dirvožemio ir tendencijų vertinimo rezultatai, Komisija įvertins pažangą siekiant 2050 m. tikslo ir su tuo susijusią patirtį ir prireikus pasiūlys persvarstyti direktyvą, kad būtų **pasiektas 2050 m. tikslas**;

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl direktyvos

24 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(24) siekiant mažinti dirvožemiui daromą neigiamą poveikį ir nustatyti tinkamas geros dirvožemio būklės palaikymo ar atkūrimo priemonės, reikia atsižvelgti į dirvožemio tipų įvairovę, konkrečias vietas ir klimato sąlygas ir žemės naudojimą arba žemės dangą. Todėl tikslinga, kad valstybės narės nustatytų **dirvožemių** rajonus. Dirvožemių rajonai turėtų būti pagrindiniai valdymo vienetai, kurių pagrindu dirvožemis būtų tvarkomas ir būtų imamasi priemonių siekiant laikytis šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų, visų pirma susijusių su dirvožemio būklės stebėseną ir vertinimu. **Siekiant palengvinti Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) .../... įgyvendinimą, reikėtų nustatyti kiekvienos valstybės narės dirvožemių rajonų skaičių, geografinę apimtį ir ribas⁺.** Kiekvienoje valstybėje narėje turėtų būti nustatytas minimalus dirvožemių rajonų skaičius, atsižvelgiant į valstybės narės dydį. Šis

Pakeitimas

(24) siekiant mažinti dirvožemiui daromą neigiamą poveikį ir nustatyti tinkamas geros dirvožemio būklės palaikymo ar atkūrimo priemonės, reikia atsižvelgti į dirvožemio tipų įvairovę, konkrečias vietas ir klimato sąlygas ir žemės naudojimą arba žemės dangą. Todėl tikslinga, kad valstybės narės nustatytų **dirvožemio** rajonus, **kurie galėtų tinkamai atspindėti dirvožemio ir klimato sąlygas ir dirvožemio įvairovę visoje savo teritorijoje.** Dirvožemių rajonai turėtų būti pagrindiniai valdymo vienetai, kurių pagrindu dirvožemis būtų tvarkomas ir būtų imamasi priemonių siekiant laikytis šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų, visų pirma susijusių su dirvožemio būklės stebėseną ir vertinimu. Kiekvienoje valstybėje narėje turėtų būti nustatytas minimalus dirvožemių rajonų skaičius, atsižvelgiant į valstybės narės dydį. Šis minimalus kiekvienos valstybės narės **dirvožemio** rajonų skaičius atitinka

minimalus kiekvienos valstybės narės *dirvožemių* rajonų skaičius atitinka Europos Parlamento ir Tarybos *reglamentu* (EB) Nr. 1059/2003 *nustatytų* NUTS 1 *lygio* teritorinių vienetų skaičių⁴⁸;

Europos Parlamento ir Tarybos *reglamente* (EB) Nr. 1059/2003⁴⁸ *nustatytą* NUTS 1 *teritorinių vienetų skaičių. Valstybės narės gali nuspręsti įsteigti savo dirvožemio rajonus pagal jų NUTS 2 teritorinių vienetų skaičių, kad būtų atsižvelgta į jų vietos sąlygas ir nacionalinių valdžios institucijų kompetenciją.*

⁺*Leidinių biurui: tekste prašom įrašyti dokumente COM(2022)0672 pateikto Reglamento dėl anglies dioksido absoravimo sertifikavimo numerį, o išnašoje – tos direktyvos numerį, datą, pavadinimą ir OL nuorodą;*

⁴⁸ 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1059/2003 dėl bendro teritorinių statistinių vienetų klasifikatoriaus (NUTS) nustatymo (OL L 154, 2003 6 21, p. 1).

⁴⁸ 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1059/2003 dėl bendro teritorinių statistinių vienetų klasifikatoriaus (NUTS) nustatymo (OL L 154, 2003 6 21, p. 1).

Pakeitimas 12
Pasiūlymas dėl direktyvos
24 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

24a) Dirvožemio rajonai yra tinkamiausias lygis priemonių programoms ir prireikus tarpiniams tikslams priimti, be kita ko, pasitelkiant vietos dirvožemio rajonų planus, atsižvelgiant į vietos sąlygas ir vietos suinteresuotųjų subjektų nuomonę, siekiant užtikrinti, kad atitinkami dirvožemiai pagerintų jų klasifikavimą. Kadangi labai nualintam dirvožemiui atkurti reikia daugiau laiko, reikėtų numatyti pakankamą laikotarpį iki 10 metų, kad būtų užtikrinta geresnė jų ekologinė klasifikacija. Registruotiems kaip užterštiems dirvožemiams, kuriems taikomi konkretūs valdymo ir poveikio

Pakeitimas 13
Pasiūlymas dėl direktyvos
25 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(25) siekiant užtikrinti tinkamą dirvožemio valdymą, turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės kiekvienam dirvožemių rajonui paskirtų po kompetentingą instituciją. Valstybėms narėms turėtų būti leidžiama paskirti bet kokią papildomą atitinkamo lygmens kompetentingą instituciją, be kita ko, nacionaliniu ar regioniniu lygmeniu;

Pakeitimas

(25) siekiant užtikrinti tinkamą dirvožemio valdymą, turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės kiekvienam dirvožemių rajonui paskirtų po kompetentingą instituciją. Valstybėms narėms turėtų būti leidžiama paskirti bet kokią papildomą atitinkamo lygmens kompetentingą instituciją, be kita ko, nacionaliniu ar regioniniu lygmeniu, *įskaitant visoje valstybių narių teritorijoje. Siekdamos kuo labiau sumažinti išlaidas, valstybės narės pirmiausia turėtų paskirti jau įsteigtas institucijas. Viena institucija galėtų būti atsakinga už kelias sritis, o tai galėtų pagerinti šios direktyvos įgyvendinimo nuoseklumą. Jei valstybės narės pakeičia kompetentingų institucijų kompetencijos paskirstymą, jos turėtų pranešti apie tuos pakeitimus Komisijai, kad informacija būtų nuolat atnaujinama.*

Pakeitimas 14
Pasiūlymas dėl direktyvos
27 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(27) *siekiant apibūdinti dirvožemio degradaciją, būtina nustatyti dirvožemio deskriptorius, kuriuos būtų galima išmatuoti arba apskaičiuoti. Net jei dirvožemio rūšys, klimato sąlygos ir žemės naudojimas įvairiose valstybėse narėse labai skiriasi, remiantis turimomis*

Pakeitimas

(27) *Siekdama nustatyti bendrą sistemą ir sudaryti sąlygas duomenų palyginamumui, Komisija deleguotaisiais aktais turėtų patvirtinti kiekvienos dirvožemio ekologinės būklės dirvožemio deskriptorių ribinių verčių nustatymo metodiką. Svarbu, kad taikant šią*

mokslinėmis žiniomis kai kuriems iš tų deskriptorių galima nustatyti Sąjungos lygmens kriterijus. Tačiau valstybės narės turėtų turėti galimybę kai kuriems iš šių dirvožemio deskriptorių skirtus kriterijus pritaikyti pagal konkrečias nacionalines ar vietos sąlygas ir apibrėžti kriterijus kitiems dirvožemio deskriptoriams, kuriems šiame etape bendrų kriterijų ES lygmeniu nustatyti neįmanoma. Tiems deskriptoriams, kuriems šiuo metu negalima nustatyti aiškių kriterijų, pagal kuriuos būtų galima atskirti gerą ir prastą dirvožemio būklę, reikalinga tik stebėseną ir vertinimas. Tai palengvins tokių kriterijų rengimą ateityje;

metodiką būtų atsižvelgiama į naujausius mokslinius įrodymus ir būtų numatytos priemonės, kaip atsižvelgti į skirtingas klimato sąlygas ir dirvožemio tipus. Taikydamos šią metodiką valstybės narės turėtų nustatyti kiekvienos dirvožemio ekologinės būklės dirvožemio deskriptorių ribinių verčių projektus, atsižvelgdamos į klimato sąlygas, dirvožemio tipą, žemės ploto tipą ir mokslinius įrodymus, ir pateikti jas Komisijai. Siekiant užtikrinti vienodas sąlygas valstybėms narėms ir išvengti, kad valstybės narės priimtų slenkstines vertes, pagal kurias panašų dirvožemį būtų galima skirstyti į kategorijas labai skirtingai, taip darant poveikį pastangoms, kurių reikia dirvožemio ekologiškai būklei pagerinti, Komisija turėtų įvertinti ribinių verčių projektus ir jų mokslinį pagrindimą. Komisija turėtų turėti galimybę prašyti valstybių narių pateikti papildomos informacijos arba peržiūrėti savo ribinių verčių projektus. Komisija turėtų patvirtinti ribines vertes, jei į jos pastabas bus tinkamai atsižvelgta;

Pakeitimas 15
Pasiūlymas dėl direktyvos
27 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

27a) Būtina laikytis integruoto požiūrio į dirvožemio būklės vertinimą, kuris neapsiribotų vien tik degradacijos veiksniais ir suteiktų aiškų jos gerinimo kelią. Todėl, bendras dirvožemio ekologinės būklės vertinimas turėtų būti grindžiamas penkiomis klasėmis: „aukšta dirvožemio ekologinė būklė“, „gera ekologinė būklė“, „vidutinė“, „sunkus dirvožemis“ iki „kritiškai nualintas dirvožemis“, atsižvelgiant, inter alia, į tai, ar esama degradacijos veiksnių ir dirvožemio funkcijų.

Pakeitimas 16
Pasiūlymas dėl direktyvos
27 b konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

27b) Siekiant gerbti valstybių narių, norinčių įgyvendinti visapusiškesnes stebėsenos sistemas, savarankiškumą, valstybės narės turėtų turėti galimybę pasirinkti vieną iš trijų stebėsenos pakopų. 1 pakopoje pateikiamas minimalus dirvožemio deskriptorių rinkinys. 2 pakopoje 20 % mėginių ėmimo vietų nustatoma pagal LUCAS programą ir du kartus imami nuolatinės stebėsenos ir perdavimo funkcijų nustatymo tikslais, o likusius 80 % mėginių ėmimo vietų nustato valstybė narė, be kita ko, nuolatinės stebėsenos tikslais ir laikydamosi šios direktyvos prieduose nustatytų kriterijų. 1 ir 2 pakopose 20 proc. mėginių ėmimo taškų yra skirti tikslinei stebėsenai, kad valstybės narės galėtų išplėsti rizika grindžiamus vertinimus, atlikti tyrimus arba tikslines ypač svarbias sritis. Taikant pakopinį metodą padidėja ne tik vertinamų dirvožemio deskriptorių skaičius, bet ir valstybių narių autonomija nustatant ribas, susijusias su dirvožemio ekologine būkle. Pagrindinis tokio pakopinio požiūrio tikslas – sudaryti sąlygas visoms valstybėms narėms įgyvendinti savo stebėsenos sistemas ir pasinaudoti visomis esamomis nacionalinėmis sistemomis, kuriomis jau stebimas dirvožemis. 2 pakopa leis užpildyti nagrinėjamų dirvožemio deskriptorių apimtį ir masto spragas. 3 pakopoje dirvožemio deskriptorių skaičius toliau plečiamas, kad būtų patikslinti konkretūs dirvožemio stebėsenos sistemų aspektai.

Pakeitimas 17
Pasiūlymas dėl direktyvos

28 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(28) siekdamos sukurti paskatų, valstybės narės turėtų nustatyti mechanizmus, kuriais būtų pripažįstamos žemės savininkų ir žemės valdytojų pastangos išlaikyti gerą dirvožemio būklę, be kita ko, pasitelkiant dirvožemio būklės sertifikavimą, kuris papildytų Sąjungos anglies dioksido absorbcijos reglamentavimo sistemą, ir remiant atsinaujinančiųjų išteklių energijos tvarumo kriterijų, nustatytą Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnyje⁵⁰, įgyvendinimą. Komisija turėtų sudaryti palankesnes sąlygas dirvožemio būklės sertifikavimui, inter alia, keisdama informaciją ir propaguodama geriausią praktiką, didindama informuotumą ir vertindama galimybes plėtoti sertifikavimo sistemų pripažinimą Sąjungos lygmeniu. Reikėtų kuo labiau išnaudoti skirtingų sertifikavimo schemų sinergiją, kad būtų sumažinta administracinė našta tiems, kurie kreipiasi dėl atitinkamo sertifikavimo;

Išbraukti.

⁵⁰ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (nauja redakcija) (OL L 328, 2018 12 21, p. 82).

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl direktyvos 30 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(30) dirvožemis yra ribotas išteklius, dėl

(30) dirvožemis yra ribotas išteklius, dėl

kurio naudojimo įvairioms reikmėms vis labiau konkuruojama. Žemės užėmimas yra procesas, kurį dažnai lemia ekonominio vystymosi poreikiai, per kurį natūralūs ir pusiau natūralūs plotai (įskaitant žemės ūkio ir miškininkystės paskirties žemę, sodus ir parkus) paverčiami eksploatuojama nenatūralia žeme, dirvožemį naudojant kaip pagrindą statyboms ir infrastruktūrai, tiesioginį žaliavų šaltinį arba istorinio paveldo archyvą. Dėl šios transformacijos gali būti – dažnai negrįžtamai – prarandamas dirvožemio pajėgumas teikti kitas ekosistemines paslaugas (užtikrinti maisto ir biomasės tiekimą, vandens ir maisto medžiagų apykaitą, būti prieglobsčiu biologinei įvairovei ir saugoti anglies dioksidą). Visų pirma žemės užėmimas dažnai daro poveikį derlingiausia žemės ūkio paskirties dirvožemiui, todėl kyla pavojus apsirūpinimo maistu saugumui. Dėl užsandarinto dirvožemio žmonių gyvenvietės taip pat susiduria su didesnėmis potvynių bangomis ir intensyvesniais karščio salų padariniais. Todėl būtina stebėti žemės užėmimą ir dirvožemio sandarinimą, taip pat jų poveikį dirvožemio pajėgumui teikti ekosistemines paslaugas. Taip pat tikslinga nustatyti tam tikrus žemės užėmimo poveikio mažinimo principus, kurie būtų tvaraus dirvožemio valdymo dalis;

kurio naudojimo įvairioms reikmėms vis labiau konkuruojama. Žemės užėmimas yra procesas, kurį dažnai lemia ekonominio vystymosi poreikiai, per kurį natūralūs ir pusiau natūralūs plotai (įskaitant žemės ūkio ir miškininkystės paskirties žemę, sodus ir parkus) paverčiami eksploatuojama nenatūralia žeme, dirvožemį naudojant kaip pagrindą statyboms ir infrastruktūrai, tiesioginį žaliavų šaltinį arba istorinio paveldo archyvą. Dėl šios transformacijos gali būti – dažnai negrįžtamai – prarandamas dirvožemio pajėgumas teikti kitas ekosistemines paslaugas (užtikrinti maisto ir biomasės tiekimą, vandens ir maisto medžiagų apykaitą, būti prieglobsčiu biologinei įvairovei ir saugoti anglies dioksidą). Visų pirma žemės užėmimas dažnai daro poveikį derlingiausia žemės ūkio paskirties dirvožemiui, todėl kyla pavojus apsirūpinimo maistu saugumui. Dėl užsandarinto dirvožemio žmonių gyvenvietės taip pat susiduria su didesnėmis potvynių bangomis ir intensyvesniais karščio salų padariniais. Todėl būtina stebėti žemės užėmimą ir dirvožemio sandarinimą, taip pat jų poveikį dirvožemio pajėgumui teikti ekosistemines paslaugas. Taip pat tikslinga nustatyti tam tikrus žemės užėmimo poveikio mažinimo principus, kurie būtų tvaraus dirvožemio valdymo dalis.

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl direktyvos

31 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(31) dirvožemio būklės vertinimas, pagrįstas stebėsenos tinklu, turėtų būti tikslus, kartu išlaikant priimtina tokios stebėsenos išlaidų lygį. Todėl tikslinga nustatyti ėminių ėmimo taškų, kurie atspindėtų dirvožemio būklę esant

Pakeitimas

(31) dirvožemio būklės vertinimas, pagrįstas stebėsenos tinklu, turėtų būti tikslus, kartu išlaikant priimtina tokios stebėsenos išlaidų lygį. Todėl tikslinga nustatyti ėminių ėmimo taškų, kurie atspindėtų dirvožemio būklę esant

skirtingiems dirvožemio tipams, klimato sąlygoms ir žemės naudojimui, kriterijus. Ėminių ėmimo taškų tinklėlis turėtų būti nustatomas taikant geostatistinius metodus ir pakankamai tankus, kad nacionaliniu lygmeniu būtų galima nustatyti geros būklės dirvožemių plotą leidžiant ne didesnę kaip 5 % neapibrėžtį. Paprastai manoma, kad ši vertė suteikia statistiškai patikimą įvertinimą ir pagrįstą patikinimą, kad tikslas pasiektas;

skirtingiems dirvožemio tipams, klimato sąlygoms ir žemės naudojimui, kriterijus. Ėminių ėmimo taškų tinklėlis turėtų būti nustatomas taikant geostatistinius metodus ir pakankamai tankus, kad nacionaliniu lygmeniu būtų galima nustatyti geros būklės dirvožemių plotą leidžiant ne didesnę kaip 5 % neapibrėžtį. Paprastai manoma, kad ši vertė suteikia statistiškai patikimą įvertinimą ir pagrįstą patikinimą, kad tikslas pasiektas; ***Svarbu, kad dirvožemio stebėsenos metodika ir sistema apimtų suderintus mėginių ėmimo kriterijus, įskaitant mėginių ėmimo gylį.***

Pakeitimas 20
Pasiūlymas dėl direktyvos
31 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

31a) Dirvožemio archyvuose išsaugomas tam tikro laiko ir vietos dirvožemio momentinis vaizdas, leidžiantis valstybėms narėms naudoti vieną ėminį įvairiais tikslais ir supaprastinti mėginių ėmimo vietoje veiklą, taip sumažinant ilgalaikes stebėsenos in situ išlaidas. Be to, dirvožemio archyvai sudaro sąlygas mokslininkams iš naujo įvertinti praeities dirvožemį dabartinėmis aplinkybėmis, kad būtų galima geriau suprasti ilgalaikius dirvožemio pokyčius arba atlikti kitus mokslinius tyrimus, įskaitant medicininius mokslinius tyrimus. Todėl būtina, kad Komisija, įskaitant tokias tarnybas kaip Jungtinis tyrimų centras, kartu su valstybėmis narėmis ir Europos dirvožemio stebėjimo centru, užtikrintų, kad mėginiai, DNR ištrauka ir neapdoroti duomenys, paimti siekiant laikytis Sąjungos ir nacionalinių aplinkos teisės aktų, būtų saugomi fiziniuose archyvuose, o jų pavyzdžiai ir neapdoroti duomenys būtų atviri tolesniems moksliniams tyrimams ir inovacijoms.

Pakeitimas 21
Pasiūlymas dėl direktyvos
32 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(32) Komisija **turėtų** padėti valstybėms narėms vykdyti dirvožemio būklės stebėseną ir ją remti, toliau atlikdama ir gerindama reguliarių in situ dirvožemio ėminių ėmimą ir susijusius dirvožemio matavimus (LUCAS dirvožemio tyrimą) pagal žemės dangos ir žemės naudojimo statistinio tyrimo (LUCAS) programą. Tuo tikslu LUCAS programa tobulinama ir atnaujinama siekiant ją visapusiškai suderinti su konkrečiais kokybės reikalavimais, kurių turi būti laikomasi taikant šią direktyvą. Siekiant palengvinti našta, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama atsižvelgti į dirvožemio būklės duomenis, gautus atliekant sustiprintą LUCAS dirvožemio tyrimą. Taip **remiamos** valstybės narės turėtų imtis būtinų teisinių priemonių, kad užtikrintų, jog Komisija galėtų atlikti tokį in situ dirvožemio ėminių ėmimą, be kita ko, privačiuose laukuose, laikydamosi taikytinų nacionalinės arba Sąjungos teisės aktų;

Pakeitimas

(32) **Papildydama esamus nacionalinius aprašus**, Komisija **galėtų** padėti valstybėms narėms vykdyti dirvožemio būklės stebėseną ir ją remti, toliau atlikdama ir gerindama reguliarių in situ dirvožemio ėminių ėmimą ir susijusius dirvožemio matavimus (LUCAS dirvožemio tyrimą) pagal žemės dangos ir žemės naudojimo statistinio tyrimo (LUCAS) programą. Tuo tikslu LUCAS programa **turėtų būti** tobulinama ir atnaujinama siekiant ją visapusiškai suderinti su konkrečiais kokybės reikalavimais **ir visais deskriptoriais**, kurių turi būti laikomasi taikant šią direktyvą. Siekiant palengvinti našta, valstybėms narėms turėtų būti leidžiama atsižvelgti į dirvožemio būklės duomenis, gautus atliekant sustiprintą LUCAS dirvožemio tyrimą. **LUCAS dirvožemio mėginiai bus imami ir analizuojami bent 20 % nacionalinių mėginių dydžio, taip prisidedant prie valstybių narių vykdomos stebėsenos. LUCAS atlikta analizė yra labai svarbi, kad valstybės narės galėtų apskaičiuoti ir kalibruoti galiojančias perdavimo funkcijas, kad jos galėtų toliau taikyti alternatyvų stebėsenos modelį pagal 2 pakopą. Valstybės narės prašymu Komisija per pirmąjį nacionalinį stebėsenos etapą turėtų toliau teikti iki 50 % mėginių. Tokią paramą pasirinkusios** valstybės narės turėtų imtis būtinų teisinių priemonių, kad užtikrintų, jog Komisija galėtų atlikti tokį in situ dirvožemio ėminių ėmimą, be kita ko, privačiuose laukuose, **su savininkų sutikimu**, laikydamosi taikytinų nacionalinės arba Sąjungos teisės aktų;

Pakeitimas 22
Pasiūlymas dėl direktyvos
33 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(33) Komisija kuria nuotolinio stebėjimo paslaugas pagal programą „Copernicus“, kaip į naudotojus orientuotą programą, ir taip irgi remia valstybes nares. Siekdamos padidinti dirvožemio būklės stebėsenos savalaikiškumą ir veiksmingumą ir, kai aktualu, valstybės narės turėtų naudoti tolimojo stebėjimo duomenis, įskaitant programos „Copernicus“ paslaugų rezultatus, atitinkamiems dirvožemio deskriptoriams stebėti ir dirvožemio būklei vertinti. Komisija ir Europos aplinkos agentūra turėtų remti dirvožemio tolimojo stebėjimo produktų išradimą ir kūrimą, kad padėtų valstybėms narėms stebėti atitinkamus dirvožemio deskriptorius;

Pakeitimas

(33) Komisija kuria nuotolinio stebėjimo paslaugas pagal programą „Copernicus“, kaip į naudotojus orientuotą programą, ir taip irgi remia valstybes nares. Siekdamos padidinti dirvožemio būklės stebėsenos savalaikiškumą ir veiksmingumą ir, kai aktualu, valstybės narės turėtų naudoti tolimojo stebėjimo duomenis, įskaitant programos „Copernicus“ paslaugų rezultatus, atitinkamiems dirvožemio deskriptoriams stebėti ir dirvožemio būklei vertinti. Komisija ir Europos aplinkos agentūra turėtų remti dirvožemio tolimojo stebėjimo produktų išradimą ir kūrimą, kad padėtų valstybėms narėms stebėti atitinkamus dirvožemio deskriptorius;
Komisija ir valstybės narės turėtų toliau remti patikimų ir prieinamų skaitmeninių technologijų, pavyzdžiui, elektroninių duomenų bazių, geografinių informacinių sistemų, automatinio atvaizdų identifikavimo arba e-DNR, naudojimą, kad būtų pagerintas dalijimasis žiniomis apie dirvožemio būklę ir skaidrumas, taip pat sumažintos dirvožemio matavimo ir stebėsenos išlaidos.

Pakeitimas 23
Pasiūlymas dėl direktyvos
34 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(34) remdamasi esamo ES dirvožemio stebėjimo centro veikla ir ją modernizuodama, Komisija turėtų sukurti

Pakeitimas

(34) remdamasi esamo ES dirvožemio stebėjimo centro veikla ir ją modernizuodama, Komisija turėtų sukurti

skaitmeninį dirvožemio būklės duomenų portalą, kuris turėtų būti suderinamas su ES duomenų strategija⁵⁰ ir ES duomenų erdvėmis ir kuris turėtų būti prieigos prie duomenų apie dirvožemį iš įvairių šaltinių taškas. Tas portalas visų pirma turėtų apimti visus valstybių narių ir Komisijos surinktus duomenis, reikalaujamus šioje direktyvoje. Į portalą taip pat turėtų būti galima savanoriškai integruoti kitus svarbius valstybių narių ar bet kurios kitos šalies surinktus dirvožemio duomenis (visų pirma duomenis, gautus vykdant projektus pagal programą „Europos horizontas“ ir Europos dirvožemio būklės gerinimo misiją), jei tie duomenys atitinka tam tikrus formato ir specifikacijų reikalavimus. Tuos reikalavimus Komisija turėtų nustatyti įgyvendinimo aktais;

skaitmeninį dirvožemio būklės duomenų portalą, kuris turėtų būti suderinamas su ES duomenų strategija⁵⁰ ir ES duomenų erdvėmis ir kuris turėtų būti prieigos prie duomenų apie dirvožemį iš įvairių šaltinių taškas. ***Dirvožemio būklės duomenys turėtų būti viešai skelbiami tokiu formatu, kuriuo galėtų naudotis mokslinių tyrimų bendruomenė, žemės savininkai ir valdytojai, ūkių konsultavimo sistemoje dirbantys konsultantai ir visuomenė, užtikrinant atitiktį Sąjungos asmens duomenų apsaugos teisei.*** Tame portale visų pirma turėtų būti pateikiami visi valstybių narių ir Komisijos surinkti duomenys, kaip reikalaujama pagal šią direktyvą, ir jis turėtų būti naudojamas kaip platforma tvaraus dirvožemio valdymo priemonių rinkiniui sukurti, kuriame bus pateikiama naujausia su konkrečiomis aplinkybėmis susijusi informacija apie tvaraus dirvožemio valdymo praktiką, grindžiamą skirtingu dirvožemio tipu, žemės naudojimu ir klimato sąlygomis. Į portalą taip pat turėtų būti galima savanoriškai integruoti kitus svarbius valstybių narių ar bet kurios kitos šalies surinktus dirvožemio duomenis (visų pirma duomenis, gautus vykdant projektus pagal programą „Europos horizontas“ ir Europos dirvožemio būklės gerinimo misiją), jei tie duomenys atitinka tam tikrus formato ir specifikacijų reikalavimus. Tuos reikalavimus Komisija turėtų nustatyti įgyvendinimo aktais; ***Valstybės narės ir Komisija turėtų užtikrinti, kad mokslinių tyrimų įstaigos jų prašymu galėtų lengvai ir nemokamai susipažinti su visais duomenimis.***

⁵⁰ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos duomenų strategija“ (COM(2020)0066).

⁵⁰ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos duomenų strategija“ (COM(2020)0066).

Pakeitimas 24
Pasiūlymas dėl direktyvos
35 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(35) taip pat būtina geriau suderinti valstybėse narėse naudojamas dirvožemio stebėsenos sistemas ir išnaudoti Sąjungos ir nacionalinių stebėsenos sistemų sinergiją, kad duomenys visoje Sąjungoje būtų labiau palyginami;

Pakeitimas

(35) taip pat būtina geriau suderinti valstybėse narėse naudojamas dirvožemio stebėsenos sistemas ir išnaudoti Sąjungos ir nacionalinių stebėsenos sistemų sinergiją ***bei visapusiškai pasinaudoti jau esamomis suderintomis stebėsenos priemonėmis, pavyzdžiui, LUCAS*** kad duomenys visoje Sąjungoje būtų labiau palyginami. ***Be to, valstybių narių stebėsenos sistemų suderinimas padėtų padidinti investicijas į pažangius dirvožemio stebėsenos metodus ir technologijas.***

Pakeitimas 25
Pasiūlymas dėl direktyvos
36 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(36) siekiant kuo plačiau naudoti dirvožemio būklės duomenis, gautus vykdant stebėseną pagal šią direktyvą, turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės palengvintų prieigą prie tokių duomenų atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams, pavyzdžiui, ūkininkams, miškininkams, žemės savininkams ir vietos valdžios institucijoms;

Pakeitimas

Išbraukti.

Pakeitimas 26
Pasiūlymas dėl direktyvos
37 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(37) siekiant išlaikyti gerą dirvožemio būklę arba ją pagerinti, dirvožemis turi būti valdomas tvariai. Tvarus dirvožemio valdymas sudarys sąlygas teikti ilgalaikės dirvožemio paslaugas, įskaitant geresnės oro ir vandens kokybės užtikrinimą ir apsirūpinimo maistu saugumą. Todėl tikslinga nustatyti tvaraus dirvožemio valdymo principus, kuriais būtų vadovaujama dirvožemio tvarkymo praktikoje;

Pakeitimas

(37) siekiant išlaikyti gerą dirvožemio būklę arba ją pagerinti, dirvožemis turi būti valdomas tvariai. Tvarus dirvožemio valdymas sudarys sąlygas teikti ilgalaikės dirvožemio paslaugas, įskaitant geresnės oro ir vandens kokybės užtikrinimą ir apsirūpinimo maistu saugumą. Todėl tikslinga nustatyti ***ir įgyvendinti neprivalomus*** tvaraus dirvožemio valdymo principus, kuriais būtų vadovaujama dirvožemio tvarkymo praktikoje;

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl direktyvos

38 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(38) ekonominės priemonės, įskaitant priemones pagal bendrą žemės ūkio politiką (BŽŪP), kuriomis teikiama parama ūkininkams, atlieka esminį vaidmenį pereinant prie tvaraus žemės ūkio paskirties dirvožemio ir, kiek mažesniu mastu, miško dirvožemio valdymo. BŽŪP tikslas – remti dirvožemio būklės gerinimą įgyvendinant paramos sąlygų sistemą, ekologines sistemas ir kaimo plėtros priemones. Finansinę paramą ūkininkams ir miškininkams, kurie taiko tvaraus dirvožemio valdymo praktiką, taip pat gali teikti privatusis sektorius. Maisto, medienos, biologinių produktų ir energetikos sektoriuose naudojamais savanoriškais tvarumo ženklais, pavyzdžiui, kuriuos nustato privatūs suinteresuotieji subjektai, galima atsižvelgti į ***šioje direktyvoje nustatytus tvaraus dirvožemio valdymo principus***. Tai gali padėti maisto, medienos ir kitos biomasės gamintojams, kurie savo gamyboje laikosi šių principų, atspindėti

Pakeitimas

(38) ekonominės priemonės, įskaitant priemones pagal bendrą žemės ūkio politiką (BŽŪP), kuriomis teikiama parama ūkininkams, atlieka esminį vaidmenį pereinant prie tvaraus žemės ūkio paskirties dirvožemio ir, kiek mažesniu mastu, miško dirvožemio valdymo. BŽŪP tikslas – remti dirvožemio būklės gerinimą įgyvendinant paramos sąlygų sistemą, ekologines sistemas ir kaimo plėtros priemones. Finansinę paramą ūkininkams ir miškininkams, kurie taiko tvaraus dirvožemio valdymo praktiką, taip pat gali teikti privatusis sektorius. Maisto, medienos, biologinių produktų ir energetikos sektoriuose naudojamais savanoriškais tvarumo ženklais, pavyzdžiui, kuriuos nustato privatūs suinteresuotieji subjektai, galima atsižvelgti į ***įnašus, kuriais gerinama dirvožemio būklė, pagal šios direktyvos nuostatas***. Tai gali padėti maisto, medienos ir kitos biomasės gamintojams, kurie savo gamyboje laikosi šių principų, atspindėti

šiuos principus savo produktų vertėje. Per Dirvožemio misijos gyvąsias laboratorijas ir kelrodžius projektus bus skiriamas papildomas finansavimas realių teritorijų tinklui, kuriame bus bandomi, demonstruojami ir plėtojami sprendimai, įskaitant sekvestruojamąjį ūkininkavimą. Nedarant poveikio principui „teršėjas moka“, valstybės narės turėtų teikti paramą ir konsultacijas, kad pagelbėtų žemės savininkams ir žemės naudotojams, kuriems daro poveikį pagal šią direktyvą vykdomi veiksmai, visų pirma atsižvelgdamos į mažųjų ir vidutinių įmonių poreikius ir ribotus pajėgumus;

šiuos principus savo produktų vertėje. Per Dirvožemio misijos gyvąsias laboratorijas ir kelrodžius projektus bus skiriamas papildomas finansavimas realių teritorijų tinklui, kuriame bus bandomi, demonstruojami ir plėtojami sprendimai, įskaitant sekvestruojamąjį ūkininkavimą. Nedarant poveikio principui „teršėjas moka“, valstybės narės turėtų teikti paramą ir konsultacijas, kad pagelbėtų žemės savininkams ir žemės naudotojams, kuriems daro poveikį pagal šią direktyvą vykdomi veiksmai, visų pirma atsižvelgdamos į mažųjų ir vidutinių įmonių poreikius ir ribotus pajėgumus;

Pakeitimas 28
Pasiūlymas dėl direktyvos
39 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

39a) 5, 6 ir 7 GAAB, kaip nustatyta Reglamente (ES) 2021/2115, apima standartus gerinti žemės dirbimo valdymą, kad būtų sumažinta dirvožemio degradacijos ir erozijos rizika, be kita ko, apsvarstant nuolydžio gradientą ir minimalią žemėtvarką atsižvelgiant į konkrečiai teritorijai būdingas sąlygas, siekiant apriboti eroziją, minimalią dirvožemio dangą, kad būtų išvengta tuščios dirvos, dirvožemio apsaugą jautriausiais laikotarpiais, taip pat sėjomainą ariamojoje žemėje. Be to, GAAB 1 dėl daugiamečių ganyklų apsaugos ir GAAB 2, kuriais apsaugomos šlapynės, durpynai ir dirvožemis, kuriuose yra daug organinių medžiagų, yra svarbūs dirvožemio apsaugai.

Pakeitimas 29
Pasiūlymas dėl direktyvos
40 konstatuojamoji dalis

(40) ***siekiant užtikrinti, kad būtų įgyvendinama geriausia tvaraus dirvožemio valdymo praktika***, turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės atidžiai stebėtų dirvožemio tvarkymo praktikos poveikį ir prireikus pakoreguotų praktiką ir rekomendacijas, atsižvelgdamos į naujas mokslinių tyrimų ir inovacijų žinias. Šiuo atžvilgiu tikimasi vertingo indėlio iš programos „Europos horizontas“ Europos dirvožemio būklės gerinimo misijos, visų pirma iš jos gyvųjų laboratorijų ir veiklos, skirtos dirvožemio stebėsenai, švietimui dirvožemio klausimais ir piliečių dalyvavimui remti;

(40) turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės atidžiai stebėtų dirvožemio tvarkymo praktikos poveikį ir prireikus pakoreguotų praktiką ir rekomendacijas, atsižvelgdamos į naujas mokslinių tyrimų ir inovacijų žinias. Šiuo atžvilgiu tikimasi vertingo indėlio iš programos „Europos horizontas“ Europos dirvožemio būklės gerinimo misijos, visų pirma iš jos gyvųjų laboratorijų ir veiklos, skirtos dirvožemio stebėsenai, švietimui dirvožemio klausimais ir piliečių dalyvavimui remti;

Pakeitimas 30

Pasiūlymas dėl direktyvos 42 konstatuojamoji dalis

(42) siekiant užtikrinti įvairių pagal kitus Sąjungos teisės aktus priimtų priemonių, kurios gali daryti poveikį dirvožemio būklei, ir priemonių, kurių turi būti imtasi siekiant tvariai valdyti ir atkurti dirvožemius Sąjungoje, sinergiją, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad tvaraus dirvožemio valdymo ir atkūrimo praktika derėtų su nacionaliniais atkūrimo planais, priimtais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) .../...⁵²⁺, strateginiais planais, kuriuos valstybės narės turi parengti pagal bendrą žemės ūkio politiką pagal Reglamentą (ES) 2021/2115, nustatytoms pažeidžiamoms zonoms skirtais geros žemės ūkio praktikos kodeksais ir veiksmų programomis, priimtomis pagal Tarybos direktyvą 91/676/EEB⁵³, apsaugos priemonėmis ir prioritetinių veiksmų programa,

(42) siekiant užtikrinti įvairių pagal kitus Sąjungos teisės aktus priimtų priemonių, kurios gali daryti poveikį dirvožemio būklei, ir priemonių, kurių turi būti imtasi siekiant tvariai valdyti ir atkurti dirvožemius Sąjungoje, sinergiją, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad tvaraus dirvožemio valdymo ir atkūrimo praktika derėtų su nacionaliniais atkūrimo planais, priimtais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) .../...⁵²⁺, ***nacionalinėmis biologinės įvairovės strategijomis ir veiksmų planais, parengtais pagal Jungtinių Tautų biologinės įvairovės konvencijos 6 straipsnį***, strateginiais planais, kuriuos valstybės narės turi parengti pagal bendrą žemės ūkio politiką pagal Reglamentą (ES) 2021/2115, nustatytoms pažeidžiamoms zonoms skirtais geros

nustatytomis „Natura 2000“ teritorijoms pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB⁵⁴, priemonėmis, skirtomis gerai ekologinei ir cheminei būklei pasiekti vandens telkiniuose, įtrauktuose į upių baseinų valdymo planus, parengtus pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB⁵⁵, potvynių rizikos valdymo priemonėmis, nustatytomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2007/60/EB⁵⁶, sausrų valdymo planais, propaguojamais Sąjungos prisitaikymo prie klimato kaitos strategijoje⁵⁷, nacionalinių veiksmų programų, parengtų pagal Jungtinių Tautų konvencijos dėl kovos su dykumėjimu 10 straipsnį, tikslais, nustatytais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/841⁵⁸ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/842⁵⁹, integruotais nacionaliniais energetikos ir klimato srities veiksmų planais, parengtais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1999⁶⁰, nacionalinėmis oro taršos kontrolės programomis, parengtomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/2284⁶¹, rizikos vertinimais ir nelaimių rizikos valdymo planavimu, nustatytais pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1313/2013/ES⁶², ir nacionaliniais veiksmų planais, parengtais pagal Europos Parlamento ir Tarybos **reglamentą (ES).../...⁶³** +. Tvaraus dirvožemio valdymo ir atkūrimo praktika turėtų būti kuo labiau integruota į šias programas, planus ir priemones tiek, kiek ja prisidedama prie jų tikslų įgyvendinimo. Todėl atitinkami rodikliai ir duomenys, pavyzdžiui, su dirvožemiu susiję rezultato rodikliai pagal BŽŪP reglamentą ir statistiniai žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos duomenys, teikiami pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/2379⁶⁴, turėtų būti prieinami kompetentingoms institucijoms, atsakingoms už tvaraus dirvožemio valdymo ir atkūrimo praktiką ir dirvožemio būklės vertinimą, kad šie duomenys ir rodikliai būtų tarpusavyje susieti ir taip būtų galima kuo tiksliau įvertinti pasirinktų

žemės ūkio praktikos kodeksais ir veiksmų programomis, priimtomis pagal Tarybos direktyvą 91/676/EEB⁵³, apsaugos priemonėmis ir prioritetinių veiksmų programa, nustatytomis „Natura 2000“ teritorijoms pagal Tarybos direktyvą 92/43/EEB⁵⁴, priemonėmis, skirtomis gerai ekologinei ir cheminei būklei pasiekti vandens telkiniuose, įtrauktuose į upių baseinų valdymo planus, parengtus pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB⁵⁵, potvynių rizikos valdymo priemonėmis, nustatytomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2007/60/EB⁵⁶, sausrų valdymo planais, propaguojamais Sąjungos prisitaikymo prie klimato kaitos strategijoje⁵⁷, nacionalinių veiksmų programų, parengtų pagal Jungtinių Tautų konvencijos dėl kovos su dykumėjimu 10 straipsnį, tikslais, nustatytais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/841⁵⁸ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/842⁵⁹, integruotais nacionaliniais energetikos ir klimato srities veiksmų planais, parengtais pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2018/1999⁶⁰, nacionalinėmis oro taršos kontrolės programomis, parengtomis pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2016/2284⁶¹, rizikos vertinimais ir nelaimių rizikos valdymo planavimu, nustatytais pagal Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 1313/2013/ES⁶², ir nacionaliniais veiksmų planais, parengtais pagal Europos Parlamento ir Tarybos **direktyvą 2009/128/EB**. Tvaraus dirvožemio valdymo ir atkūrimo praktika turėtų būti kuo labiau integruota į šias programas, planus ir priemones tiek, kiek ja prisidedama prie jų tikslų įgyvendinimo. Todėl atitinkami rodikliai ir duomenys, pavyzdžiui, su dirvožemiu susiję rezultato rodikliai pagal BŽŪP reglamentą ir statistiniai žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos duomenys, teikiami pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/2379⁶⁴, turėtų būti prieinami kompetentingoms institucijoms,

priemonių veiksmingumą;

atsakingoms už tvaraus dirvožemio valdymo ir atkūrimo praktiką ir dirvožemio būklės vertinimą, kad šie duomenys ir rodikliai būtų tarpusavyje susieti ir taip būtų galima kuo tiksliau įvertinti pasirinktų priemonių veiksmingumą;

⁵² Leidinių biurui: prašome tekste įrašyti dokumente COM(2022)0304 pateikto Reglamento dėl gamtos atkūrimo numerį, o išnašoje – to reglamento numerį, datą, antraštę ir OL nuorodą.

⁵³ 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyva 91/676/EEB dėl vandenių apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių (OL L 375, 1991 12 31, p. 1).

⁵⁴ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

⁵⁵ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1–73).

⁵⁶ 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/60/EB dėl potvynių rizikos įvertinimo ir valdymo (OL L 288, 2007 11 6, p. 27).

⁵⁷ Europos Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui. „Klimato kaitos poveikiui atsparios Europos kūrimas. Naujoji ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija“ COM(2021)0082.

⁵⁸ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/841 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų ir absorbuojamų dėl žemės naudojimo, žemės

⁵² Leidinių biurui: prašome tekste įrašyti dokumente COM(2022)0304 pateikto Reglamento dėl gamtos atkūrimo numerį, o išnašoje – to reglamento numerį, datą, antraštę ir OL nuorodą.

⁵³ 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyva 91/676/EEB dėl vandenių apsaugos nuo taršos nitratais iš žemės ūkio šaltinių (OL L 375, 1991 12 31, p. 1).

⁵⁴ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

⁵⁵ 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/60/EB, nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus (OL L 327, 2000 12 22, p. 1–73).

⁵⁶ 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/60/EB dėl potvynių rizikos įvertinimo ir valdymo (OL L 288, 2007 11 6, p. 27).

⁵⁷ Europos Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui. „Klimato kaitos poveikiui atsparios Europos kūrimas. Naujoji ES prisitaikymo prie klimato kaitos strategija“ COM(2021)0082.

⁵⁸ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/841 dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų, išmetamų ir

naudojimo keitimo ir miškininkystės, kiekio įtraukimo į 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 ir Sprendimas Nr. 529/2013/ES (OL L 156, 2018 6 19, p. 1).

⁵⁹ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/842, kuriuo, prisidedant prie klimato politikos veiksmų, kad būtų vykdomi įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 156, 2018 6 19, p. 26).

⁶⁰ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 328, 2018 12 21, p. 1).

⁶¹ 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2284 dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosferą išmetamų teršalų kiekio mažinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/35/EB ir panaikinama Direktyva 2001/81/EB (OL L 344, 2016 12 17, p. 1).

⁶² 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1313/2013/ES dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo (OL L 347, 2013 12 20, p. 924).

absorbuojamų dėl žemės naudojimo, žemės naudojimo keitimo ir miškininkystės, kiekio įtraukimo į 2030 m. klimato ir energetikos politikos strategiją, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 ir Sprendimas Nr. 529/2013/ES (OL L 156, 2018 6 19, p. 1).

⁵⁹ 2018 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/842, kuriuo, prisidedant prie klimato politikos veiksmų, kad būtų vykdomi įsipareigojimai pagal Paryžiaus susitarimą, valstybėms narėms nustatomi įpareigojimai 2021–2030 m. laikotarpiu sumažinti išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų metinį kiekį ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 156, 2018 6 19, p. 26).

⁶⁰ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1999 dėl energetikos sąjungos ir klimato politikos veiksmų valdymo, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (EB) Nr. 663/2009 ir (EB) Nr. 715/2009, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 94/22/EB, 98/70/EB, 2009/31/EB, 2009/73/EB, 2010/31/ES, 2012/27/ES ir 2013/30/ES, Tarybos direktyvos 2009/119/EB ir (ES) 2015/652 ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 525/2013 (OL L 328, 2018 12 21, p. 1).

⁶¹ 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2284 dėl tam tikrų valstybėse narėse į atmosferą išmetamų teršalų kiekio mažinimo, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/35/EB ir panaikinama Direktyva 2001/81/EB (OL L 344, 2016 12 17, p. 1).

⁶² 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 1313/2013/ES dėl Sąjungos civilinės saugos mechanizmo (OL L 347, 2013 12 20,

p. 924).

⁶³ + *Leidinių biurui: tekste prašom įrašyti dokumente COM(2022)0305 pateikto Reglamento dėl tausiojo augalų apsaugos produktų naudojimo, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2021/2115, numerį, o išnašoje – tos direktyvos numerį, datą, antraštę ir OL nuorodą.*

⁶⁴ Reglamentas (ES) 2022/2379 dėl žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos statistikos.

⁶⁴ Reglamentas (ES) 2022/2379 dėl žemės ūkio sąnaudų ir produkcijos statistikos.

Pakeitimas 31 Pasiūlymas dėl direktyvos 43 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(43) užterštos teritorijos yra dešimtmečių pramoninės veiklos ES palikimas ir dėl jų dabar ir ateityje gali kilti pavojus žmonių sveikatai ir aplinkai. Todėl **pirmiausia** būtina nustatyti ir iširti potencialiai užterštas teritorijas, o tada, jei užtarša patvirtinta, įvertinti riziką ir imtis priemonių **nepriimtinais rizikai** pašalinti. Dirvožemio tyrimas gali įrodyti, kad potencialiai užteršta teritorija iš tikrųjų nėra užteršta. Tokiu atveju valstybė narė nebeturėtų tokios teritorijos ženklinti kaip potencialiai užterštos, nebent užtarša įtariama dėl naujų įrodymų;

Pakeitimas

(43) užterštos teritorijos yra dešimtmečių pramoninės veiklos ES palikimas ir dėl jų dabar ir ateityje gali kilti pavojus žmonių **ir gyvūnų** sveikatai ir aplinkai. Todėl, **remiantis turimomis žiniomis**, būtina nustatyti ir iširti **naujas** potencialiai užterštas teritorijas, o tada, jei užtarša patvirtinta, įvertinti riziką ir imtis priemonių **jai** pašalinti. Dirvožemio tyrimas gali įrodyti, kad potencialiai užteršta teritorija iš tikrųjų nėra užteršta. Tokiu atveju valstybė narė nebeturėtų tokios teritorijos ženklinti kaip potencialiai užterštos, nebent užtarša įtariama dėl naujų įrodymų;

Pakeitimas 32 Pasiūlymas dėl direktyvos 44 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(44) siekdamos nustatyti potencialiai

Pakeitimas

(44) siekdamos nustatyti potencialiai

užterštas teritorijas, valstybės narės turėtų rinkti įrodymus, be kita ko, remdamosi praeityje atliktais tyrimais, ankstesniais pramoniniais incidentais ir avarijomis, aplinkosaugos leidimais ir visuomenės ar valdžios institucijų pranešimais;

užterštas teritorijas, valstybės narės turėtų rinkti įrodymus, be kita ko, remdamosi praeityje atliktais tyrimais, ankstesniais pramoniniais incidentais ir avarijomis, aplinkosaugos leidimais, **būklės tyrimais** ir visuomenės ar valdžios institucijų pranešimais;

Pakeitimas 33
Pasiūlymas dėl direktyvos
45 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(45) siekiant užtikrinti, kad dirvožemio tyrimai potencialiai užterštose teritorijose būtų atliekami laiku ir veiksmingai, turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės ne tik nustatytų terminą, iki kurio tie tyrimai turėtų būti atlikti, bet ir nustatytų konkrečius įvykius, dėl kurių toks tyrimas taip pat gali būti pradėtas. Tokie priežastiniai įvykiai gali apimti prašymą išduoti aplinkosaugos ar statybos leidimą arba leidimą, kurio reikalaujama pagal Sąjungos arba nacionalinės teisės aktus, arba jų peržiūrą, grunto kasimo veiklą, žemės naudojimo keitimą arba žemės ar nekilnojamojo turto sandorius. Dirvožemio tyrimai gali susidėti iš įvairių etapų, kaip antai dokumentų tyrimo, apsilankymo teritorijoje, parengiamojo arba tiriamojo tyrimo, išsamesnio ar aprašomojo tyrimo ir lauko arba laboratorinių bandymų. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES⁶⁵ parengtos pradinės būklės ataskaitos ir stebėsenos priemonės atitinkamais atvejais taip pat galėtų būti laikomos dirvožemio tyrimu;

⁶⁵ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva

Pakeitimas

(45) siekiant užtikrinti, kad dirvožemio tyrimai potencialiai užterštose teritorijose būtų atliekami laiku ir veiksmingai, **kaip reikalaujama 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento rezoliucijoje dėl dirvožemio apsaugos**; turėtų būti reikalaujama, kad valstybės narės ne tik nustatytų terminą, iki kurio tie tyrimai turėtų būti atlikti, bet ir nustatytų konkrečius įvykius, dėl kurių toks tyrimas taip pat gali būti pradėtas. Tokie priežastiniai įvykiai gali apimti prašymą išduoti aplinkosaugos ar statybos leidimą arba leidimą, kurio reikalaujama pagal Sąjungos arba nacionalinės teisės aktus, arba jų peržiūrą, grunto kasimo veiklą, žemės naudojimo keitimą arba žemės ar nekilnojamojo turto sandorius. Dirvožemio tyrimai gali susidėti iš įvairių etapų, kaip antai dokumentų tyrimo, apsilankymo teritorijoje, parengiamojo arba tiriamojo tyrimo, išsamesnio ar aprašomojo tyrimo ir lauko arba laboratorinių bandymų. Pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2010/75/ES⁶⁵ parengtos pradinės būklės ataskaitos ir stebėsenos priemonės atitinkamais atvejais taip pat galėtų būti laikomos dirvožemio tyrimu;

⁶⁵ 2010 m. lapkričio 24 d. Europos

Pakeitimas 34
Pasiūlymas dėl direktyvos
46 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(46) siekiant atsižvelgti į sąnaudas, naudą ir vietos ypatumus, potencialiai užterštų ir užterštų teritorijų valdymas turi būti lankstus. Todėl valstybės narės turėtų priimti bent rizika grindžiamą požiūrį į potencialiai užterštų ir užterštų teritorijų valdymą, atsižvelgdamos į šių dviejų kategorijų skirtumus, pagal kurį būtų galima paskirstyti išteklius atsižvelgiant į konkrečias aplinkos, ekonomines ir socialines aplinkybes. Sprendimai turėtų būti priimami atsižvelgiant į dirvožemio teršalų poveikio (pvz., **poveikio** pažeidžiamoms gyventojų grupėms, pvz., nėščioms moterims, neįgaliesiems, vyresnio amžiaus žmonėms ir vaikams) **keliamos galimos rizikos sveikatai ir aplinkai pobūdį ir mastą**. Remediacijos priemonių, kurių imamasi, sąnaudų ir naudos analizė turėtų būti **teigiama**. Optimalus remediacijos sprendimas turėtų būti tvarus ir pasirinktas taikant subalansuotą sprendimų priėmimo procesą, kuriame atsižvelgiama į poveikį aplinkai ir ekonominę bei socialinę poveikį. Valdant potencialiai užterštas ir užterštas teritorijas turėtų būti laikomasi principo „teršėjas moka“, taip pat atsargumo ir proporcingumo principų. Valstybės narės turėtų nustatyti konkrečią metodiką užterštų teritorijų rizikai, susijusiai su konkrečia teritorija, nustatyti. Valstybės narės, remdamosi mokslo žiniomis, atsargumo principu, **vietos ypatumais** ir dabartiniu bei būsimu žemės naudojimu, taip pat turėtų apibrėžti, kas yra

Pakeitimas

(46) siekiant atsižvelgti į sąnaudas, naudą ir vietos ypatumus, potencialiai užterštų ir užterštų teritorijų valdymas turi būti lankstus. Todėl valstybės narės turėtų priimti bent rizika grindžiamą požiūrį į potencialiai užterštų ir užterštų teritorijų valdymą, atsižvelgdamos į šių dviejų kategorijų skirtumus, pagal kurį būtų galima paskirstyti išteklius atsižvelgiant į konkrečias aplinkos, ekonomines ir socialines aplinkybes. Sprendimai turėtų būti priimami **bendradarbiaujant su vietos sveikatos priežiūros specialistais, sveikatos priežiūros institucijomis ir mokslo bendruomene**, atsižvelgiant į **galimos rizikos žmonių sveikatai ir aplinkai, kylančios dėl** dirvožemio teršalų poveikio (pvz., **poveikį** pažeidžiamoms gyventojų grupėms, pvz., nėščioms moterims, neįgaliesiems, vyresnio amžiaus žmonėms ir vaikams), **pobūdį ir mastą, įskaitant poveikį, ir kaupiamąjį poveikį žmonių sveikatai, dirvožemio ekosistemoms ir susijusioms ekosistemų funkcijoms**. Remediacijos priemonių, kurių imamasi, sąnaudų ir naudos analizė turėtų būti **subalansuota, atsižvelgiant į naudą ateities kartoms**. Optimalus remediacijos sprendimas turėtų būti tvarus ir pasirinktas taikant subalansuotą sprendimų priėmimo procesą, kuriame atsižvelgiama į poveikį aplinkai ir ekonominę bei socialinę poveikį. Valdant potencialiai užterštas ir užterštas teritorijas turėtų būti laikomasi principo „teršėjas moka“, taip pat atsargumo ir

nepriimtina užterštos teritorijos keliama rizika. Kad užterštų teritorijų keliama rizika būtų sumažinta iki žmonių sveikatai ir aplinkai priimtino lygio, valstybės narės turėtų imtis tinkamų rizikos mažinimo priemonių, ***įskaitant remediaciją***. Priemonės, kurių imamasi pagal kitus Sąjungos teisės aktus, turėtų būti galima laikyti rizikos mažinimo priemonėmis pagal šią direktyvą, kai tomis priemonėmis veiksmingai sumažinama užterštų teritorijų keliama rizika;

proporcingumo principų. Valstybės narės turėtų nustatyti konkrečią metodiką užterštų teritorijų rizikai, susijusiai su konkrečia teritorija, nustatyti. Valstybės narės, remdamosi mokslo žiniomis, atsargumo principu, ***sveikatos priežiūros institucijų ir specialistų nuomone*** ir dabartiniu bei būsimu žemės naudojimu, taip pat turėtų apibrėžti, kas yra nepriimtina užterštos teritorijos keliama rizika. Kad užterštų teritorijų keliama rizika būtų sumažinta iki žmonių ***ir gyvūnų*** sveikatai ir aplinkai priimtino lygio, valstybės narės turėtų imtis tinkamų rizikos mažinimo priemonių, ***pirmenybę teikiant remediacijai in-situ arba ex-situ***. Priemonės, kurių imamasi pagal kitus Sąjungos teisės aktus, turėtų būti galima laikyti rizikos mažinimo priemonėmis pagal šią direktyvą, kai tomis priemonėmis veiksmingai sumažinama užterštų teritorijų keliama rizika;

Pakeitimas 35
Pasiūlymas dėl direktyvos
46 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

46a) Žemės užėmimo švelninimo principai turėtų sudaryti palankesnes sąlygas Sąjungos apsirūpinimo maistu saugumui, kartu atsižvelgiant į tvarius būstus, būtiną infrastruktūrą ir atsinaujinančiosios energijos projektus.

Pakeitimas 37
Pasiūlymas dėl direktyvos
48 a konstatuojamoji dalis (nauja)

48a) *siekiant užtikrinti dirvožemio apsaugą nuo taršos naujomis cheminėmis medžiagomis, kurios gali kelti didelį pavojų žmonių ir gyvūnų sveikatai ir užteršti aplinkinį orą, paviršinius vandenis, požeminį vandenį, o vėliau vandenynus, turėtų būti nustatyti politikos mechanizmai, skirti tokioms susirūpinimą keliančioms medžiagoms aptikti ir įvertinti. Šiuo atžvilgiu reikėtų parengti požiūrį, pagal kurį būtų galima stebėti ir analizuoti šias medžiagas ar medžiagų grupes pagal stebėjimo sąrašus, kaip jau yra paviršinio ir požeminio vandens atveju, dėl dirvožemio taršos. Medžiagos, įtrauktinos į stebėjimo sąrašą, turėtų būti atrenkamos iš tų medžiagų, kurios pagal turimą informaciją Sąjungos lygmeniu galėtų kelti didelę grėsmę dirvožemio aplinkai arba per ją ir kurių stebėsenos duomenų nepakanka. Tokių medžiagų ar medžiagų grupių, kurios turi būti stebimos ir analizuojamos pagal stebėjimo sąrašus, skaičius neturėtų būti ribojamas;*

Pakeitimas 38
Pasiūlymas dėl direktyvos
48 b) konstatuojamoji dalis (nauja)

48b) *tokios medžiagos kaip patvarieji organiniai teršalai, medžiagos ir dalelės, įskaitant mikroplastiką arba nanoplastiką, kelia aiškų pavojų dirvožemio būklei, taip pat pagrindinei veiklai, pavyzdžiui, žemės ūkio plėtrai. Jų buvimas dirvožemyje gali turėti įtakos dirvožemio derlingumui ir taip pakenkti augalų sveikatai ir sveikam vystymuisi. Todėl labai svarbu, kad šioje direktyvoje būtų numatyta tiek medžiagų, tiek medžiagų įtraukimo į dirvožemio teršalų stebėseną sistema ir aplinkos kokybės standartų bei priemonių rinkinys, skirtas užkirsti kelią dirvožemio taršai dėl*

Pakeitimas 39
Pasiūlymas dėl direktyvos
50 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(50) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1024⁶⁸ suteikiami įgaliojimai skelbti viešojo sektoriaus duomenis nemokamai ir atviraisiais formatais. Bendras tikslas – toliau stiprinti ES duomenų ekonomiką didinant viešojo sektoriaus duomenų, kuriuos galima pakartotinai naudoti, kiekį, užtikrinant sąžiningą konkurenciją ir lengvą prieigą prie viešojo sektoriaus informacijos, taip pat stiprinant duomenimis grindžiamas tarpvalstybines inovacijas. ***Pagrindinis principas yra tas, kad valdžios sektoriaus duomenys turėtų būti atviri pagal standartą ir pagal pritaikymą.*** Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB⁶⁹ siekiama užtikrinti teisę susipažinti su aplinkos informacija valstybėse narėse pagal Orhuso konvenciją. Orhuso konvencija ir Direktyva 2003/4/EB apima plataus pobūdžio pareigas, susijusias tiek su informacijos apie aplinką teikimu to paprašius, tiek su aktyvia tokios informacijos sklaida. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/2/EB⁷⁰ aprėptis taip pat yra plati, apimanti dalijimąsi erdvine informacija, įskaitant įvairių aplinkos aspektų duomenų rinkinius. Svarbu, kad šios direktyvos nuostatos, susijusios su prieiga prie informacijos ir dalijimosi duomenimis tvarka, papildytų tas direktyvas ir nesukurtų atskiros teisinio režimo. Todėl šios direktyvos nuostatos dėl visuomenės informavimo ir informacijos apie įgyvendinimo stebėseną neturėtų daryti poveikio direktyvoms (ES) 2019/1024, 2003/4/EB ir 2007/2/EB;

Pakeitimas

(50) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1024⁶⁸ suteikiami įgaliojimai skelbti viešojo sektoriaus duomenis nemokamai ir atviraisiais formatais. Bendras tikslas – toliau stiprinti ES duomenų ekonomiką didinant viešojo sektoriaus duomenų, kuriuos galima pakartotinai naudoti, kiekį, užtikrinant sąžiningą konkurenciją ir lengvą prieigą prie viešojo sektoriaus informacijos, taip pat stiprinant duomenimis grindžiamas tarpvalstybines inovacijas. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB⁶⁹ siekiama užtikrinti teisę susipažinti su aplinkos informacija valstybėse narėse pagal Orhuso konvenciją. Orhuso konvencija ir Direktyva 2003/4/EB apima plataus pobūdžio pareigas, susijusias tiek su informacijos apie aplinką teikimu to paprašius, tiek su aktyvia tokios informacijos sklaida. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/2/EB⁷⁰ aprėptis taip pat yra plati, apimanti dalijimąsi erdvine informacija, įskaitant įvairių aplinkos aspektų duomenų rinkinius. Svarbu, kad šios direktyvos nuostatos, susijusios su prieiga prie informacijos ir dalijimosi duomenimis tvarka, papildytų tas direktyvas ir nesukurtų atskiros teisinio režimo. Todėl šios direktyvos nuostatos dėl visuomenės informavimo ir informacijos apie įgyvendinimo stebėseną neturėtų daryti poveikio direktyvoms (ES) 2019/1024, 2003/4/EB ir 2007/2/EB;

⁶⁸ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1024 dėl atvirųjų duomenų ir viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo (OL L 172, 2019 6 26, p. 56).

⁶⁹ 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/313/EEB (OL L 41, 2003 2 14, p. 26).

⁷⁰ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

⁶⁸ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1024 dėl atvirųjų duomenų ir viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo (OL L 172, 2019 6 26, p. 56).

⁶⁹ 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/313/EEB (OL L 41, 2003 2 14, p. 26).

⁷⁰ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

Pakeitimas 40

Pasiūlymas dėl direktyvos

51 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(51) siekiant užtikrinti **būtiną** dirvožemio būklės stebėsenos, **tvaraus dirvožemio valdymo** ir **užterštų teritorijų tvarkymo taisyklių pritaikymą**, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais iš dalies keičiama ši direktyva, siekiant dirvožemio **būklės stebėsenos metodikas, tvaraus dirvožemio valdymo principų sąrašą, orientacinį rizikos mažinimo priemonių sąrašą**, konkrečios **teritorijos** rizikos vertinimo etapus ir **reikalavimus bei užterštų teritorijų ir potencialiai užterštų teritorijų registro turinį pakoreguoti pagal technikos ir mokslo pažangą**. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų

Pakeitimas

(51) siekiant užtikrinti, **kad būtų tinkamai pritaikytos** dirvožemio būklės stebėsenos, **užterštų teritorijų vertinimo** ir **valdymo taisyklės**, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį Komisijai turėtų būti deleguoti įgaliojimai priimti aktus, kuriais iš dalies keičiama **arba papildoma** ši direktyva, siekiant **priimti metodiką, pagal kurią nustatomos** dirvožemio **deskriptorių ribinės vertės, kurias turi nustatyti valstybės narės, ir suderinti su technikos ir mokslo pažanga dirvožemio būklės stebėsenos metodikas**, rizikos mažinimo priemonių **orientacinį sąrašą**, konkrečios **vietovės** rizikos vertinimo etapus ir **reikalavimus ir nustatyti minimalias leistinas vertes, susijusias su neleistinos rizikos sveikatai ir aplinkai, kylančios dėl užterštų**

vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros⁷¹ nustatytais principais. Visų pirma, siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

⁷¹ 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1).

teritorijų, apibrėžtimi. Ypač svarbu, kad atlikdama parengiamąjį darbą Komisija tinkamai konsultuotųsi, taip pat ir su ekspertais, ir kad tos konsultacijos būtų vykdomos vadovaujantis 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstituciniame susitarime dėl geresnės teisėkūros⁷¹ nustatytais principais. Visų pirma, siekiant užtikrinti vienodas galimybes dalyvauti atliekant su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, Europos Parlamentas ir Taryba visus dokumentus gauna tuo pačiu metu kaip ir valstybių narių ekspertai, o jų ekspertams sistemingai suteikiama galimybė dalyvauti Komisijos ekspertų grupių, kurios atlieka su deleguotaisiais aktais susijusį parengiamąjį darbą, posėdžiuose;

⁷¹ 2016 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento, Europos Sąjungos Tarybos ir Europos Komisijos tarpinstitucinis susitarimas dėl geresnės teisėkūros (OL L 123, 2016 5 12, p. 1).

Pakeitimas 41 **Pasiūlymas dėl direktyvos** **53 konstatuojamoji dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

(53) praėjus 6 metams nuo šios direktyvos įsigaliojimo, Komisija, remdamasi dirvožemio būklės vertinimo rezultatais, turėtų atlikti įrodymais pagrįstą vertinimą ir prireikus peržiūrėti šią direktyvą. Atliekant vertinimą visų pirma turėtų būti **vertinamas poreikis nustatyti konkretesnius reikalavimus siekiant užtikrinti, kad prastos būklės dirvožemis būtų atkurtas ir būtų pasiektas tikslas** iki 2050 m. užtikrinti gerą **dirvožemių** būklę. Atliekant vertinimą taip pat turėtų būti įvertintas poreikis pagal mokslo ir

Pakeitimas

(53) praėjus 6 metams nuo šios direktyvos įsigaliojimo, Komisija, remdamasi dirvožemio būklės vertinimo rezultatais, turėtų atlikti įrodymais pagrįstą vertinimą ir prireikus peržiūrėti šią direktyvą. Atliekant vertinimą visų pirma turėtų būti **įvertintas atotrūkis ir priemonės, kurių reikia norint** iki 2050 m. užtikrinti gerą **dirvožemio** būklę. Atliekant vertinimą taip pat turėtų būti įvertintas poreikis pagal mokslo ir technikos pažangą pakoreguoti geros būklės dirvožemio apibrėžtį, įtraukiant nuostatas dėl tam tikrų

technikos pažangą pakoreguoti geros būklės dirvožemio apibrėžtį, įtraukiant nuostatas dėl tam tikrų deskriptorių ar kriterijų, remiantis naujais su dirvožemio apsauga susijusiais moksliniais įrodymais arba reaguojant į problemą kurioje nors valstybėje narėje, iškilusią dėl naujų aplinkos ar klimato sąlygų. Remiantis Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 22 dalimi, šis vertinimas turėtų būti grindžiamas veiksmingumo, efektyvumo, aktualumo, nuoseklumo ir pridėtinės vertės kriterijais ir turėtų būti naudojamas kaip pagrindas galimų papildomų priemonių poveikiui įvertinti;

deskriptorių ar kriterijų, remiantis naujais su dirvožemio apsauga susijusiais moksliniais įrodymais arba reaguojant į problemą kurioje nors valstybėje narėje, iškilusią dėl naujų aplinkos ar klimato sąlygų. Remiantis Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnės teisėkūros 22 dalimi, šis vertinimas turėtų būti grindžiamas veiksmingumo, efektyvumo, aktualumo, nuoseklumo ir pridėtinės vertės kriterijais ir turėtų būti naudojamas kaip pagrindas galimų papildomų priemonių poveikiui įvertinti;

Pakeitimas 42
Pasiūlymas dėl direktyvos
55 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(55a) Šia direktyva siekiama įgyvendinti ilgalaikį tikslą iki 2050 m. užtikrinti gerą dirvožemio būklę Sąjungoje, remiantis nuoseklia dirvožemio stebėsenos ir jo būklės gerinimo sistema. Atsižvelgiant į šios direktyvos, kaip direktyvos, pobūdį, pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 288 straipsnį ji yra privaloma rezultato, kuri reikia pasiekti valstybėse narėse, kurioms ji skirta, atžvilgiu, paliekant nacionalinėms valdžios institucijoms teisę pasirinkti jo įgyvendinimo formą ir būdus. Todėl valstybės narės turės pačios parengti teisės aktus, kaip pasiekti šioje direktyvoje nustatytus tikslus. Siūloma priemonė yra direktyva, kuria valstybėms narėms paliekama daug lankstumo nustatyti geriausias priemones ir pritaikyti požiūrį prie vietos sąlygų. Tai labai svarbu siekiant atsižvelgti į regioninius ir vietos ypatumus, susijusius su dirvožemio kintamumu, žemės naudojimu, klimato sąlygomis ir socialiniais bei ekonominiais

aspektais. Priemonės pobūdis reiškia, kad šioje direktyvoje nustatyti principai nenustato tiesioginių pareigų fiziniams asmenims.

Pakeitimas 43

Pasiūlymas dėl direktyvos 1 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Direktyvos tikslas – sukurti *tvirtą* ir *nuoseklią* dirvožemio stebėsenos sistemą, skirtą visiems dirvožemiams visoje ES, *ir* nuolat gerinti dirvožemio būklę Sąjungoje siekiant, kad iki 2050 m. ji taptų gera ir tokia išliktų ir taip būtų užtikrintos įvairios dirvožemio ekosisteminės paslaugos tokiu mastu, kurio pakaktų aplinkos, socialiniams ir ekonominiams poreikiams patenkinti, klimato kaitos ir biologinės įvairovės nykimo poveikiui užkardyti arba sušvelninti ir atsparumui gaivalinėms nelaimėms bei apsirūpinimo maistu saugumui *padidinti*, ir kad dirvožemio tarša būtų sumažinta iki lygio, kuris nebelaikomas žalingu žmonių sveikatai ir aplinkai.

Pakeitimas

1. Direktyvos tikslas – sukurti *aiškią, nuoseklią* ir *lanksčią* dirvožemio stebėsenos sistemą, skirtą visiems dirvožemiams visoje ES, *siekiant* nuolat gerinti dirvožemio būklę Sąjungoje siekiant, kad iki 2050 m. ji taptų gera ir tokia išliktų ir taip būtų užtikrintos įvairios dirvožemio ekosisteminės paslaugos tokiu mastu, kurio pakaktų aplinkos, socialiniams ir ekonominiams poreikiams patenkinti, klimato kaitos ir biologinės įvairovės nykimo poveikiui užkardyti arba sušvelninti ir atsparumui gaivalinėms nelaimėms *padidinti* bei apsirūpinimo maistu saugumui *stiprinti*, ir kad dirvožemio tarša būtų sumažinta iki lygio, kuris nebelaikomas žalingu žmonių sveikatai ir aplinkai.

Todėl šia direktyva nustatoma sistema, pagal kurią reikalaujama, kad valstybės narės įgyvendintų techniškai įmanomas ir sąnaudų ir naudos analize grindžiamas priemones, kad iki 2050 m. dirvožemis būtų geros būklės.

Pakeitimas 44

Pasiūlymas dėl direktyvos 1 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- 1a. Šia direktyva prisidedama prie tarptautinių ir Sąjungos lygmens įsipareigojimų, tikslų ir uždavinių, įskaitant tuos, kurie nustatyti:*
- a) Kunmingo ir Monrealio pasaulio biologinės įvairovės strategiją;*
 - b) Paryžiaus susitarimo;*
 - c) Jungtinių Tautų konvencijos dėl kovos su dykumėjimu (UNCCD);*
 - d) 7-oji ES aplinkosaugos veiksmų programa, Sprendimas Nr. 1386/2013/ES.*
 - e) 8-oji ES aplinkosaugos veiksmų programa, Sprendimas ES 1386/2013;*
 - f) Efektyvaus išteklių naudojimo Europos planas, KOM(2011) 0571.*

Pakeitimas 45
Pasiūlymas dėl direktyvos
1 straipsnio 2 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

- a) dirvožemio būklės stebėseną ir vertinimą;

Pakeitimas

- a) dirvožemio būklės stebėseną, **priežiūrą, gerinimą, atkūrimą** ir vertinimą, **atsižvelgiant į jo ekologinę būklę;**

Pakeitimai 217 ir 266

Pasiūlymas dėl direktyvos

3 straipsnio 1 dalies 1 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

- 1) dirvožemis – tarp pamatinės uolienos ir žemės paviršiaus esantis viršutinis

Pakeitimas

- 1) dirvožemis – tarp pamatinės uolienos ir žemės paviršiaus esantis viršutinis

Žemės plutos sluoksnis, kurį sudaro mineralinės dalelės, organinė medžiaga, vanduo, oras ir gyvi organizmai;

Žemės plutos sluoksnis, kurį sudaro mineralinės dalelės, organinė medžiaga, vanduo, oras ir gyvi organizmai, **išskyrus žaliavų telkinius;**

Pakeitimas 46
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 pastraipos 1 a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a) dirvožemio ekologinė būklė – dirvožemio ekologinė kokybė, vertinama pagal dirvožemio įvairovę, biologinį ir funkcinį aktyvumą, buveinę ir degradacijos veiksnius ir nustatoma pagal šią klasifikaciją:

a) aukšta dirvožemio ekologinė būklė – didelio biologinio ir funkcinio aktyvumo dirvožemis;

b) gera ekologinė būklė – dirvožemis, kurio bendra ekologinė būklė yra gera, tačiau iš kurio matyti, kad dėl vieno ar kelių degradacijos veiksnių daromas nedidelis neigiamas poveikis;

c) vidutinė ekologinė būklė – įrodyta, kad degradacijos veiksniai daro nedidelį neigiamą poveikį;

d) nualintas dirvožemis – dirvožemis, kai yra aiškių įrodymų, kad vienas degradacijos veiksnys daro neigiamą poveikį; taip pat

e) kritiškai nualintas dirvožemis – dirvožemis, kai yra aiškių įrodymų, kad dėl daugiau nei vieno degradacijos veiksnio daromas neigiamas poveikis.

Pakeitimas 47
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 pastraipos 1 b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1b) dirvožemio ekologinės funkcijos – tarpusavyje susijusių procesų ir sąveikos dirvožemio ekosistemoje visuma, kuria palaikoma gyvybė, palaikoma dirvožemio biologinė įvairovė ir palaikoma bendra sausumos aplinkos būklė ir produktyvumas, pavyzdžiui, maisto medžiagų apykaita, organinių medžiagų skaidymas, dirvožemio struktūros formavimasis, vandens filtravimas ir valymas, anglies dioksido sekvestracija ir buveinių bei išteklių teikimas įvairiems organizmams.

Pakeitimas 48
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 pastraipos 3 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3) ekosisteminės paslaugos – netiesioginis ekosistemų prisidėjimas prie ekonominės, socialinės, kultūrinės ir kitos naudos, kurią žmonės gauna iš tų ekosistemų;

3) ekosisteminės paslaugos – **tiesioginis ir** netiesioginis ekosistemų prisidėjimas prie **visos visuomenės gerovės ir** ekonominės, socialinės, kultūrinės, **aplinkos** ir kitos naudos, kurią žmonės gauna iš tų ekosistemų;

Pakeitimas 49
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 pastraipos 3 a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3a) dirvožemio biologinė įvairovė – dirvožemio gyvenimo įvairovė – nuo genų iki bendruomenių ir ekologinių kompleksų, kuriuose jie yra, t. y. nuo dirvožemio mikrobuveinių iki

Pakeitimas 50
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 pastraipos 4 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

4) dirvožemio būklė – fizinė, cheminė ir biologinė dirvožemio būklė, nuo kurios priklauso jo gebėjimas funkcionuoti kaip būtinoji gyvybinė sistema ir teikti ekosistemines paslaugas;

Pakeitimas

4) dirvožemio būklė – fizinė, cheminė, **funkcinė** ir biologinė dirvožemio būklė, nuo kurios priklauso jo gebėjimas funkcionuoti kaip būtinoji gyvybinė sistema ir teikti ekosistemines paslaugas **atsižvelgiant į žemės naudojimą;**

Pakeitimas 247

Pasiūlymas dėl direktyvos

3 straipsnio 1 pastraipos 5 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

5) tvarus dirvožemio valdymas – dirvožemio tvarkymo praktika, kurią taikant išlaikomos arba gerinamos dirvožemio **teikiamos** ekosisteminės paslaugos, **nesilpninant funkcijų, kuriomis sudaromos sąlygos tas paslaugas teikti, ir nekenkiant kitoms aplinkos savybėms;**

Pakeitimas

5) tvarus dirvožemio valdymas – dirvožemio tvarkymo praktika, kurią taikant **siekiama** išlaikyti arba gerinti dirvožemio ekosistemines paslaugas **atsižvelgiant į socialinį ir ekonominį poveikį;**

Pakeitimas 52
Pasiūlymas dėl direktyvos

3 straipsnio 1 pastraipos 8 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

8) dirvožemių rajonas – valstybės narės teritorijos dalis, kurios ribas ta valstybė narė nustato pagal šią direktyvą;

Pakeitimas

8) dirvožemių rajonas – valstybės narės **ar kelių valstybių narių** teritorijos dalis, kurios ribas ta valstybė narė **ar tos valstybės narės** nustato pagal šią direktyvą;

Pakeitimas 53

Pasiūlymas dėl direktyvos

3 straipsnio 1 pastraipos 10 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

10) užteršta teritorija – apibrėžtas vieno ar kelių sklypų plotas, kuriame patvirtintas dirvožemio užterštumas dėl **sutelktosios antropogeninės veiklos**;

Pakeitimas

10) užteršta teritorija – apibrėžtas vieno ar kelių sklypų plotas, kuriame patvirtintas dirvožemio užterštumas dėl **cheminės medžiagos ar kitokios medžiagos koncentracijos dirvožemyje, kuri gali būti žalinga sveikatai arba aplinkai**;

Pakeitimas 54

Pasiūlymas dėl direktyvos

3 straipsnio 1 pastraipos 17 a punktą (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

17a) dirvožemio sandarinimas – žemės padengimas nepralaidžiomis medžiagomis, ypač naudojant žemę kaip platformą pastatams ir infrastruktūrai;

Pakeitimas 55

Pasiūlymas dėl direktyvos

3 straipsnio 1 pastraipos 17 b punktą (naujas)

17b) dirvožemio atsandarinimas – žemės, kuri nebeatlieka savo natūralių dirvožemio funkcijų, pvz., infiltracijos, perkoliacijos ir hidrologinių funkcijų, pertvarkymas į funkcinį dirvožemį;

Pakeitimas 56
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 pastraipos 19 punktą

19) suinteresuotoji visuomenė – visuomenė, kuriai daro arba gali daryti poveikį dirvožemio degradacija arba kuri yra suinteresuota sprendimų priėmimo procedūromis, susijusiomis su šioje direktyvoje nustatytų įpareigojimų įgyvendinimu, įskaitant žemės savininkus ir žemės naudotojus, taip pat nevyriausybines organizacijas, siekiančias gerinti žmonių sveikatos arba aplinkos apsaugą ir atitinkančias nacionalinės teisės reikalavimus;

19) suinteresuotoji visuomenė – visuomenė, kuriai daro arba gali daryti poveikį dirvožemio degradacija arba kuri yra suinteresuota sprendimų priėmimo procedūromis, susijusiomis su šioje direktyvoje nustatytų įpareigojimų įgyvendinimu, įskaitant žemės savininkus, **valdytojus** ir žemės naudotojus, taip pat nevyriausybines organizacijas, siekiančias gerinti žmonių **ar gyvūnų** sveikatos arba aplinkos apsaugą ir atitinkančias nacionalinės teisės reikalavimus;

Pakeitimas 57
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 pastraipos 19 a punktą (naujas)

19a) visuomenė – tai vienas arba daugiau fizinių ar juridinių asmenų ir jų asociacijos, organizacijos ar grupės susidedančios iš tokių asmenų pagal nacionalinę teisę ar praktiką;

Pakeitimas 58

Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 pastraipos 20 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

20) dirvožemio užtarša – *cheminės ar kitokios medžiagos* koncentracija dirvožemyje, galinti *pakenkti* žmonių sveikatai arba aplinkai;

Pakeitimas

20) dirvožemio užtarša – *medžiagos arba materialo* koncentracija dirvožemyje, galinti *sukelti tiesioginį ar netiesioginį kenksmingą poveikį* žmonių *ar gyvūnų* sveikatai arba aplinkai;

Pakeitimas 59
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 pastraipos 23 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

23) rizika – dirvožemio užtaršos kenksmingo poveikio žmonių sveikatai arba aplinkai galimybė;

Pakeitimas

23) rizika – dirvožemio užtaršos kenksmingo poveikio žmonių *ar gyvūnų* sveikatai arba aplinkai galimybė;

Pakeitimas 60
Pasiūlymas dėl direktyvos
3 straipsnio 1 pastraipos 26 punktą

Komisijos siūlomas tekstas

26) dirvožemio remediacija – atkūrimo veiksmas, kuriuo dirvožemyje mažinama teršalų koncentracija arba teršalai izoliuojami ar imobilizuojami.

Pakeitimas

26) dirvožemio remediacija – atkūrimo veiksmas, kuriuo dirvožemyje mažinama teršalų koncentracija arba teršalai izoliuojami ar imobilizuojami *žemiau toksiškumo ribos, nuo kurios galima laikyti, kad nėra didelio pavojaus su tuo dirvožemiu besiliečiantiems organizmams, siekiant gerinti ekologinę būklę.*

Pakeitimas 61
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės visoje savo teritorijoje
nustato dirvožemių rajonus.

Pakeitimas

Valstybės narės, *pasikonsultavusios su vietos, regioninėmis ir tarpreregioninėmis valdžios institucijomis, nustato dirvožemio rajonus, prireikus remdamosi esamais administraciniais vienetais* visoje savo teritorijoje *ir pasienio teritorijose kartu su kaimyninėmis valstybėmis narėmis.*

Pakeitimas 221/rev1

Pasiūlymas dėl direktyvos

4 straipsnio 1 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Kiekvienos valstybės narės dirvožemių rajonų skaičius turi atitikti bent NUTS 1 lygio teritorinių vienetų, nustatytų pagal Reglamentą (EB) Nr. 1059/2003, skaičių.

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 63

Pasiūlymas dėl direktyvos

4 straipsnio 2 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Nustatydamos dirvožemių rajonų geografinę apimtį, valstybės narės ***gali*** ***atsižvelgti*** į esamus administracinius vienetus ir siekia, kad kiekvienas dirvožemių rajonas būtų vienalytis pagal

Pakeitimas

2. Nustatydamos dirvožemių rajonų geografinę apimtį, valstybės narės ***atsižvelgia*** į esamus ***žemės naudojimo, vyriausybės struktūros ir*** administracinius vienetus ir siekia, kad

šiuos parametrus:

kiekvienas dirvožemių rajonas būtų
vienalytis pagal šiuos parametrus:

Pakeitimas 64
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 2 dalies d a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

*da) upių baseinų rajonai pagal
Direktyvą 2000/60/EB ir vandens
telkiniai, naudojami žmonėms vartoti
skirtam vandeniui imti, kaip apibrėžta
Direktyvoje (ES) 2020/2184.*

Pakeitimas 224/rev1

Pasiūlymas dėl direktyvos

4 straipsnio 2 dalies d b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

*db) atokių salyno regionų su tarp jų
pasklidusiomis salomis buvimą, kai
kiekviena sala atitinka tam tikrą
dirvožemių rajoną;*

Pakeitimas 226/rev1

Pasiūlymas dėl direktyvos

4 straipsnio 2 dalies d c punktas (naujas)

*dc) programos „Copernicus“ naudojimą
nustatant dirvožemių rajonus;*

Pakeitimas 65
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 2 a dalis (nauja)

2a) Valstybės narės, kai tinkama, užtikrina, kad kaimyninių valstybių narių dirvožemio rajonai, kuriuose daromas tarpvalstybinis poveikis dirvožemiui, panašus žemės naudojimas tarpvalstybiniu mastu arba panašios 2 dalies a-d punktuose nurodytų parametrų vertės, bendradarbiautų tarpusavyje keisdami geriausios praktikos pavyzdžiais. Valstybės narės taip pat užtikrina, kad dirvožemio rajonai tarpvalstybiniu mastu laikytųsi nuoseklaus požiūrio.

Pakeitimas 66
Pasiūlymas dėl direktyvos
4 straipsnio 2 b dalis (nauja)

2b) Komisija padeda valstybėms narėms užtikrinti, kad jų dirvožemio rajonai bendradarbiautų tarpvalstybiniu mastu, ir palengvina monitoringo sistemų, perdavimo funkcijų, monitoringo projektavimo ir ekologinės būklės klasifikavimo suderinimą I priede

išvardytų dirvožemio deskriptorių lygmeniu.

Pakeitimas 68
Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės paskiria kompetentingas institucijas, atitinkamu lygmeniu atsakingas už šioje direktyvoje nustatytų pareigų vykdymą.

Pakeitimas

Valstybės narės paskiria kompetentingas institucijas, atitinkamu lygmeniu atsakingas už šioje direktyvoje nustatytų pareigų vykdymą, ***atsižvelgiant į esamą administracinį padalijimą ir atsakomybę, be kita ko, tarpvalstybinių dirvožemio rajonų atveju.***

Pakeitimas 69
Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės kiekvienam pagal 4 straipsnį nustatytam dirvožemių rajonui paskiria po vieną kompetentingą instituciją.

Pakeitimas

Valstybės narės kiekvienam pagal 4 straipsnį nustatytam dirvožemių rajonui paskiria po vieną kompetentingą instituciją. ***Valstybės narės gali paskirti vieną kompetentingą instituciją keliems dirvožemio rajonams.***

Pakeitimas 70
Pasiūlymas dėl direktyvos
5 straipsnio 2 a pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybės narės pateikia Komisijai šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytų kompetentingų institucijų sąrašą pagal 18 straipsnio 3 dalies b punktą. Komisija atnaujina kompetentingų institucijų sąrašą savo interneto svetainėje.

Pakeitimas 71
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės nustato pagal 4 straipsnio 1 dalį nustatytais dirvožemių rajonais grindžiamą stebėsenos sistemą, siekdamos užtikrinti, kad pagal šį straipsnį ir I bei II priedus būtų vykdoma reguliari ir nuodugni dirvožemio būklės stebėseną.

Pakeitimas

1. Valstybės narės nustato pagal 4 straipsnio 1 dalį nustatytais dirvožemių rajonais grindžiamą stebėsenos sistemą, siekdamos užtikrinti, kad pagal šį straipsnį ir I bei II priedus būtų vykdoma reguliari ir nuodugni dirvožemio būklės stebėseną **ir kuri papildytų Direktyvoje 2000/60/EB nustatytą vertinimo metodą.**

Pakeitimas 72
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Valstybės narės stebi dirvožemio būklę ir žemės užėmimą kiekviename dirvožemių rajone.

Pakeitimas

2. Valstybės narės stebi dirvožemio būklę ir žemės užėmimą kiekviename dirvožemių rajone. **Valstybės narės naudojasi nacionalinių mokslinių tyrimų institutų patirtimi, esamomis nacionalinėmis stebėsenos sistemomis ir turimais duomenimis. Dėl valstybių narių vykdomos stebėsenos veiklos žemės valdytojams neturi būti užkraunama finansinė našta.**

Pakeitimas 73
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 3 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) dirvožemio ėminių ėmimo taškais, kurie turi būti nustatyti pagal 8 straipsnio 2 dalį;

Pakeitimas

b) dirvožemio ėminių ėmimo taškais **ir ėminių ėmimo gyliais**, kurie turi būti nustatyti pagal 8 straipsnio 2 dalį;

Pakeitimas 74
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 3 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) šio straipsnio 5 dalyje nurodytais tolimojo stebėjimo duomenimis ir produktais, jei taikoma;

Pakeitimas

d) šio straipsnio 5 dalyje nurodytais **patikimais ir mokslškai pagrįstais** tolimojo stebėjimo duomenimis ir produktais, jei taikoma;

Pakeitimas 227/rev1

Pasiūlymas dėl direktyvos

6 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Siekdama padėti valstybėms narėms stebėti dirvožemio būklę Komisija, atitinkamoms valstybėms narėms sutikus, reguliariai atlieka in situ paimtų dirvožemio ėminių matavimus, remdamasi

Pakeitimas

Išbraukta.

*7 ir 8 straipsniuose nurodytais
atitinkamais deskriptoriais ir
metodikomis. Kai valstybė narė duoda
sutikimą pagal šią dalį, ji užtikrina, kad
Komisija galėtų atlikti tokį in situ
dirvožemio ėminių ėmimą.*

Pakeitimas 76
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 4 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a. Komisija užtikrina, kad 4 dalyje nurodytas pirmasis dirvožemio matavimas būtų atliktas iki... [OP: prašom įrašyti datą – treji metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos].

Komisija prisideda prie valstybių narių vykdomos stebėsenos, paimdama ir analizuodama ne mažiau kaip 20 % nacionalinių mėginių dydžio.

Valstybės narės prašymu Komisija per pirmąjį nacionalinį stebėsenos etapą turėtų toliau teikti iki 50 % mėginių.

Pakeitimas 77
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 6 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

6. Remdamosi turimais duomenimis, Komisija ir EAA per dvejus metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo sukuria skaitmeninį dirvožemio būklės duomenų portalą, kuriame georeferencinio erdvinio pagrindo formatu suteikiama prieiga bent prie esamų

6. Remdamosi turimais duomenimis, Komisija ir EAA per dvejus metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo sukuria skaitmeninį dirvožemio būklės duomenų portalą, kuriame ***vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu 223/2009^{1a}*** georeferencinio erdvinio

dirvožemio būklės duomenų, gautų iš:

pagrindo formatu suteikiama prieiga bent prie esamų dirvožemio būklės duomenų, gautų iš:

^{1a} 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos, panaikinant Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1101/2008 dėl konfidencialių statistinių duomenų perdavimo Europos Bendrijų statistikos tarnybai, Tarybos reglamentą (EB) Nr. 322/97 dėl Bendrijos statistikos ir Tarybos sprendimą 89/382/EEB, Euratomas, įsteigiantį Europos Bendrijų statistikos programų komitetą (OL L 087, 2009 3 31, p. 164).

Pakeitimas 78
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 6 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

6a. 3–6 dalyse nurodyta dirvožemio stebėsenos sistema grindžiama esamomis Sąjungos ir nacionalinio lygmens stebėsenos sistemomis, įskaitant LUCAS dirvožemio stebėjimo centro duomenis.

Pakeitimas 79
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 7 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

7a. Skaitmeniniame dirvožemio būklės duomenų portale pateikiamas 10 straipsnio a punkte nurodytas Tvaraus dirvožemio valdymo priemonių rinkinys.

Pakeitimas 80
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 8 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

8. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi dalijimosi 7 dalyje nurodytais duomenimis ir jų rinkimo, taip pat tų duomenų integravimo į skaitmeninį dirvožemio būklės duomenų portalą formatai arba metodai. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 21 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Pakeitimas

8. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomi dalijimosi 7 dalyje nurodytais duomenimis ir jų rinkimo, taip pat tų duomenų integravimo į skaitmeninį dirvožemio būklės duomenų portalą formatai arba metodai, ***užtikrinant, kad būtų laikomasi Sąjungos teisės aktų dėl asmens duomenų apsaugos***. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 21 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Pakeitimas 81
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 straipsnio 8 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

8a. Komisija valstybėms narėms teikia būtinas gebėjimų stiprinimo, pagalbos ir konsultavimo paslaugas ir remia jų stebėsenos iniciatyvas, daugiašalį taisyklių, metodų ir archyvų derinimą ir taip, dalydamasi bendromis ekspertinėmis žiniomis, pašalina esamus duomenų spragas ir darbo srauto kliūtis. Tuo tikslu Komisija remiasi esamais mechanizmais, įskaitant dirvožemio BON iniciatyvą.

Pakeitimas 82
Pasiūlymas dėl direktyvos
6 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

6a straipsnis

Veiksmingas dirvožemio mėginių naudojimas ir išsaugojimas

1. Komisija kartu su valstybėmis narėmis ir Europos dirvožemio stebėjimo centru įgyvendina priemones, kuriomis užtikrinama, kad Sąjungos ir nacionaliniu lygmeniu būtų galima naudotis fiziniiais dirvožemio archyvais, DNR ištraukomis ir skaitmeniniu neapdorotų duomenų archyvu tolesniems moksliniams tyrimams ir inovacijoms. Komisija ir valstybės narės užtikrina, kad mėginiai būtų saugomi taip, kad būtų užtikrintas jų ilgalaikis tvarus naudojimas.

2. Iki... [OP: prašom įrašyti datą – 12 mėnesių nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos] Komisija pateikia gaires ir protokolus dėl dirvožemio mėginių naudojimo ekonomiškai efektyviausiu būdu.

Pakeitimas 83

Pasiūlymas dėl direktyvos 7 straipsnio pavadinimas

Komisijos siūlomas tekstas

Dirvožemio deskriptoriai, **geros** dirvožemio **būklės kriterijai** ir žemės užėmimo bei dirvožemio sandarinimo rodikliai

Pakeitimas

Dirvožemio deskriptoriai, dirvožemio **ekologinė būklė**, žemės užėmimo bei dirvožemio sandarinimo rodikliai

Pakeitimas 228

Pasiūlymas dėl direktyvos

7 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa

Stebėdamos ir vertindamos dirvožemio **būklę** valstybės narės taiko I priede išvardytus dirvožemio deskriptorius ir dirvožemio būklės kriterijus.

Stebėdamos ir vertindamos dirvožemį valstybės narės **gali** taikyti **tuos** I priede išvardytus dirvožemio deskriptorius ir dirvožemio būklės kriterijus, **kurie geriausiai apibūdina kiekvieno dirvožemio tipo dirvožemio charakteristikas nacionaliniu lygmeniu.**

Pakeitimas 85
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 2 dalis

2. Valstybės narės **I priedo A dalyje nurodytus dirvožemio deskriptorius ir dirvožemio būklės kriterijus gali koreguoti pagal specifikacijas, pateiktas I priedo A dalies antrame ir trečiame stulpeliuose.**

2. Valstybės narės **parenka tinkamą dirvožemio stebėsenos projekto pakopą, kuriai jos atitinka I priedo sąlygas, ir užtikrina, kad į jas būtų įtraukti bent visi I priedo A dalyje nurodyti dirvožemio deskriptoriai.**

Pakeitimas 86
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 3 dalis

3. Valstybės narės nustato organinius teršalus dirvožemio deskriptoriams, susijusiems su dirvožemio užtarša, nurodyta I priedo **B** dalyje.

3. Valstybės narės nustato organinius teršalus dirvožemio deskriptoriams, susijusiems su dirvožemio užtarša, nurodyta I priedo **A** dalyje.

Pakeitimas 87
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Valstybės narės pagal I priedo B dalies trečiame stulpelyje išdėstytas nuostatas nustato dirvožemio būklės kriterijus I priedo B dalyje išvardytiems dirvožemio deskriptoriams.

Pakeitimas

Išbraukti.

Pakeitimas 88
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Valstybės narės stebėsenos tikslais gali nustatyti papildomus dirvožemio deskriptorius ir žemės užėmimo rodiklius, įskaitant I priedo C ir D dalyse išvardytus *neprivalomus* deskriptorius ir rodiklius, bet jais neapsiribojant (*toliau – papildomi dirvožemio deskriptoriai ir papildomi žemės užėmimo rodikliai*).

Pakeitimas

5. Valstybės narės stebėsenos tikslais gali nustatyti papildomus dirvožemio deskriptorius ir žemės užėmimo rodiklius, įskaitant I priedo D dalyje išvardytus deskriptorius ir rodiklius, bet jais neapsiribojant.

Pakeitimas 89
Pasiūlymas dėl direktyvos
7 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

6. Pagal šio straipsnio 2–5 dalis nustačiusios arba pakoregavusios dirvožemio deskriptorius, žemės užėmimo rodiklius ar dirvožemio būklės kriterijus, valstybės narės apie tai informuoja Komisiją.

Pakeitimas

6. Pagal šio straipsnio 2–5 dalis *ir 9 straipsnį* nustačiusios arba pakoregavusios dirvožemio deskriptorius, žemės užėmimo rodiklius ar dirvožemio būklės kriterijus, valstybės narės apie tai informuoja Komisiją.

Pakeitimas 90
Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės, **taikydamos II priedo A dalyje** nustatytą metodiką, **nustato ėminių ėmimo taškus.**

Pakeitimas

1. Valstybės narės **nustato mėginių ėmimo vietas taikydamos I priede** nustatytą metodiką **pagal pasirinktą dirvožemio stebėsenos pakopą, atsižvelgdamos į rizikos vertinimus, pagrįstus esamomis stebėsenos sistemomis.**

Pakeitimas 91
Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio 2 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

- a) **I priede nustatytų** dirvožemio **deskriptorių vertes;**

Pakeitimas

- a) **dirvožemio deskriptorių vertes pagal pasirinktą dirvožemio stebėsenos plano pakopą, kaip nustatyta I priede;**

Pakeitimas 92
Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio 3 dalies 1 pastraipos a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

- a) **II priedo B dalyje** nustatytų dirvožemio deskriptorių verčių nustatymo arba apskaičiavimo metodikas;

Pakeitimas

- a) **II priede** nustatytų dirvožemio deskriptorių verčių nustatymo arba apskaičiavimo metodikas;

Pakeitimas 93
Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio 3 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės gali taikyti ne tik pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodytas, bet ir kitas metodikas su sąlyga, kad egzistuoja patvirtintos perdavimo funkcijos, jei reikalaujama II priedo B dalies ketvirtame stulpelyje.

Pakeitimas

Valstybės narės gali taikyti ne tik pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodytas, bet ir kitas metodikas su sąlyga, kad egzistuoja patvirtintos perdavimo funkcijos ***arba gali būti įvertintas lyginant nacionaliniu lygmeniu gautus duomenis su Komisijos koordinuojama in situ stebėseną***, jei reikalaujama II priedo B dalies ketvirtame stulpelyje.

Pakeitimas 94
Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Valstybės narės užtikrina, kad pirmieji dirvožemio matavimai būtų atlikti ne vėliau kaip... (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 4 metai po direktyvos įsigaliojimo dienos).

Pakeitimas

4. Valstybės narės užtikrina, kad pirmieji dirvožemio matavimai būtų atlikti ne vėliau kaip... (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 3 metai po direktyvos įsigaliojimo dienos).

Pakeitimas 95
Pasiūlymas dėl direktyvos
8 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Valstybės narės užtikrina, kad ne rečiau kaip kas 5 metus būtų atliekami nauji dirvožemio matavimai.

Pakeitimas

5. Valstybės narės užtikrina, kad ne rečiau kaip kas 6 metus ***arba anksčiau, kai tik įtariama, kad pasikeitė dirvožemio būklė***, būtų atliekami nauji dirvožemio matavimai. ***Valstybės narės taip pat sudaro palankesnes sąlygas, kad būtų lengviau vykdyti Komisijos koordinuojamą dirvožemio stebėseną in situ.***

Valstybės narės užtikrina, kad žemės

Valstybės narės užtikrina, kad žemės

užėmimo ir dirvožemio sandarinimo rodiklių vertė būtų atnaujinama bent kartą per metus.

užėmimo ir dirvožemio sandarinimo rodiklių vertė būtų atnaujinama bent kartą per *dvejus* metus.

Pakeitimas 96

Pasiūlymas dėl direktyvos

8 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

6. Komisijai pagal 20 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas II priedas, siekiant jame nurodytas pamatines metodikas pakoreguoti pagal mokslo ir technikos pažangą, *visų pirma tais atvejais, kai dirvožemio deskriptorių vertes galima nustatyti taikant 6 straipsnio 5 dalyje nurodytą tolimąjį stebėjimą.*

Pakeitimas

6. Komisijai pagal 20 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas II priedas, siekiant jame nurodytas pamatines metodikas pakoreguoti pagal mokslo ir technikos pažangą.

Pakeitimas 97

Pasiūlymas dėl direktyvos

9 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės *visuose savo dirvožemių rajonuose vertina* dirvožemio būklę, remdamosi duomenimis, surinktais vykdant 6, 7 ir 8 straipsniuose nurodytą stebėseną *pagal* kiekvieną I priedo A ir B dalyse nurodytą dirvožemio deskriptorių.

Pakeitimas

Valstybės narės *įvertina dirvožemio būklę visuose savo dirvožemio rajonuose*, remdamosi duomenimis, surinktais vykdant 6, 7 ir 8 straipsniuose nurodytą stebėseną, *apie* kiekvieną I priede nurodytą dirvožemio deskriptorių, *atsižvelgdamos į pasirinktą dirvožemio stebėsenos pakopą, kartu atsižvelgdamos į istorines ir natūralias* dirvožemio aplinkybes.

Pakeitimas 98

Pasiūlymas dėl direktyvos

9 straipsnio 1 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės taip pat atsižvelgia į duomenis, surinktus atliekant 14 straipsnyje nurodytus dirvožemio tyrimus.

Pakeitimas

Dirvožemio ekologinės būklės vertinimui valstybės narės taip pat atsižvelgia į duomenis, surinktus atliekant 14 straipsnyje nurodytus dirvožemio tyrimus.

Pakeitimas 99

Pasiūlymas dėl direktyvos

9 straipsnio 1 dalies 3 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės užtikrina, kad dirvožemio būklės vertinimai būtų atliekami ne rečiau kaip kas 5 metus ir kad pirmasis ***dirvožemio būklės*** vertinimas būtų atliktas ne vėliau kaip ... (Leidinių ***biurui: prašome*** įrašyti datą – 5 metai po direktyvos įsigaliojimo dienos).

Pakeitimas

Valstybės narės užtikrina, kad dirvožemio ***ekologinės*** būklės vertinimai būtų atliekami ne rečiau kaip kas ***šešerius*** metus ir kad pirmasis vertinimas būtų atliktas ne vėliau kaip... (Leidinių ***biuras: prašom*** įrašyti datą – 5 metai po direktyvos įsigaliojimo dienos), ***kartu pateikiant santykinio pagerėjimo, tendencijų, pažangos ar regreso ataskaitas.***

Pakeitimas 100

Pasiūlymas dėl direktyvos

9 straipsnio 2 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Dirvožemis laikomas geros būklės pagal šią direktyvą, jeigu ***tenkinamos šios kumuliacinės sąlygos:***

a) ***visų I priedo A dalyje išvardytų dirvožemio deskriptorių vertės atitinka toje dalyje nustatytus ir, kai taikoma, pagal 7 straipsnį pakoreguotus kriterijus;***

b) ***visų I priedo B dalyje išvardytų***

Pakeitimas

Dirvožemis laikomas geros būklės pagal šią direktyvą, jeigu ***dirvožemis klasifikuojamas kaip geros arba aukštos ekologinės būklės.***

dirvožemio deskriptorių vertės atitinka pagal 7 straipsnį nustatytus kriterijus (geros būklės dirvožemis).

Pakeitimas 101

**Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 2 dalies 2 pastraipa**

Komisijos siūlomas tekstas

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, vertinant dirvožemį I priedo ketvirtame stulpelyje nurodytuose žemės plotuose, neatsižvelgiama į trečiame stulpelyje tam žemės plotui nustatytas vertes.

Pakeitimas

Išbraukti.

Pakeitimas 102

**Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 2 dalies 3 pastraipa**

Komisijos siūlomas tekstas

Dirvožemis yra prastos būklės, jei neatitinka bent vieno iš pirmoje pastraipoje nurodytų kriterijų (prastos būklės dirvožemis).

Pakeitimas

Išbraukti.

Pakeitimas 103

**Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 3 dalies 1 pastraipa**

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės analizuoja I priedo C dalyje išvardytų dirvožemio deskriptorių vertes ir, atsižvelgdamos į atitinkamus duomenis ir turimas mokslo žinias,

Pakeitimas

Valstybės narės analizuoja I priedo A, B ir C dalyse pagal pasirinktą dirvožemio stebėsenos pakopą, išvardytų dirvožemio deskriptorių vertes ir, atsižvelgdamos į

įvertina, ar esama kritinio ekosisteminių paslaugų praradimo.

atitinkamus duomenis ir turimas mokslo žinias, įvertina, ar esama kritinio **dirvožemio biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų praradimo.**

Pakeitimas 104

Pasiūlymas dėl direktyvos 9 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Remdamasi pagal šį straipsnį atliktu dirvožemio būklės vertinimu, kompetentinga institucija, prireikus koordinuodama veiksmus su vietos, regioninėmis ir nacionalinėmis valdžios institucijomis, kiekviename dirvožemių rajone nustato plotus, **kurių** dirvožemis **yra prastos** būklės, ir informuoja visuomenę pagal 19 straipsnį.

Pakeitimas

4. Remdamasi pagal šį straipsnį atliktu dirvožemio būklės vertinimu, kompetentinga institucija, prireikus koordinuodama veiksmus su vietos, regioninėmis ir nacionalinėmis valdžios institucijomis, kiekviename dirvožemių rajone nustato plotus, **kuriuose** dirvožemis **nėra geros ekologinės būklės arba geros ekologinės** būklės ir informuoja visuomenę pagal 19 straipsnį.

Pakeitimas 105

Pasiūlymas dėl direktyvos 9 straipsnio 4 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a. Komisija ne vėliau kaip 2026 m. gruodžio 31 d. pagal 20 straipsnį priima deleguotuosius aktus, kuriais šis reglamentas papildomas nustatant kiekvienos dirvožemio ekologinės būklės I priede nurodytų dirvožemio deskriptorių ribinių verčių nustatymo metodiką. Metodikoje atsižvelgiama į naujausius mokslinius įrodymus ir atsižvelgiama į skirtingas klimato sąlygas ir dirvožemio tipą.

Pakeitimas 106
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 4 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4b. Ne vėliau kaip 2028 m. birželio 30 d. valstybės narės pateikia Komisijai I priede nurodytų dirvožemio deskriptorių ribinių verčių projektus, atsižvelgdamos į klimato sąlygas, dirvožemio tipą ir žemės ploto tipą, kartu su moksliniu pagrindimu ir įrodymais, kuriais jos grindė savo pasirinkimą.

Pakeitimas 107
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 4 c dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4c. Per 6 mėnesius nuo 4b dalyje nurodytų ribinių verčių projektų pateikimo dienos Komisija pateikia pastabas dėl ribinių verčių projektų, įvertindama mokslinį pagrindimą ir užtikrindama vienodas sąlygas vidaus rinkoje. Komisijos prašymu valstybės narės pateikia Komisijai visą būtiną papildomą informaciją ir prireikus peržiūri siūlomas ribines vertes.

Pakeitimas 108
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 4 d dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4d. Jei į visas Komisijos pastabas, pateiktas pagal 4c dalį, buvo tinkamai atsižvelgta, Komisija įgyvendinimo aktais

*patvirtina ribines vertes ne vėliau kaip
2029 m. gruodžio 31 d.*

Pakeitimas 110
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 4 f dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

**4f. Taikant 2 pakopos dirvožemio
stebėsenos planą, valstybėms narėms gali
būti taikomas iki 20 % nuokrypis,
palyginti su ribinėmis vertėmis,
nustatytomis pagal 4d dalį.**

Pakeitimas 111
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 5 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

**Valstybės narės žemės savininkams ir
valdytojams nustato savanoriško
dirvožemio būklės sertifikavimo pagal šio
straipsnio 2 dalyje nustatytas sąlygas
mechanizmą.**

Išbraukti.

Pakeitimas 112
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 5 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

**Komisija gali priimti įgyvendinimo aktus,
kuriais nustatoma suderinta dirvožemio
būklės sertifikavimo forma. Tie
įgyvendinimo aktai priimami laikantis 21
straipsnyje nurodytos nagrinėjimo**

Išbraukti.

procedūros.

Pakeitimas 113
Pasiūlymas dėl direktyvos
9 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

6. Valstybės narės, atitinkamiems žemės savininkams ir žemės valdytojams ***paprašius, jiems*** pateikia 6–9 straipsniuose nurodytus dirvožemio būklės duomenis ir vertinimą, visų pirma siekdamos pagrįsti 10 straipsnio 3 dalyje nurodytas parengtas rekomendacijas.

Pakeitimas

6. Valstybės narės atitinkamiems žemės savininkams ir žemės valdytojams ***nemokamami*** pateikia 6–9 straipsniuose nurodytus dirvožemio būklės duomenis ir vertinimą, visų pirma siekdamos pagrįsti 10 straipsnio 3 dalyje nurodytas parengtas rekomendacijas. ***Valstybės narės užtikrina, kad mokslinių tyrimų įstaigos galėtų nemokamai lengvai ir nuolat pasiekti ėminių, DNR ištraukas ir neapdorotus duomenis.***

Pakeitimas 248

Pasiūlymas dėl direktyvos

10 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Nuo (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 4 metai po šios direktyvos įsigaliojimo dienos) valstybės narės, atsižvelgdamos į dirvožemio tipą, naudojimą ir būklę, imasi bent šių priemonių:

a) laikydamosi III priede išvardytą tvaraus dirvožemio valdymo principų

Pakeitimas

Išbraukta.

nustato tvaraus dirvožemio valdymo praktiką, kuri turi būti laipsniškai įgyvendinama visuose tvarkomo dirvožemio plotuose, ir atsižvelgdama į pagal 9 straipsnį atliktų dirvožemio vertinimų rezultatus nustato atkūrimo praktiką, kuri turi būti laipsniškai įgyvendinama prastos būklės dirvožemio plotuose;

b) apibrėžia neigiamą poveikį dirvožemio būklei darančią dirvožemio tvarkymo ir kitą praktiką, kurios turi vengti dirvožemio valdytojai.

Apibrėždamos šioje dalyje nurodytą praktiką ir priemones, valstybės narės atsižvelgia į IV priede išvardytas programas, planus, tikslus ir priemones, taip pat į naujausias turimas mokslo žinias, įskaitant pagal programą „Europos horizontas“ vykdomos Europos dirvožemio būklės gerinimo misijos rezultatus.

Valstybės narės nustato sinergiją su IV priede nurodytomis programomis, planais ir priemonėmis. Rengiant IV priede nurodytas programas, planus ir priemones remiamasi dirvožemio būklės stebėsenos duomenimis, dirvožemio būklės vertinimų rezultatais, 9 straipsnyje nurodyta analize ir tvaraus dirvožemio valdymo priemonėmis.

Valstybės narės užtikrina, kad pirmoje pastraipoje nurodytos praktikos rengimo procesas būtų atviras, įtraukus ir veiksmingas, taip pat kad į procesą būtų įtraukta suinteresuotoji visuomenė, visų pirma žemės savininkai ir valdytojai, ir jai būtų anksti sudarytos veiksmingos galimybės jame dalyvauti.

Pakeitimai 120 ir 249
Pasiūlymas dėl direktyvos
10 straipsnio 2 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

2. Valstybės narės užtikrina, kad dirvožemio **valdytojams, žemės savininkams ir atitinkamoms institucijoms būtų nesunku** gauti nešališkas ir nepriklausomas **rekomendacijas** tvaraus dirvožemio valdymo **klausimais, dalyvauti mokomojoje veikloje ir stiprinti gebėjimus.**

Pakeitimas

2. Valstybės narės užtikrina, kad **visuose savo** dirvožemio **rajonuose būtų lengva** ir būtų sudarytos **lygios galimybės** gauti nešališkas ir nepriklausomas **konsultacijas dėl** tvaraus dirvožemio valdymo, **mokymo veiklos ir dirvožemio valdytojų, žemės savininkų ir atitinkamų valdžios institucijų gebėjimų stiprinimo.**

Pakeitimai 121 ir 250
Pasiūlymas dėl direktyvos
10 straipsnio 2 dalies 2 pastraipos b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) skatina **holistinio** dirvožemio **tvarkymo** koncepcijų **mokslinius tyrimus ir įgyvendinimą;**

Pakeitimas

b) skatina **mokslinius tyrimus, inovacijas, piliečių mokslą ir tvaraus** dirvožemio **valdymo** koncepcijų

įgyvendinimą;

Pakeitimas 122

Pasiūlymas dėl direktyvos

10 straipsnio 2 dalies 2 pastraipos c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) **skelbia** reguliariai atnaujinamą **informaciją apie esamas** finansavimo **priemonės ir veiksmus, kuriais** remiamas tvaraus dirvožemio valdymo įgyvendinimas.

Pakeitimas

c) reguliariai atnaujinamą **turimų** finansavimo **priemonių ir veiklos, kuriomis** remiamas tvaraus dirvožemio valdymo **ir kitos veiklos, kuria remiamas šios direktyvos** įgyvendinimas, **įskaitant mokslinius tyrimus ir piliečių mokslą, žemėlapi.**

Pakeitimas 251

Pasiūlymas dėl direktyvos

10 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. **Valstybės narės reguliariai vertina priemonių, kurių imtasi pagal šį straipsnį, veiksmingumą ir prireikus peržiūri ir pakoreguoja tas priemones, atsižvelgdamos į 6–9 straipsniuose nurodytos dirvožemio būklės stebėsenos ir vertinimo rezultatus.**

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimai 123 ir 252
Pasiūlymas dėl direktyvos
10 straipsnio 4 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. Komisijai pagal 20 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais iš dalies keičiamas III priedas, siekiant tvaraus dirvožemio valdymo principus pakoreguoti pagal mokslo ir technikos pažangą.

Pakeitimas

Išbraukta.

Pakeitimas 124
Pasiūlymas dėl direktyvos
10 straipsnio 4 a pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a. Komisija paprašius padeda valstybėms narėms ir teikia joms gaires dėl konkrečių priemonių, susijusių su III priede išvardyta tvaraus dirvožemio valdymo praktika, rengimo.

Pakeitimas 125
Pasiūlymas dėl direktyvos
10 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

10 a straipsnis

**TVARAUS DIRVOŽEMIO VALDYMO
PPRIEMONĖS**

1. Siekdama padėti įgyvendinti šią direktyvą, Komisija parengia tvaraus dirvožemio valdymo priemonių rinkinį, kuriuo dirvožemio valdytojams teikiama praktinė informacija apie tvaraus

dirvožemio valdymo praktikos taikymą, kuri apima valstybių narių pateiktą informaciją.

2. Priemonių rinkinyje pateikiama:

a) valstybių narių kompetentingų institucijų, kurios stebi dirvožemio valdymo praktikos poveikį, rekomendacijas ir geriausios praktikos pavyzdžius ir informacija apie tokios praktikos poveikį įvairioms ekosistemų funkcijoms ir dirvožemiui;

b) su konkrečiomis aplinkybėmis susijusi informacija, susijusi su dirvožemio tipo, žemės naudojimo ir klimato sąlygų deriniais;

c) naujos žinios apie mokslinius tyrimus ir inovacijas, įskaitant programos „Europos horizontas“ misiją „Europos dirvožemio būklės gerinimas“;

d) kita svarbi informacija, kurią surinko Komisija arba kurią jai pateikė valstybės narės.

3. Priemonių rinkinys turi būti viešai prieinamas nemokamai ir įtrauktas į skaitmeninį dirvožemio būklės duomenų portalą, sukurtą pagal 6 straipsnio 6 dalį.

Komisija aktyviai atnaušina priemonių rinkinį ir imasi visų tinkamų priemonių, kad paskatintų žemės valdytojus supažindinti su priemonių rinkinio turiniu.

Pakeitimas 126
Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnio pavadinimas

Komisijos siūlomas tekstas

Žemės užėmimo poveikio švelninimo principai

Pakeitimas

Žemės užėmimo poveikio švelninimas

Pakeitimas 127
Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnio 1 dalies įvadinė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės **užtikrina, kad užimant žemę būtų laikomasi šių principų:**

Pakeitimas

Žemės užėmimo atveju valstybės narės, **atsižvelgdamos į vietos ypatumus ir socialinį bei ekonominį poveikį, apsvarsto šiuos veiksmus:**

Pakeitimai 128 ir 254
Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnio 1 dalies a punkto įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

a) kiek techniškai ir ekonomiškai įmanoma, vengti dirvožemio pajėgumo teikti įvairias ekosistemines paslaugas, įskaitant aprūpinimą maistu, praradimo arba tą praradimą sumažinti:

Pakeitimas

a) kiek techniškai, **socialiai** ir ekonomiškai įmanoma, vengti dirvožemio pajėgumo teikti įvairias ekosistemines **ir kitas** paslaugas, įskaitant **žemės ūkį, aprūpinimą maistu ir tvarią miškotvarką**, praradimo arba tą praradimą sumažinti:

Pakeitimas 129
Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnio 1 dalies a punkto i papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

i) **kuo labiau sumažinant žemės užėmimo veikiamą plotą ir**

Pakeitimas

i) **(Tekstas lietuvių kalba nekeičiamas.)**

Pakeitimas 130
Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnio 1 dalies a punkto ii papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

- ii) *parenkant tokius plotus*, kuriuose ekosisteminių funkcijų praradimas būtų kuo mažesnis, ir

Pakeitimas

- ii) *teikiant pirmenybę tokiems plotams*, kuriuose ekosisteminių funkcijų praradimas būtų kuo mažesnis, ir

Pakeitimas 131

Pasiūlymas dėl direktyvos

11 straipsnio 1 dalies a punkto iii papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

- iii) *žemę užimant taip, kad neigiamas poveikis dirvožemiui būtų kuo mažesnis;*

Pakeitimas

- iii) *vykdyti žemės užėmimą tokiu būdu, kuris būtų suderintas su tvariu vystymusi, be kita ko, kiek įmanoma, išsaugant dirvožemio derlingumą, biologinę įvairovę, vandens pralaidumą, filtravimą ir sulaikymą;*

Pakeitimas 132

Pasiūlymas dėl direktyvos

11 straipsnio 1 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

- b) kuo labiau kompensuoti prarastą dirvožemio pajėgumą teikti įvairias ekosistemines paslaugas.

Pakeitimas

- b) *jei įmanoma*, kuo labiau kompensuoti prarastą dirvožemio pajėgumą teikti įvairias ekosistemines paslaugas. *Tokia kompensacija, kai taikytina, gali būti teikiama agreguotu lygmeniu arba tarpvalstybiniu mastu tarp valstybių narių, jei dirvožemio rajonas pasižymi tokiomis pačiomis savybėmis kaip gretimo dirvožemio rajonas kaimyninėje valstybėje narėje arba tarpvalstybinis dirvožemio rajonas.*

Pakeitimas 133

Pasiūlymas dėl direktyvos

11 straipsnio 1 dalies b a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ba) priimti priemonės, kuriomis būtų užtikrinta teisinga kompensacija žemės savininkams žemės užėmimo atveju;

Pakeitimas 134
Pasiūlymas dėl direktyvos
11 straipsnio 1 dalies b b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

bb) priemonių, kuriomis siekiama užkirsti kelią žemės užėmimui arba jį apriboti, įgyvendinimas, įskaitant apleistų urbanistinių dykų ir pramoninių vietovių kartografavimą ir paskatas atkurti ir pakartotinai naudoti apleistus plotus su sandariu dirvožemiu.

Pakeitimas 135
Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Valstybės narės valdo potencialiai užterštų teritorijų ir užterštų teritorijų keliamą riziką žmonių sveikatai ir aplinkai ir užtikrina, kad ji neviršytų priimtino lygio, atsižvelgdamos į dirvožemio užtaršos ir rizikos mažinimo priemonių, kurių imtasi pagal 15 straipsnio 4 dalį, poveikį aplinkai ir socialinę bei ekonominę poveikį.

1. Valstybės narės valdo **ir mažina** potencialiai užterštų teritorijų ir užterštų teritorijų keliamą riziką žmonių **ir gyvūnų** sveikatai ir aplinkai ir užtikrina, kad ji neviršytų priimtino lygio **pagal numatytą dirvožemio funkciją**, atsižvelgdamos į dirvožemio užtaršos ir rizikos mažinimo priemonių, kurių imtasi pagal 15 straipsnio 4 dalį, poveikį aplinkai ir socialinę bei ekonominę poveikį.

Pakeitimas 136

Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 4 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

4. *Suinteresuotajai* visuomenei anksti suteikiamos veiksmingos galimybės:

Pakeitimas

4. Visuomenei anksti suteikiamos veiksmingos galimybės:

Pakeitimas 137
Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 4 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

- a) dalyvauti nustatant ir konkrečiai taikant šiame straipsnyje nurodytą rizika grindžiamą metodą;

Pakeitimas

- a) dalyvauti nustatant ir konkrečiai taikant šiame straipsnyje nurodytą rizika grindžiamą metodą, ***teikti informaciją, kuri yra svarbi nustatant potencialiai užterštas teritorijas pagal 13 straipsnį, tiriant potencialiai užterštas teritorijas pagal 14 straipsnį ir valdant užterštas teritorijas pagal 15 straipsnį, kai įmanomos visos priemonės;***

Pakeitimas 138
Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 4 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

- b) ***teikti informaciją, kuri yra svarbi nustatant potencialiai užterštas teritorijas pagal 13 straipsnį, tiriant potencialiai užterštas teritorijas pagal 14 straipsnį ir valdant užterštas teritorijas pagal 15 straipsnį;***

Pakeitimas

- b) ***bet kuriuo metu teikti informaciją ir įrodymus, susijusius su a punkte nurodyta veikla, pavyzdžiui, žmogaus biologinės stebėsenos arba aplinkos stebėsenos duomenis;***

Pakeitimas 139
Pasiūlymas dėl direktyvos

12 straipsnio 4 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a. 4 dalies tikslais valstybės narės užtikrina, kad visuomenė būtų laiku, tinkamai ir veiksmingai, be kita ko, viešais pranešimais ir elektroninėmis priemonėmis, informuojama apie visą susijusią informaciją.

Pakeitimas 140
Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 4 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4b. Valstybės narės, įgyvendindamos šio skyriaus nuostatas, deramai atsižvelgia į informaciją, pateiktą pagal 4 dalį, ir į informaciją, susijusią su I priede išvardytais dirvožemio taršos deskriptoriais.

Pakeitimas 141
Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 4 c dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4c. Jei įrodymai rodo, kad dirvožemis labai plačiai teršia dirvožemį arba per dirvožemį patiria atitinkamą medžiagą ar mišinį, kompetentinga institucija inicijuoja rizikos valdymo procesą. Jei remiantis faktais nustatoma, kad trūksta informacijos apie dirvožemyje esančios pavojingos medžiagos ar mišinio keliamą riziką žmonių ar gyvūnų sveikatai ar aplinkai, kompetentinga institucija prireikus toliau tiria, kad būtų imtasi

*rizikos valdymo priemonių, atitinkančių
atsargumo principą.*

Pakeitimas 142
Pasiūlymas dėl direktyvos
12 straipsnio 4 dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4d. Valstybės narės nedelsdamos informuoja visuomenę apie visus sprendimus ar priemones, kurių imtasi pagal 4 ir 4c dalis, ir apie priežastis bei aplinkybes, kuriomis grindžiamas sprendimas ar priemonė, įskaitant paaiškinimą, kaip į informaciją buvo atsižvelgta.

Pakeitimas 143
Pasiūlymas dėl direktyvos
13 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Valstybės narės, remdamosi visomis **turimomis** priemonėmis surinktais įrodymais, sistemingai ir veikliai nustato visas teritorijas, kuriose įtariama dirvožemio užtarša (toliau – potencialiai užterštos teritorijos).

1. Valstybės narės, remdamosi visomis **tinkamomis** priemonėmis, **įskaitant piliečių indėlį ir nustatytais metodais** surinktais įrodymais, sistemingai ir veikliai nustato visas teritorijas, kuriose įtariama dirvožemio užtarša (toliau – potencialiai užterštos teritorijos).

Pakeitimas 144
Pasiūlymas dėl direktyvos
13 straipsnio 2 dalies 1 pastraipos d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

d) *Europos Parlamento ir Tarybos
direktyvos 2004/35/EB III priede⁷⁷
nurodytos veiklos vykdymą;*

Išbraukti.

⁷⁷ 2004 m. balandžio 21 d. Europos
Parlamento ir Tarybos direktyva
2004/35/EB dėl atsakomybės už aplinkos
apsaugą siekiant išvengti žalos aplinkai ir
ją ištaisyti (atlyginti) (OL L 143,
2004 4 30, p. 56).

Pakeitimas 145

Pasiūlymas dėl direktyvos

13 straipsnio 2 dalies 1 pastraipos f a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

*fa) bet kokias teritorijas, naudojamas
geriamojo vandens ėmimui;*

Pakeitimas 146

Pasiūlymas dėl direktyvos

13 straipsnio 2 dalies 1 pastraipos g a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

*ga) bet kokios ligos, kuri, kaip manoma,
yra susijusi su užteršimo per dirvožemį
poveikiu, pasireiškimas.*

Pakeitimas 147

Pasiūlymas dėl direktyvos

13 straipsnio 2 dalies 1 pastraipos g b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

gb) bet kokią visuomenės arba valstybės narės institucijų pateiktą informaciją.

Pakeitimas 148
Pasiūlymas dėl direktyvos
14 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų atliekamas visų pagal 13 straipsnį nustatytų potencialiai užterštų teritorijų dirvožemio tyrimas.

Pakeitimas

1. Valstybės narės užtikrina, kad, **kai tinkama ir laikantis prioritetų eilės tvarkos**, būtų atliekamas visų pagal 13 straipsnį nustatytų potencialiai užterštų teritorijų dirvožemio tyrimas.

Pakeitimas 149
Pasiūlymas dėl direktyvos
14 straipsnio 2 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės nustato taisykles, susijusias su dirvožemio tyrimų terminais, turiniu, forma ir prioritetų nustatymu. Tos taisyklės nustatomos atsižvelgiant į 12 straipsnyje nurodytą riziką grindžiamą metodą ir 13 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nurodytą potencialios užtaršos riziką keliančios veiklos sąrašą.

Pakeitimas

Valstybės narės, atsižvelgdamos į aplinkos, socialinius ir ekonominius aspektus, nustato taisykles, susijusias su dirvožemio tyrimų terminais, turiniu, forma ir prioritetų nustatymu. Tos taisyklės nustatomos atsižvelgiant į 12 straipsnyje nurodytą riziką grindžiamą metodą ir 13 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje nurodytą potencialios užtaršos riziką keliančios veiklos sąrašą.

Pakeitimas 150
Pasiūlymas dėl direktyvos
14 straipsnio 2 dalies 1 a pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Potencialiai užterštos teritorijos, esančios

*žmonėms vartoti skirto vandens ėmimui
naudojamose teritorijose tiriamos
pirmiausia.*

Pakeitimas 151

Pasiūlymas dėl direktyvos

15 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

2. Valstybės narės, atsižvelgdamos į turimas mokslo žinias, atsargumo principą, vietos **ypatumus** ir dabartinį bei būsimą žemės naudojimą, apibrėžia, kas laikoma nepriimtina užterštos teritorijos keliama rizika žmonių sveikatai ir aplinkai.

Pakeitimas

2. Valstybės narės, atsižvelgdamos į turimas mokslo žinias, **sveikatos priežiūros specialistų ir sveikatos priežiūros institucijų nuomonę**, atsargumo principą, vietos **ypatybes** ir dabartinį bei būsimą žemės naudojimą, apibrėžia, kas laikoma nepriimtina užterštos teritorijos keliama rizika žmonių **ir gyvūnų** sveikatai ir aplinkai.

Pakeitimas 152

Pasiūlymas dėl direktyvos

15 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Atsakinga kompetentinga institucija kiekvienoje pagal 14 straipsnį ar kitais būdais nustatytoje užterštoje teritorijoje atlieka būtent tos teritorijos dabartinio ir planuojamo žemės naudojimo vertinimą siekdama nustatyti, ar užteršta teritorija kelia nepriimtina riziką žmonių sveikatai arba aplinkai.

Pakeitimas

3. Atsakinga kompetentinga institucija kiekvienoje pagal 14 straipsnį ar kitais būdais nustatytoje užterštoje teritorijoje atlieka būtent tos teritorijos dabartinio ir planuojamo žemės naudojimo vertinimą siekdama nustatyti, ar užteršta teritorija kelia nepriimtina riziką žmonių **ir gyvūnų** sveikatai arba aplinkai.

Pakeitimas 153

Pasiūlymas dėl direktyvos

15 straipsnio 3 a dalis (nauja)

3a. Kai tinkama, valstybės narės gali laikyti, kad pagal Direktyvą 2010/75/ES, Direktyvą 2011/92/ES arba Direktyvą 2012/18/ES atliktų vertinimų pakanka.

Pakeitimas 154
Pasiūlymas dėl direktyvos
15 straipsnio 4 dalis

4. Remdamasi 3 dalyje nurodyto vertinimo rezultatais, atsakinga kompetentinga institucija **imasi** tinkamų priemonių, kad rizika žmonių sveikatai ir aplinkai būtų sumažinta iki priimtino lygio (toliau – rizikos mažinimo priemonės).

4. Remdamasi 3 dalyje nurodyto vertinimo rezultatais, atsakinga kompetentinga institucija **užtikrina, kad būtų imamasi** tinkamų priemonių, kad rizika žmonių sveikatai ir aplinkai būtų sumažinta iki priimtino lygio (toliau – rizikos mažinimo priemonės).

Pakeitimas 155
Pasiūlymas dėl direktyvos
15 straipsnio 5 dalies 1 pastraipa

Rizikos mažinimo priemonės **gali būti** V priede **nurodytos priemonės**. Priimdama sprendimą dėl tinkamų rizikos mažinimo priemonių, kompetentinga institucija atsižvelgia į prieinamų rizikos mažinimo priemonių sąnaudas, naudą, veiksmingumą, tinkamumą taikyti ilgesnį laiką ir techninį įgyvendinamumą.

Rizikos mažinimo priemonės **remiasi** V priede **nurodytomis priemonėmis**. Priimdama sprendimą dėl tinkamų rizikos mažinimo priemonių **trumpuoju ir vidutiniu laikotarpiu**, kompetentinga institucija atsižvelgia į prieinamų rizikos mažinimo priemonių sąnaudas, naudą, veiksmingumą, tinkamumą taikyti ilgesnį laiką ir techninį įgyvendinamumą.
Valstybės narės visada siekia užkirsti kelią dirvožemio užtaršai ir ją pašalinti.

Pakeitimas 156
Pasiūlymas dėl direktyvos
15 straipsnio 5 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Rizikos mažinimo priemonių nukenčia aplinkiniai vandens telkiniai, iš kurių imamas žmonėms vartoti skirtas vanduo, šios priemonės turi atitikti Direktyvoje (ES) 2020/2184 nustatytus priimtinos rizikos standartus.

Pakeitimas 157
Pasiūlymas dėl direktyvos
15 straipsnio 5 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

5a. Komisijai pagal 20 straipsnį suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus, kuriais ši direktyva papildoma nuostatomis, kuriomis nustatomos didžiausios leistinos vertės, susijusios su nepriimtino pavojaus sveikatai ir aplinkai, kylančio iš užterštų sklypų, apibrėžtimi, kaip nurodyta 2 dalyje.

Pakeitimas 158
Pasiūlymas dėl direktyvos
16 straipsnio 4 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Valstybės narės ***viešai skelbia*** 1 ir 2 dalyse nurodytą registrą ir informaciją. Kompetentinga institucija gali atsisakyti atskleisti bet kokią informaciją arba apriboti jos atskleidimą, jei tenkinamos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos

Valstybės narės 1 ir 2 dalyse nurodytą registrą ir informaciją ***skelbia viešai, naudotojui patogiu būdu ir nemokamai.*** Kompetentinga institucija gali atsisakyti atskleisti bet kokią informaciją arba apriboti jos atskleidimą, jei tenkinamos

2003/4/EB 4 straipsnyje⁷⁸ nustatytos sąlygos.

Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/4/EB⁷⁸ 4 straipsnyje nustatytos sąlygos. **Registras skelbiamas internetinėje georeferencinio erdvinio pagrindo duomenų bazėje.**

⁷⁸ 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/313/EEB (OL L 41, 2003 2 14, p. 26).

⁷⁸ 2003 m. sausio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/4/EB dėl visuomenės galimybės susipažinti su informacija apie aplinką ir panaikinanti Tarybos direktyvą 90/313/EEB (OL L 41, 2003 2 14, p. 26).

Pakeitimas 159
Pasiūlymas dėl direktyvos
16 straipsnio 5 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Komisija priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas registro formatas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 21 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Pakeitimas

5. Komisija **ne vėliau kaip ... [Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 1 metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos]** priima įgyvendinimo aktus, kuriais nustatomas registro formatas. Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 21 straipsnyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

Pakeitimas 160
Pasiūlymas dėl direktyvos
17 straipsnio pavadinimas

Komisijos siūlomas tekstas

Finansavimas Sąjungos lėšomis

Pakeitimas

Finansavimas Sąjungos **ir valstybių narių** lėšomis

Pakeitimas 161
Pasiūlymas dėl direktyvos

17 straipsnio 1 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Kadangi dirvožemio stebėseną, tvarus valdymas bei atkūrimas dėl savo pobūdžio yra prioritetinga sritis, šios direktyvos **įgyvendinimas remiamas pagal esamas Sąjungos finansines programas, laikantis taikomų jų taisyklių ir sąlygų.**

Pakeitimas

Kadangi dirvožemio stebėseną, tvarus valdymas bei atkūrimas dėl savo pobūdžio yra prioritetinga sritis, ***Komisija ne vėliau kaip ... [Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 12 mėnesių nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos] pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą, kurioje nurodo Sąjungos lygmeniu prieinamus finansinius išteklius šiai direktyvai įgyvendinti.***

Pakeitimas 162

Pasiūlymas dėl direktyvos

17 straipsnio 1 dalies 1 a pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Komisija įvertina bet kokią turimo Sąjungos finansavimo ir finansavimo poreikių, skirtų padėti valstybėms narėms įgyvendinti šią direktyvą, atotrūkį, ypatingą dėmesį skirdama aplinkos stebėsenos poreikiams, įskaitant LUCAS dirvožemį.

Pakeitimas 163

Pasiūlymas dėl direktyvos

17 straipsnio 1 dalies 1 b pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Siekiant skatinti tvarų dirvožemio valdymą, jo nuolatinį atkūrimą ir stebėsenos veiklą, laikotarpiui po 2027 m. skiriami papildomi finansiniai ištekliai.

Pakeitimas 164
Pasiūlymas dėl direktyvos
17 straipsnio 1 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. Įgyvendindamos šią direktyvą, valstybės narės naudoja finansinius išteklius iš atitinkamų šaltinių, įskaitant Sąjungos, nacionalinius, regioninius ir vietos fondus, veiksams, kuriais daugiausia dėmesio skiriama dirvožemio apsaugai, tvariam valdymui ir atkūrimui, finansuoti.

Pakeitimas 165
Pasiūlymas dėl direktyvos
17 straipsnio 1 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1b. Komisija stebi valstybių narių gebėjimą įsisavinti Sąjungos lėšas, susijusias su dirvožemio apsauga, tvariu valdymu ir atkūrimu. Komisija rengia mokymus ir teikia techninę paramą, kad padidintų valstybių narių gebėjimus įsisavinti lėšas.

Pakeitimas 166
Pasiūlymas dėl direktyvos
17 straipsnio 1 c dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1c. Valstybės narės ir Komisija, bendradarbiaudamos su Europos investicijų banku, tobulina ir palengvina novatoriškų finansavimo mechanizmų naudojimą ir skatina privataus kapitalo sutelkimą veiksams, būtiniams šios

direktyvos tikslams pasiekti.

Pakeitimas 167
Pasiūlymas dėl direktyvos
17 straipsnio 1 dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1d. Įgyvendindamos šią direktyvą valstybės narės ir Komisija laikosi principo „nedaryti reikšmingos žalos“, kaip tai suprantama Reglamento (ES) 2020/852 17 straipsnyje.

Pakeitimas 168
Pasiūlymas dėl direktyvos
18 straipsnio 1 dalies 1 pastraipos įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Valstybės narės kas **5** metus elektroniniu būdu Komisijai ir EAA teikia šiuos duomenis ir informaciją:

Pakeitimas

Valstybės narės **bent** kas **6** metus elektroniniu būdu Komisijai ir EAA teikia šiuos duomenis ir informaciją:

Pakeitimas 169
Pasiūlymas dėl direktyvos
18 straipsnio 1 dalies 1 pastraipos b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) *laikantis 9 straipsnio atliekamą dirvožemio būklės tendencijų analizę pagal I priedo A, B ir C dalyse išvardytus deskriptorius ir I priedo D dalyje išvardytus žemės užėmimo ir dirvožemio sandarinimo rodiklius;*

Pakeitimas

b) *I priedo A, B ir C dalyse išvardytų deskriptorių patvirtinamuosius duomenis, metaduomenis ir dirvožemio būklės tendencijų analizę pagal pasirinktą dirvožemio stebėsenos projekto etapą ir I priedo D dalyje išvardytus žemės užėmimo ir dirvožemio sandarinimo rodiklius pagal 9 straipsnį, įskaitant atskirų valstybių*

Pakeitimas 171
Pasiūlymas dėl direktyvos
18 straipsnio 1 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pirmosios ataskaitos pateikiamos ne vėliau kaip... (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – **5** metai **ir 6 mėnesiai** po direktyvos įsigaliojimo dienos).

Pakeitimas

Pirmosios ataskaitos pateikiamos ne vėliau kaip... (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – **6** metai po direktyvos įsigaliojimo dienos).

Pakeitimas 172
Pasiūlymas dėl direktyvos
18 straipsnio 3 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) atnaujinto savo dirvožemių rajonų, nurodytų 4 straipsnyje, sąrašo ir erdvinių duomenų ne vėliau kaip ... (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – **2 metai ir 3 mėnesiai** po direktyvos įsigaliojimo dienos).

Pakeitimas

a) atnaujinto savo dirvožemių rajonų, nurodytų 4 straipsnyje, sąrašo ir erdvinių duomenų ne vėliau kaip ... (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – **12 mėnesių** po direktyvos įsigaliojimo dienos) **ir, kai tinkama, jų atitinkamus dirvožemio rajonų planus;**

Pakeitimas 173
Pasiūlymas dėl direktyvos
18 straipsnio 3 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) atnaujinto kompetentingų institucijų, nurodytų 5 straipsnyje, sąrašo ne vėliau kaip ... (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – **2 metai ir 3 mėnesiai** po direktyvos įsigaliojimo dienos).

Pakeitimas

b) atnaujinto kompetentingų institucijų, nurodytų 5 straipsnyje, sąrašo ne vėliau kaip ... (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – **12 mėnesių** po direktyvos įsigaliojimo dienos).

Pakeitimas 174
Pasiūlymas dėl direktyvos
18 straipsnio 3 dalies c a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

**ca) dirvožemio deskriptorių matavimai
mėginių ėmimo vietos lygmeniu.**

Pakeitimas 175
Pasiūlymas dėl direktyvos
19 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1. Valstybės narės viešai skelbia duomenis, gautus vykdant stebėseną pagal šios direktyvos 8 straipsnį, ir vertinimą pagal šios direktyvos 9 **straipsnį**, vadovaudamosi Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/2/EB 11 straipsnio⁷⁹ nuostatomis geografiškai tikslų duomenų atveju ir Direktyvos (ES) 2019/1024 5 straipsnio nuostatomis kitų duomenų atveju.

⁷⁹ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

1. Valstybės narės viešai skelbia duomenis, gautus vykdant stebėseną pagal šios direktyvos 8 straipsnį, ir vertinimą pagal šios direktyvos 9 **ir 10(3) straipsnius**, vadovaudamosi Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2007/2/EB⁷⁹ 11 straipsnio nuostatomis geografiškai tikslų duomenų atveju ir Direktyvos (ES) 2019/1024 5 straipsnio nuostatomis kitų duomenų atveju.

⁷⁹ 2007 m. kovo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2007/2/EB, sukurianti Europos bendrijos erdvinės informacijos infrastruktūrą (INSPIRE) (OL L 108, 2007 4 25, p. 1).

Pakeitimas 231

Pasiūlymas dėl direktyvos

19 straipsnio 2 dalis

2. Komisija užtikrina, kad su dirvožemio būklės duomenimis, prieinamais per 6 straipsnyje nurodytą skaitmeninį dirvožemio būklės duomenų portalą, laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725⁸¹ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1367/2006⁸², galėtų susipažinti visuomenė.

2. Komisija užtikrina, kad su **atitinkamais** dirvožemio būklės duomenimis, prieinamais per 6 straipsnyje nurodytą skaitmeninį dirvožemio būklės duomenų portalą, visuomenė **apibendrinta ir nuasmeninta forma** galėtų susipažinti **tik gavus aiškų žemės savininko ir žemės valdytojo sutikimą**, laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725⁸¹ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1367/2006⁸².

⁸¹ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

⁸² 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1367/2006 dėl Orhuso konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais nuostatų taikymo Bendrijos institucijoms ir

⁸¹ 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

⁸² 2006 m. rugsėjo 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1367/2006 dėl Orhuso konvencijos dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais nuostatų taikymo Bendrijos institucijoms ir

organams (OL L 264, 2006 9 25, p. 13).

organams (OL L 264, 2006 9 25, p. 13).

Pakeitimas 232

Pasiūlymas dėl direktyvos

19 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. Valstybės narės užtikrina, kad šios direktyvos 18 straipsnyje nurodyta informacija būtų nesunkiai prieinama visuomenei, laikantis Direktyvos 2003/4/EB, Direktyvos 2007/2/EB ir Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/1024⁸³.

⁸³ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1024 dėl atvirųjų duomenų ir viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo (OL L 172, 2019 6 26, p. 56).

Pakeitimas

3. Valstybės narės užtikrina, kad šios direktyvos 18 straipsnyje nurodyta ***atitinkama*** informacija būtų nesunkiai prieinama visuomenei ***apibendrinta ir nuasmeninta forma***, laikantis Direktyvos 2003/4/EB, Direktyvos 2007/2/EB ir Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/1024⁸³, ***tik gavus aiškų žemės savininko ir žemės valdytojo sutikimą.***

⁸³ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2019/1024 dėl atvirųjų duomenų ir viešojo sektoriaus informacijos pakartotinio naudojimo (OL L 172, 2019 6 26, p. 56).

Pakeitimas 176

Pasiūlymas dėl direktyvos

19 straipsnio 4 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

4a. Valstybės narės patvirtina priemonės, kuriomis užtikrinama, kad su dirvožemiu susijusi informacija, surinkta įgyvendinant šią direktyvą, būtų prieinama potencialiam atitinkamo žemės sklypo pirkėjui arba potencialiam nuomininkui.

Pakeitimas 177

Pasiūlymas dėl direktyvos

20 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2. 8, **10, 15 ir 16** straipsniuose nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo šios direktyvos įsigaliojimo datos.

2. 8, **9 ir 15** straipsniuose nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus Komisijai suteikiami neribotam laikotarpiui nuo šios direktyvos įsigaliojimo datos.

Pakeitimas 178

Pasiūlymas dėl direktyvos

20 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 8, **10, 15 ir 16** straipsniuose nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kada atšaukti 8, **9 ir 15** straipsniuose nurodytus deleguotuosius įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų atšaukimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis nedaro poveikio jau galiojančių deleguotųjų aktų galiojimui.

Pakeitimas 179
Pasiūlymas dėl direktyvos
20 straipsnio 6 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

6. Pagal 8, **10, 15 ir 16** straipsnius priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas [dviem mėnesiais].

Pakeitimas

6. Pagal 8, **9 ir 15** straipsnius priimtas deleguotasis aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba nepareiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui ir Europos Parlamentas, ir Taryba praneša Komisijai, kad prieštaravimų nereikš. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis pratęsiamas [dviem mėnesiais].

Pakeitimas 180
Pasiūlymas dėl direktyvos
22 straipsnio 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Kas laikoma pakankamu interesu ir teisės pažeidimu, nustato valstybės narės, laikydamosi tikslo suteikti visuomenei plačias galimybes kreiptis į teismą.
Taikant 1 dalį laikoma, kad bet kuri nevyriausybinių organizacija, propaguojanti aplinkos apsaugą ir atitinkanti reikalavimus pagal nacionalinę teisę, turi teises, kurios gali būti pažeistos, ir pakankamą interesą.

Pakeitimas

Kas laikoma pakankamu interesu ir teisės pažeidimu, nustato valstybės narės, laikydamosi tikslo suteikti visuomenei plačias galimybes kreiptis į teismą ***pagal Orhuso konvencijos 9 straipsnį. Teisės pareikšti ieškinį pripažinimas neturi priklausyti nuo vaidmens, kurį suinteresuotos visuomenės narys atliko dalyvaudamas sprendimų pagal šią direktyvą priėmimo procedūrose.***

Pakeitimas 234

Pasiūlymas dėl direktyvos

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

23 straipsnis

Išbraukta.

Sankcijos

1. Nedarant poveikio valstybių narių įpareigojimams pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/99/EB, valstybės narės nustato taisyklės dėl sankcijų, taikomų fiziniams ar juridiniams asmenims pažeidus nacionalines nuostatas, priimtas pagal šią direktyvą, ir užtikrina, kad tos taisyklės būtų įgyvendintos. Numatytos sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomos.

2. 1 dalyje nurodytos sankcijos apima baudas, proporcingas pažeidimą padariusio juridinio asmens apyvartai arba fizinio asmens pajamoms. Baudų dydis apskaičiuojamas taip, kad būtų užtikrinta, jog dėl jų už pažeidimą atsakingas asmuo iš tiesų netektų iš tokio pažeidimo gautos ekonominės naudos. Juridinio asmens padaryto pažeidimo atveju tokios baudos turi būti proporcingos juridinio asmens metinei apyvartai atitinkamoje valstybėje narėje, atsižvelgiant, inter alia, į mažųjų ir vidutinių įmonių (MVĮ) ypatumus.

3. Valstybės narės užtikrina, kad pagal šį straipsnį nustatytomis sankcijomis būtų deramai atsižvelgiama į atitinkamai:

a) pažeidimo pobūdį, sunkumą ir mastą;

b) tai, ar pažeidimas padarytas tyčia, ar dėl aplaidumo;

c) gyventojus ar aplinką, kuriems pažeidimas padarė poveikį, atsižvelgiant į pažeidimo poveikį tikslui užtikrinti aukštą žmonių sveikatos ir aplinkos apsaugos lygį.

4. Valstybės narės nepagrįstai nedelsdamos praneša Komisijai apie 1 dalyje nurodytas taisykles bei priemones ir apie visus vėlesnius joms įtakos turinčius pakeitimus.

Pakeitimas 186
Pasiūlymas dėl direktyvos
24 straipsnio 1 dalies įvadinė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Ne vėliau kaip (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 6 metai po šios direktyvos įsigaliojimo dienos) Komisija atlieka šios direktyvos vertinimą, kurio metu įvertina pažangą siekiant jos tikslų ir poreikį iš dalies pakeisti jos nuostatas, kad būtų **nustatyti konkretesni** reikalavimai siekiant užtikrinti, kad iki 2050 m. **prastos būklės dirvožemis būtų atkurtas ir visi**

Pakeitimas

1. Ne vėliau kaip (Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 6 metai po šios direktyvos įsigaliojimo dienos) Komisija atlieka šios direktyvos vertinimą, kurio metu įvertina pažangą siekiant jos tikslų ir poreikį iš dalies pakeisti jos nuostatas, kad būtų **pritaikyti šioje direktyvoje nustatyti** reikalavimai siekiant užtikrinti **nuolatinę pažangą**, kad iki 2050 m. visi dirvožemiai

dirvožemiai taptų geros būklės. Atliekant šį vertinimą atsižvelgiama, *inter alia*, į šiuos elementus:

taptų geros būklės. Atliekant šį vertinimą atsižvelgiama, *inter alia*, į šiuos elementus:

Pakeitimas 187

Pasiūlymas dėl direktyvos

24 straipsnio 1 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) aktualius mokslinius ir analitinius duomenis, įskaitant Sąjungos finansuotų mokslinių tyrimų projektų rezultatus;

Pakeitimas

c) aktualius mokslinius ir analitinius duomenis, įskaitant Sąjungos ***ir valstybių narių*** finansuotų mokslinių tyrimų projektų rezultatus;

Pakeitimas 188

Pasiūlymas dėl direktyvos

24 straipsnio 1 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas

d) atotrūkio ***iki*** geros dirvožemio būklės užtikrinimo 2050 m. analizę;

Pakeitimas

d) atotrūkio ***ir*** geros dirvožemio būklės užtikrinimo ***iki*** 2050 m. ***priemonių*** analizę;

Pakeitimas 189

Pasiūlymas dėl direktyvos

24 straipsnio 1 dalies e punkto ii papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

ii) su I ***priedo C dalyje*** išvardytais dirvožemio deskriptoriais susijusių nustatymo;

Pakeitimas

ii) su I ***priede*** išvardytais dirvožemio deskriptoriais susijusių nustatymo;

Pakeitimas 190

Pasiūlymas dėl direktyvos

24 straipsnio 1 dalies e punkto iii papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

iii) stebėsenos papildymo naujais dirvožemio deskriptoriais.

Pakeitimas

iii) stebėsenos papildymo naujais dirvožemio deskriptoriais ***arba esamų dirvožemio deskriptorių ir kriterijų pritaikymo I priede;***

Pakeitimas 191

Pasiūlymas dėl direktyvos

24 straipsnio 1 dalies e a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

ea) valstybių narių pagal šią direktyvą numatytų stebėsenos planų ir slenkstinių verčių analizę.

Pakeitimas 192

Pasiūlymas dėl direktyvos

24 straipsnio 1 dalies e b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

eb) socialinį ir ekonominį šios direktyvos poveikį.

Pakeitimas 193

Pasiūlymas dėl direktyvos

24 straipsnio 2 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2. Komisija Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui

2. Komisija Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui bei Regionų komitetui

pateikia pagrindinių pirmoje dalyje nurodyto vertinimo išvadų ataskaitą.

pateikia pagrindinių pirmoje dalyje nurodyto vertinimo išvadų ataskaitą, *prie kurios prireikus prideda pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.*

Pakeitimas 194
Pasiūlymas dėl direktyvos
24 straipsnio 2 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a. Nuo [Leidinių biurui: prašom įrašyti datą – aštuoneri metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos] ir vėliau kas penkerius metus Komisija teikia Europos Parlamentui ir Tarybai šios direktyvos įgyvendinimo, įskaitant priemones, būtinas, kad būtų laikomasi šios direktyvos, kurių ėmėsi valstybės narės, ataskaitą. Ataskaitoje pateikiamas bendras pažangos, padarytos siekiant geros dirvožemio būklės, įvertinimas.

Pakeitimas 195
Pasiūlymas dėl direktyvos
24 straipsnio 2 b dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2b. Ne vėliau kaip [Leidinių biurui: prašome įrašyti datą – 6 metai nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos] Komisija, atlikdama pirmoje dalyje nurodytą vertinimą, įvertina valstybėse narėse surinktą informaciją, susijusią su dirvožemio teršalų paplitimu, sklaida ir vertėmis, kad būtų sudarytas prioritetinių medžiagų sąrašas, o prireikus – dirvožemio teršalų stebėjimo sąrašas.

Pakeitimas 196
Pasiūlymas dėl direktyvos
24 a straipsnis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

24a straipsnis

***Europos Sąjungos dirvožemio stebėjimo
centro (EUSO) forumas***

***Komisija pasitelkdama EUSO forumą
sudaro palankesnes sąlygas reguliariai
bendradarbiauti suinteresuotiesiems
subjektams, įskaitant visų atitinkamų
lygmenų valstybių narių kompetentingas
institucijas, pramonę, pilietinę visuomenę
ir mokslo bendruomenę. EUSO forumas
sudaro palankesnes koordinuoto
Sąjungos teisės aktų ir politikos, susijusių
su dirvožemio būklės stebėseną ir
dirvožemio būklės gerinimą,
įgyvendinimo sąlygas, inter alia,
keičiantis patirtimi ir gerąja praktika, be
kita ko, tvaraus dirvožemio valdymo ir
atkūrimo praktikos srityje, taip pat
keičiantis dirvožemio valdymo praktikos
patirtimi, kurios reikia vengti.***

Pakeitimas 197
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo antraštė

Komisijos siūlomas tekstas

**DIRVOŽEMIO DESKRIPTORIAI,
GEROS DIRVOŽEMIO BŪKLĖS
KRITERIJAI IR ŽEMĖS UŽĖMIMO *BEI*
DIRVOŽEMIO SANDARINIMO
RODIKLIAI**

Pakeitimas

**DIRVOŽEMIO DESKRIPTORIAI,
GEROS DIRVOŽEMIO BŪKLĖS
KRITERIJAI IR *NUSTATYMO*
METODAI, ŽEMĖS UŽĖMIMO *IR*
DIRVOŽEMIO SANDARINIMO
RODIKLIAI**

Pakeitimas 198
Pasiūlymas dėl direktyvos

<i>A dalis. Dirvožemio deskriptoriai su geros dirvožemio būklės kriterijais, nustatytais Sąjungos lygmeniu</i>			
<i>Druskėjimas</i>	<i>Elektrinis laidis (decisimensai vienam metrui)</i>	<i>$< 4 \text{ dS m}^{-1}$, kai naudojamas matavimo įmirkusiame dirvožemio masės ekstrakte (eEC) metodas, arba lygiavertis kriterijus, jei naudojamas kitas matavimo metodas</i>	<i>Natūraliai druskingi žemės plotai; Žemės plotai, kuriuos tiesiogiai paveikė jūros lygio kilimas</i>
<i>Dirvožemio erozija</i>	<i>Dirvožemio erozijos mastas (tonomis vienam hektarui per metus)</i>	<i>$\leq 2 \text{ t ha}^{-1} \text{ metai}^{-1}$</i>	<i>Dykros ir kiti nevaldomi natūralios žemės plotai, išskyrus atvejus, kai jie kelia didelę nelaimių riziką</i>

I
pried
o
lentel
ės A
dalis

Komis
ijos
siūlo
mas
teksta
s

<i>Dirvožemio organinės anglies praradimas</i>	<i>Dirvožemio organinės anglies (DOA) koncentracija (g/kg)</i>	<i>– Organinio dirvožemio atveju: laikytis tokiems dirvožemiams nacionaliniu lygmeniu nustatytų tikslinių rodiklių pagal Reglamento (ES) .../... 4 straipsnio 1 dalį, 4 straipsnio 2 dalį ir 9 straipsnio 4 dalį⁺.</i>	<i>Išimčių nėra.</i>
		<i>– Mineralinio dirvožemio atveju: DOA / molio santykis > 1/13; valstybės narės gali taikyti korekcinį koeficientą, jei tai pateisinama dėl konkrečių dirvožemio tipų ar klimato sąlygų, atsižvelgdamos į faktinį DOA kiekį daugiamečiuose žolynuose.</i>	<i>Netvarkomas dirvožemis natūralios žemės plotuose</i>

<i>Podirvio susmegimas</i>	<i>Podirvio piltinis tankis (viršutinė B arba E horizonto dalis¹); valstybės narės gali pakeisti šį deskriptorių lygiaverčiu parametru (g/cm³)</i>	Granuliometrinė dirvožemio sudėtis ²	Intervalas	<i>Netvarkomas dirvožemis natūralios žemės plotuose</i>
		smėlis, rišlus smėlis, priesmėlis, priemolis	<1.80	
		smėlingas sunkus priemolis, priemolis, sunkus priemolis, dulkės, dulkiškas priemolis	<1.75	
		dulkiškas priemolis, dulkiškas sunkus priemolis	<1.65	
		smėlingas molis, dulkiškas molis, sunkus priemolis su 35–45 % molio	<1.58	
		molis	<1.47	
		<i>Jeigu valstybė narė dirvožemio deskriptorių „podirvio piltinis tankis“ pakeičia lygiaverčiu parametru, ji privalo nurodyti dirvožemio deskriptoriui</i>		
² Kaip apibrėžta M. A. Arshad, B. Lowery and B. Grossman. 1996. <i>Physical tests for monitoring soil quality</i> , p. 139-142 ir J. W. Doran and A. J. Jones (eds.) <i>Methods for assessing soil quality</i> . Soil Sci. Soc. Am. Spec. Publ. 49. SSSA, Madison, WI.				
10570/24 PRIEDAS		<i>priima geros dirvožemio būklės kriterijų, kuris yra lygiavertis kriterijui „podirvio</i>	st/nva	100 LT

⁺ <i>Leidinių biurui: prašome tekste įrašyti dokumente COM(2022)0304 pateikto Reglamento dėl gamtos atkūrimo numerį.</i>			
¹ <i>Kaip apibrėžta FAO dirvožemio aprašymo gairių 5 skyriuje (https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf).</i>			
² <i>Kaip apibrėžta M. A. Arshad, B. Lowery and B. Grossman. 1996. Physical tests for monitoring soil quality, p. 123–142. In: J. W. Doran and A. J. Jones (eds.) Methods for assessing soil quality. Soil Sci. Soc. Am. Spec. Publ. 49. SSSA, Madison, WI.</i>			
<i>A dalis. Dirvožemio stebėsenos modelio I pakopa</i> <i>Valstybė narė atitinka dirvožemio stebėsenos modelio I pakopos reikalavimus, jei ji atitinka visus antroje skiltyje nustatytus kriterijus ir įtraukia visus dirvožemio deskriptorius.</i>			
<i>Ėminių ėmimo modelis</i>			
<i>Pamatinė metodika</i>	<i>Kriterijai, kuriuos reikia atitikti</i>	<i>Išimtys</i>	<i>Pastabos</i>
<i>Ėminių tyrimas parengiamas pagal visą ėmimo sąrašą, kurį sudaro geriausia turima informacija apie dirvožemio savybių pasiskirstymą, įskaitant informaciją, gautą atlikus ankstesnius nacionalinius matavimus ir matavimus pagal LUCAS programą, bet ja neapsiribojant.</i> <i>Ėminių ėmimo plane numatomas sluoksninis ėmimas.</i>	<i>a) Atsitiktinis sluoksninis ėmimas pagal žemės tipą; sluoksniai gali apimti klimato sąlygas, dirvožemio tipą, žemės tipą ir administracinius regionus pagal 4 straipsnį.</i> <i>b) Ėminių skaičiaus įvertis turi atitikti Betelio algoritmą, atsižvelgiant į nustatytą didžiausią vertinimo paklaidą.</i> <i>c) Leisti tam tikrą procentinę dalį (iki 20 % ir ne mažiau kaip 10 %)</i>	<i>Jei valstybės narės lygmeniu kuris nors ėminių ėmimo modelis atitinka I pakopos kriterijus, pamatinė metodika gali būti pakoreguota arba Komisijai gali būti pasiūlyti kiti galimi modeliai, jeigu įgyvendinamas modelis užtikrina pakankamą valstybės narės aprėptį pagal</i>	

<i>Nacionalinės imties dydis turi atitikti reikalavimą, pagal kurį apskaičiuojant plotą, kuriame dirvožemio būklė yra gera, leidžiama 5 % didžiausioji paklaida (arba variacijos koeficientas).</i> <i>Komisijos tyrimo imtis, nustatyta pagal 6 straipsnio 4 dalį, sudaro ne mažiau kaip 20 % nacionalinių imčių dydžio.</i> <i>Imties paskirstymas ir dydis nustatomi taikant Betelio algoritmą (Bethel, 1989), atsižvelgiant į nustatytą didžiausią vertinimo paklaidą.</i>	<i>ėminių ėmimo vietų skirti tikslinei atrankai, susijusiai su tyrimais ar rizikos vertinimu.</i>	<i>pamatinę metodiką (įskaitant nacionalinius ir LUCAS ėminius). Pritaikydamos pamatinę metodiką, valstybės narės vis tiek laikosi Komisijos in situ modelio.</i>	
Degradacijos veiksniai			
Degradacijos veiksnys	Dirvožemio deskriptorius	Išimtys	Pastabos
Dirvožemio erozija	Dirvožemio erozijos mastas (tonomis prarasto dirvožemio vienam hektarui per metus ($t\ ha^{-1}$ metai⁻¹))	–	
Dirvožemio organinės anglies praradimas	Dirvožemio organinės anglies (DOA) koncentracija (g anglies vienam kg ($g\ kg^{-1}$))	–	Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm)

<i>Dirvožemio susmėgimas</i>		<i>Dirvos piltinis tankis (g cm^{-3})</i>	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Perteklinis medžiagų dirvožemyje</i>	<i>maisto kiekis</i>	<i>Prieinamo fosforo kiekis (mg kg^{-1})</i> <i>Bendrasis azoto kiekis dirvožemyje (mg g^{-1})</i>	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm)</i>
<i>Dirvožemio tarša</i>		<i>Sunkiųjų metalų koncentracija dirvožemyje: As, Sb, Cd, Co, Cr (bendras), Cr (VI), Cu, Hg, Pb, Ni, Tl, V, Zn ($\mu\text{g/kg}$);</i> <i>Valstybių narių nustatyta tam tikrų organinių teršalų koncentracija, atsižvelgiant į teršalus, kuriems taikomas Reglamentas (ES) 2019/1021, ir esamas Sąjungos teisės aktuose nustatytas koncentracijos ribines vertes, pvz., vandens kokybės ir į orą išmetamų teršalų ribines vertes, visų pirma prioritetines medžiagas pagal Vandens pagrindų direktyvą ir susijusias Aplinkos</i>	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>

	<i>kokybės standartų (Direktyva 2008/105/EB) ir Požeminio vandens (Direktyva 2006/118/EB) direktyvas</i> • <i>Keistinių augalų apsaugos produktų medžiagos ir medžiagos, kurias leidžiama naudoti ekstremaliosios situacijos atveju, ir biocidų liekanos</i> • <i>Bendrasis perfluoralkilintų ir polifluorintų medžiagų (PFAS) kiekis arba bendrojo PFAS kiekio suma</i>		
<i>Vandens sulaikymo gebos sumažėjimas</i>	• <i>Dirvožemio ėminio vandens sulaikymo geba (vandens tūrio %)</i> • <i>Įmirkusio dirvožemio tūris</i>	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Rūgštėjimas</i>	• <i>Dirvožemio rūgštingumas (pH H₂O)</i>	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Dirvožemio ekologinės funkcijos</i>			
<i>Ekologinė funkcija</i>	<i>Dirvožemio deskriptorius</i>	<i>Išimtys</i>	<i>Pastabos</i>
<i>Dirvos agregacija</i>	• <i>Vandenyje stabilūs agregatai (%)</i>	–	<i>Imamas</i>

			<i>viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Dirvožemio kvėpavimas</i>	<i>Mikrobinis bazinis dirvožemio kvėpavimas ($\mu\text{l O}_2 \text{ h}^{-1} \text{ g}^{-1}$ sauso dirvožemio masės)</i>	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Dirvožemio biomasė</i>	<i>Dirvožemio mikrobinė bioanglis ($\text{Cmic } \mu\text{g C g}^{-1}$ sauso dirvožemio masės)</i>	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Dirvožemio biologinė įvairovė</i>			
<i>Dirvožemio biologinės įvairovės savybė</i>	<i>Dirvožemio deskriptorius</i>	<i>Išimtys</i>	<i>Pastabos</i>
<i>Taksonominė įvairovė</i>	<i>Dirvožemio organizmų įvairovė (skaičiuojant kiekvienoje taksonominėje grupėje aptinkamą kiekį), remiantis brūkšninio metakodavimu, skirtu 16S ir 18S</i>	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>

	<i>rRNR</i> genų regionams, ir naudojant vidinio transkribuojamo tarpiklio (<i>ITS</i>) regioną, visų pirma grybų atveju (taip pat galima atsižvelgti į kitus žymenis, pvz., dirvožemio faunos <i>COI</i>)		
Populiacijos gausa	• Bendra bakterijų ir archėjos gausa (naudojant 16S <i>rRNR</i> geno regiono kopijas) • Bendra grybų gausa (naudojant 18S <i>rRNR</i> geno regiono kopijas) • Bendras patogeninių grybų skaičius ir dalis • Bendra nematodų gausa pagal funkcinę grupę remiantis morfologija (bakterijų maitintojai, grybų maitintojai, šaknų maitintojai, visaėdžiai, plėšrūnai)	–	Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))
Dirvožemio arealas			

<i>Dirvožemio arealo savybė</i>	<i>Dirvožemio deskriptorius</i>	<i>Išimtys</i>	
<i>Dirvos struktūra</i>	<i>Dydžio klasės proporcijos (smėlio, aleurito, molio)</i> <i>Rupiųjų medžiagų dalis (> 2 mm)</i>	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm)</i>

Pakeitimas 199
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo lentelės B dalis

Komisijos siūlomas tekstas

<i>B dalis. Dirvožemio deskriptoriai su geros dirvožemio būklės kriterijais, nustatytais valstybių narių lygmeniu</i>		
<i>Perteklinis maisto medžiagų kiekis dirvožemyje</i>	<i>Ekstrahuojamasis fosforas (mg/kg)</i>	<i>< didžiausia vertė; Didžiausią vertę nustato valstybė narė 30–50 mg kg-1 intervale</i>

<i>Dirvožemio tarša</i>	<i>Sunkiųjų metalų koncentracija dirvožemyje: As, Sb, Cd, Co, Cr (bendras), Cr (VI), Cu, Hg, Pb, Ni, Tl, V, Zn (µg/kg);</i> <i>valstybių narių nustatyta tam tikrų organinių teršalų koncentracija, atsižvelgiant į esamas koncentracijos ribas, pvz., Sąjungos teisės aktuose nustatytas vandens kokybės ir į orą išmetamų teršalų ribines vertes.</i>	<i>Pagrįstas patikrinimas, kad nėra nepriimtinos rizikos žmonių sveikatai ir aplinkai dėl dirvožemio užtaršos, gautas imant vietoje dirvožemio ėminių, nustatant ir tiriant užterštas teritorijas ir nagrinėjant bet kokią kitą svarbią informaciją. Į Tarybos direktyvos 92/43/EEB I priedą³ įtrauktos buveinės, kuriose natūraliai yra didelė sunkiųjų metalų koncentracija, ir toliau saugomos.</i>
<i>Dirvožemio vandens sulaikymo gebos sumažėjimas</i>	<i>Dirvožemio ėminio vandens sulaikymo geba (vandens tūrio / įmirkusio dirvožemio tūrio %)</i>	<i>Apskaičiuotoji bendros dirvožemių rajono vandens sulaikymo gebos vertė pagal upės baseiną arba pabaseinį viršija minimalią ribą. Valstybė narė nustato tokią dirvožemių rajono ir upės baseino arba pabaseinio lygmens mažiausią ribą (tonomis), kad būtų sumažintas po intensyvaus lietaus kilusių potvynių arba dėl sausros besilaikančio mažo dirvožemio drėgnio poveikis.</i>

³ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

Pakeitimas

B dalis. Dirvožemio stebėsenos modelio II pakopa Valstybė narė atitinka dirvožemio stebėsenos modelio II pakopos reikalavimus, jeigu: – ji įtraukia visus I pakopos dirvožemio deskriptorius ir B dalies ėminių ėmimo modelio 2 skiltyje apibrėžtus kriterijus, taip pat įtraukia bent 50 % B dalyje pateiktų dirvožemio deskriptorių, arba – atitinka visus I pakopos dirvožemio ėminių ėmimo modelio kriterijus ir įtraukia visus A ir B dalyse pateiktus dirvožemio deskriptorius.			
Ėminių ėmimo modelis			
Pamatinė metodika	Kriterijai, kuriuos reikia atitikti	Išimtys	Pastabos
Sisteminis sluoksninis ėminių ėmimas naudojant erdvinį tinklėlį, siekiant užtikrinti vienodą valstybių narių teritorijos aprėptį visų tipų žemei. Siekiant tobulinti ėminių ėmimo modelį, taip pat gali būti naudojama papildoma informacija, pvz., apie aplinkos zonas arba dirvožemio tipus. Jei įmanoma, valstybės narės koordinuoja ėminių ėmimo vietų paskirstymą su kitomis esamomis stebėsenos programomis, pavyzdžiui,	a) Užtikrinti vienodą valstybių narių teritorijos aprėptį visų tipų žemei (pvz., įgyvendinant sisteminį stratifikatorių (pvz., ištisinį tinklėlį)) kaip ėminių ėmimo modelio dalį. b) Atsitiktinis sluoksninis ėmimas pagal žemės tipą; sluoksniai gali apimti klimato sąlygas, dirvožemio tipą, žemės tipą ir administracinius regionus pagal 4	–	Rekomenduojama, kad rengiant ir įgyvendinant dirvožemio stebėsenos sistemą dalyvautų įvairūs suinteresuotieji subjektai ir, prireikus, būtų remiamasi tarptautiniais susitarimais dėl sienų, siekiant užtikrinti, kad būtų apsvarstytos ekonomiškai

<i>nacionalinės augmenijos ir miškų inventORIZACIJOS programomis. Tas pats pasakytina ir apie kitų rūšių surašymus, pavyzdžiui, žemės ūkio surašymą, kad būtų galima geriau rinkti duomenis apie valdymo praktiką ir optimizuoti išlaidas.</i> <i>Imties paskirstymas ir dydis nustatomi taikant moksliskai patvirtintus ėminių ėmimo modeliui taikomus metodus, pavyzdžiui, Betelio (Bethel, 1989) nurodytus atsitiktiniam sluoksniniam ėmimui skirtus metodus.</i>	<i>straipsnį.</i> <i>c) Bendras mažiausias ėminių skaičius apskaičiuojamas pagal I pakopos procedūrą.</i> <i>d) Leisti 20 % ėminių ėmimo vietų skirti tikslinei atrankai, susijusiai su tyrimais ar rizikos vertinimu.</i>		<i>efektyvios priemonės ir atsižvelgta į turimas ekspertines žinias.</i>
Degradacijos veiksniai			
Degradacijos veiksnys	Dirvožemio deskriptorius	Išimtys	Pastabos
Druskėjimas	<i>Elektrinis laidis (simensai vienam metrui ($S\ m^{-1}$))</i>	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
Žemės užėmimas	<i>Dirvožemio sandarinimas (visų rūšių infrastruktūros užsandarintos žemės procentinė dalis $100\ m^2$)</i>	–	<i>Ėminių ėmimo vieta turėtų būti laikoma šio vertinimo centroide.</i>

<i>Dirvožemio tarša</i>	<i>Vaistai ir veterinariniai produktai</i>	–	
<i>Dirvožemio susmėgimas</i>	<i>Podirvio piltinis tankis; valstybės narės gali pakeisti šį deskriptorių lygiaverčiu parametru (g/cm^3)</i>	<i>Netvarkomas dirvožemis natūralios žemės plotuose</i>	<i>Imamas podirvio sluoksnis (30–50 cm, 50–100 cm)</i>
<i>Dirvožemio ekologinės funkcijos</i>			
<i>Ekologinė funkcija</i>	<i>Dirvožemio deskriptorius</i>	<i>Išimtys</i>	
<i>Maisto medžiagų apykaita</i>	<i>Azoto mineralizacija</i> <i>Azoto kiekis</i>	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Dirvos agregacija</i>	<i>Vandenyje stabilios frakcijos – rupioji medžiaga</i>	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Fermentinis aktyvumas</i>	<i>Rūgštinės fosfatazės fermentinio aktyvumo potencialas (EC 3.13.2)</i> <i>N-acetilgliukozaminidazės fermentinio aktyvumo potencialas (EC 3.2.1.50)</i> <i>Ksilozidazės fermentinio aktyvumo potencialas (EC 3.2.1.37)</i> <i>Celobiohidrolazės</i>	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>

	<i>fermentinio aktyvumo potencialas (EC 3.2.1.91)</i> • <i>B-gliukozidazės fermentinio aktyvumo potencialas (EC 3.2.1.21)</i>		
<i>Dirvožemio biomasė</i>	• <i>Mikrobinė biomasė, nurodyta riebiųjų rūgščių žymenimis (biomasė vienai mikrobinei funkinei grupei; ng FAME g⁻¹ sauso dirvožemio masės)</i>	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Dirvožemio biologinė įvairovė</i>			
<i>Dirvožemio biologinės įvairovės savybė</i>	<i>Dirvožemio deskriptorius</i>	<i>Išimtys</i>	<i>Pastabos</i>
<i>Taksonominė įvairovė</i>	• <i>Morfologiniais metodais pagrįsta dirvožemio gyvūnų įvairovė (turingumas) ir taip pat gali apimti vaizdų identifikavimą (nematodai (nematodai turėtų būti klasifikuojami bent pagal šeimas) ir sliekai (sliekai klasifikuojami pagal rūšis))</i>	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>

	<i>Metagenomu pagrįsti dirvožemio biologinės įvairovės taksonominiai skaičiavimai pagal taksonominę grupę</i>		
<i>Populiacijos gausa</i>	<i>Bendra grybų gausa (naudojant vidinio transkribuojamo tarpiklio regioną (ITS))</i>	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Dirvožemio arealas</i>			
<i>Dirvožemio arealo savybė</i>	<i>Dirvožemio deskriptorius</i>	<i>Išimtys</i>	<i>Pastabos</i>

Pakeitimas 200
Pasiūlymas dėl direktyvos
I priedo lentelės C dalis

Komisijos siūlomas tekstas

<i>C dalis. Dirvožemio deskriptoriai be kriterijų</i>	
<i>Dirvožemio degradacijos aspektas</i>	<i>Dirvožemio deskriptorius</i>
<i>Perteklinis maisto medžiagų kiekis dirvožemyje</i>	<i>Azotas dirvožemyje (mg g⁻¹)</i>
<i>Rūgštėjimas</i>	<i>Dirvožemio rūgštingumas (pH)</i>
<i>Dirvos susmegimas</i>	<i>Dirvos piltnis tankis (A horizontas⁴) (g cm⁻³)</i>
<i>Dirvožemio biologinės įvairovės nykimas</i>	<i>Bazinis dirvožemio kvėpavimas (mm³ O₂ g⁻¹ hr⁻¹) esant sausam dirvožemiui</i>

	<i>Valstybės narės taip pat gali pasirinkti kitus neprivalomus su biologine įvairove susijusius dirvožemio deskriptorius, pavyzdžiui:</i> – bakterijų, grybų, protistų ir gyvūnų brūkšninį metakodavimą; – nematodų gausą ir įvairovę; – mikrobine biomase; – slienkų gausą ir įvairovę (pasėliuose); – invazines svetimas rūšis ir augalų kenkėjus.
4 <i>Kaip apibrėžta FAO dirvožemio aprašymo gairių 5 skyriuje (https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf).</i>	

Pakeitimas

<i>C dalis. Dirvožemio stebėsenos modelio III pakopa</i> <i>Valstybė narė atitinka dirvožemio stebėsenos modelio III pakopos reikalavimus, jei ji atitinka II pakopos sąlygas ir įtraukia ne mažiau kaip 50 % C dalies dirvožemio deskriptorių.</i>			
<i>Degradacijos veiksniai</i>			
<i>Degradacijos veiksnys</i>	<i>Dirvožemio deskriptorius</i>	<i>Išimtys</i>	<i>Pastabos</i>
<i>Dirvožemio tarša</i>	• Mikroplastiko ir nanoplastiko koncentracija	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Dirvožemio ekologinės funkcijos</i>			
<i>Ekologinė funkcija</i>	<i>Dirvožemio deskriptorius</i>	<i>Išimtys</i>	<i>Pastabos</i>

<i>Dirvožemio biomasė</i>	• <i>Dirvožemio gyvūnų biomasė (vienai taksonominei grupei (nematodai ir sliekai); mg šviežios (nematodų) / sausos (sliekų) masės grame sauso dirvožemio)</i> • <i>Šaknų biomasė (mg sausos medžiagos masės g sauso dirvožemio)</i>	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Bendrijos šaknų savybės</i>	• <i>Bendrasis šaknų azoto kiekis</i> • <i>Šaknų ilgio tankis</i> • <i>Vidutinis šaknų skersmuo</i> • <i>Šaknų skersmens svyravimas</i> • <i>Sausosios šaknų medžiagos kiekis</i>	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Dirvožemio biologinė įvairovė</i>			
<i>Dirvožemio biologinės įvairovės savybė</i>	<i>Dirvožemio deskriptorius</i>	<i>Išimtys</i>	<i>Pastabos</i>
<i>Taksonominė įvairovė</i>	• <i>Dirvožemio gyvūnų įvairovė (gausa) pagal grupes (kolembolos ir erkės)</i> • <i>Invazinių svetimų rūšių aptikimas</i> • <i>Virusų įvairovė, nustatyta naudojant metagenominius</i>	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>

	<i>metodus</i>		
<i>Populiacijos gausa</i>	<i>Bendra dirvožemio gyvūnų gausa pagal taksonominę grupę (nematodai ir sliškai)</i>	–	<i>Imamas viršutinis dirvožemio sluoksnis (0–10 cm, 10–30 cm (neprivaloma))</i>
<i>Dirvožemio arealas</i>			
<i>Dirvožemio arealo savybė</i>	<i>Dirvožemio deskriptorius</i>	<i>Išimtys</i>	<i>Pastabos</i>

Pakeitimas 201
Pasiūlymas dėl direktyvos
II priedo lentelės A dalis

Komisijos siūlomas tekstas

A dalis. Ėminių ėmimo taškų nustatymo metodika

<i>Veikla</i>	<i>Minimalieji metodikos kriterijai</i>
<i>Dirvožemio ėminių ėmimo taškų nustatymas (ėminių tyrimas)</i>	<i>Ėminių tyrimas parengiamas pagal visą ėmimo sąrašą, kurį sudaro geriausia turima informacija apie dirvožemio savybių pasiskirstymą, įskaitant informaciją, gautą atlikus ankstesnius nacionalinius matavimus ir matavimus pagal LUCAS programą, bet ja neapsiribojant.</i> <i>Ėminių ėmimo plane numatomas sluoksninis ėmimas, optimizuotas pagal dirvožemio būklės deskriptorius.</i> <i>Nacionalinės imties dydis turi atitikti reikalavimą, pagal kurį apskaičiuojant plotą, kuriame dirvožemio būklė yra gera, leidžiama 5 % didžiausioji paklaida (arba variacijos koeficientas).</i> <i>Komisijos tyrimo imtis, nustatyta pagal 6 straipsnio 4</i>

	<i>dalį, gali sudaryti ne daugiau kaip 20 % nacionalinių imčių dydžio.</i> <i>Imties paskirstymas ir dydis nustatomi taikant Betelio algoritmą (Bethel, 1989)⁵, atsižvelgiant į nustatytą didžiausią vertinimo paklaidą.</i>
⁵ J. Bethel, 1989. <i>Sample Allocation in Multivariate Surveys. Survey Methodology</i> 15: 47–57.	

Pakeitimas

A dalis. Bendrieji dirvožemio biologinės įvairovės ir dirvožemio ekologinių funkcijų tikrinimo metodai

<i>Veikla</i>	<i>Pamatiniai metodikos kriterijai</i>
<i>Dirvožemio ekologinė stebėseną</i>	<i>Turi būti siekiama naudoti paprastą dirvožemio ėminių ėmimo protokolą, kuriuo būtų galima standartizuoti ekologinę dirvožemio ėminių ėmimą visose valstybėse narėse ir kuris būtų taikomas visiems I ir II pakopų ekologiniams dirvožemio deskriptoriams (dirvožemio ekologinėms funkcijoms, dirvožemio biologinei įvairovei ir dirvožemio buveinių deskriptoriams), išskyrus dirvožemio faunos deskriptorius.</i> <i>Pagal patvirtintą SoilBON ėminių ėmimo protokolą, atsižvelgiant į tolygų kvadratinį plotą – 30x30 metrų, nustatykite devynis dalinius ėminius, atitinkančius kvadratų kampus, jo centrą ir tarpinius taškus. Naudojant metalinį dirvožemio ėmiklį ar pan., ištraukiamas 5 cm skersmens ir 10 cm gylis ėminys. Dirvožemio gylį galima padidinti iki 30 cm, tačiau pirmąjį (iki 10 cm) ir antrąjį sluoksnį reikėtų atskirti.</i>
<i>Dirvožemio faunos stebėseną</i>	<i>Sliekų: rankinis rūšiavimas naudojant protokolus, atitinkančius Briones et al. 2020 nustatytą ėminių ėmimo protokolą.</i> <i>Nematodų: laikomasi standartiniame SoilBON ėminių ėmimo</i>

	<i>protokole nustatytų kriterijų.</i> <i>Kolembolų ir erkių: laikomasi Potapov et al. 2022 nustatytų protokolų.</i>
<i>Kiti taškiniai dirvožemio deskriptoriai</i>	<i>Valstybės narės turi naudoti LUCAS dirvožemio metodiką kaip atskaitos tašką imant dirvožemio ėminius.</i>

Pakeitimas 202
Pasiūlymas dėl direktyvos
II priedo lentelės B dalis

Komisijos siūlomas tekstas

<i>Dirvožemio deskriptorius</i>	<i>Pamatinė metodika</i>	<i>Minimalieji metodikos kriterijai</i>	<i>Ar privaloma patvirtinta perdavimo funkcija (jei taikoma metodika, kuri skiriasi nuo pamatinės⁶)?</i>
<i>Granulimetrinė dirvožemio sudėtis (molio, dulkių ir smėlio kiekis – reikalinga kitiems deskriptoriams ir susijusiems intervalams nustatyti)</i>	<i>Tinkamiausias metodas: ISO 11277:1998 Dalelių dydžio pasiskirstymo mineralinio dirvožemio medžiagoje nustatymas. Metodas sijojant ir nusodinant.</i>		<i>TAIP</i>

	<i>Alternatyvus metodas: ISO 13320:2009 Dalelių dydžio analizė. Lazerinės difrakcijos metodai</i>		
<i>Elektrinis laidis</i>	<i>1 galimybė. Matavimo įmirkusiame dirvožemio masės ekstrakto (eEC) metodas (FAO SOP: GLOSOLAN-SOP-08⁷) 2 galimybė. ISO 11265:1994 Savitojo elektrinio laidžio nustatymas</i>		<i>TAIP</i>
<i>Dirvožemio erozijos mastas</i>		<i>Vertinant dirvožemio erozijos mastą atsižvelgiama į visus veiksmus, kurių imtasi siekiant sumažinti arba kompensuoti erozijos riziką, įskaitant po gaisro taikomas poveikio švelninimo priemones. Dirvožemio erozijos masto apskaičiavimas apima visus susijusius erozijos procesus, pvz., eroziją dėl vandens, vėjo,</i>	<i>Netaikoma</i>

		<i>derliaus ėmimo ir žemės dirbimo.</i> <i>Dirvožemio erozija dėl vandens vertinama atsižvelgiant į šiuos veiksnius:</i> – <i>dirvožemio charakteristikas (pvz., erozingumą, dirvožemio plutos susidarymą, dirvožemio šiurkštį),</i> – <i>klimatą (pvz., kritulių eroziškumą – intensyvumą ir trukmę, atsižvelgiant į atitinkamas vietovės klimato kaitos prognozes),</i> – <i>topografiją (pvz., nuolydžio statumą ir ilgį),</i> – <i>augalijos dangą, pasėlių rūšį, žemės naudojimo ir valdymo praktiką erozijai kontroliuoti arba mažinti,</i>	
--	--	--	--

		– <i>valdymo praktiką (pvz., antsėlius, supaprastintą dirbimą, mulčiavimą ir kt.),</i> – <i>išdegusius plotus.</i> <i>Dirvožemio erozija dėl vėjo vertinama atsižvelgiant į šiuos veiksnius:</i> – <i>dirvožemio savybes (pvz., erozingumą),</i> – <i>klimatą (pvz., dirvožemio drėgnį, vėjo greitį, garavimą),</i> – <i>augaliją (pvz., pasėlių rūšį),</i> – <i>valdymo praktiką erozijai kontroliuoti arba sumažinti (pvz., apsaugines juostas nuo vėjo).</i>	
<i>Dirvožemio organinė anglis (DOA)</i>	<i>ISO 10694:1995 Organinės anglies ir bendrojo anglies kiekio nustatymas po sauso deginimo</i>		<i>TAIP</i>

<i>Dirvožemio piltinis tankis (B horizontas⁸) arba valstybių narių pasirinktas lygiavertis⁹ parametras</i>	<i>ISO 11272:2017 sausam piltiniam tankiui nustatyti.</i> <i>Jeį pasirenkamas lygiavertis parametras, metodika turi būti Europos arba tarptautinis standartas, jei toks yra; jei tokio standarto nėra, pasirenkama metodika, kuri yra pateikta mokslinėje literatūroje arba viešai paskelbta.</i>		<i>TAIP</i>
<i>Ekstrahuojamasis fosforas</i>	<i>ISO 11263:1994 natrio hidrokarbonato tirpale tirpstančio fosforo spektrometriniam nustatymui (P-Olsen)</i>		<i>TAIP</i>
<i>– Sunkiųjų metalų koncentracija dirvožemyje: As, Sb, Cd, Co, Cr (bendra), Cr (VI),</i>	<i>Galimas aplinkoje esantis sunkiųjų metalų kiekis dirvožemyje pagal ISO 17586:2016, naudojant atskiestą</i>	<i>Taikomi Europos arba tarptautiniai standartai, jei tokių yra; jei tokio standarto nėra, pasirenkama metodika, kuri yra pateikta</i>	<i>TAIP Netaikoma.</i>

<i>Cu, Hg, Pb, Ni, Tl, V, Zn</i> – <i>Tam tikrų organinių teršalų koncentracija, nustatyta valstybių narių atsižvelgiant į esamus ES teisės aktus (pvz., dėl vandens kokybės ar pesticidų)</i>	<i>nitrato rūgštį.</i>	<i>mokslinėje literatūroje arba viešai.</i>	
<i>Dirvožemio vandens sulaikymo geba</i>	<i>Vieno ėminių ėmimo taško vertės nustatymo metodika: 1 galimybė. LABORATORIJA: ISO 11274:2019 vandens sulaikymo gebai nustatyti.</i> <i>2 galimybė. APSKAIČIAVIMAS: taikoma moksliniame straipsnyje New generation of hydraulic pedotransfer functions for Europe¹⁰ aprašyta metodika, pagrįsta granulimetrine</i>	<i>Minimalieji kriterijai, pagal kuriuos įvertinama bendra dirvožemio vandens sulaikymo geba dirvožemių rajone upės baseino arba pabaseinio skalėje:</i> – <i>neužimtos žemės atveju apskaičiuojama bendra dirvožemio vandens sulaikymo gebos vertė;</i> – <i>užimtos žemės atveju pralaidžių plotų vandens sulaikymo gebą galima nustatyti lygią nuliui, pusiau pralaidiems ir</i>	<i>TAIP (taško vertės atveju)</i>

	<i>dirvožemio sudėtimi (arba dalelių dydžio pasiskirstymu) ir dirvožemio organinė anglimi.</i>	<i>kitiems nenatūralios žemės plotams proporcingai priskiriant tarpines vertes.</i>	
<i>Azotas dirvožemyje</i>	<i>ISO 11261:1995 bendrajam azoto kiekiui dirvožemyje nustatyti taikant modifikuotą Kjeldalio metodą</i>		<i>TAIP</i>
<i>Dirvožemio rūgštingumas</i>	<i>ISO 10390:2005 pH nustatyti H₂O ir CaCl₂ ekstrakto (pH-H₂O ir pH-CaCl₂)</i>		<i>TAIP</i>
<i>Dirvos piltinis tankis (A horizontas¹¹³)</i>	<i>ISO 11272:2017 sausam piltiniam tankiui nustatyti.</i>		<i>TAIP</i>
<i>Bazinis dirvožemio kvėpavimas Valstybės narės taip pat gali pasirinkti neprivalomus dirvožemio biologinės įvairovės</i>	<i>Laikomasi moksliniame straipsnyje Microbial biomass and activities in soil as affected by frozen and cold storage¹³ pateiktų nurodymų.</i>	<i>Taikomi Europos arba tarptautiniai standartai, jei tokių yra; jei tokio standarto nėra, pasirenkama metodika, kuri yra pateikta mokslinėje literatūroje arba viešai paskelbta.</i>	<i>TAIP Kitų dirvožemio biologinės įvairovės deskriptorių atveju:</i>

³ Kaip apibrėžta FAO dirvožemio aprašymo gairių 5 skyriuje (<https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf>).

<i>deskriptorius, pavyzdžiui: bakterijų, grybų, protistų ir gyvūnų brūkšninį metakodavimą¹²; – nematodų gausą ir įvairovę; – mikrobinę biomasę; – sliekų gausą ir įvairovę (pasėliuose).</i>			<i>Netaikoma</i>
⁶ Metodikos, kurios skiriasi nuo pamatinės metodikos, turi būti pateiktos mokslinėje literatūroje arba viešai paskelbtos.			
⁷ https://www.fao.org/3/cb3355en/cb3355en.pdf			
⁸ Kaip apibrėžta FAO dirvožemio aprašymo gairių 5 skyriuje (https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf).			
⁹ Lygiavertis pagal EAA ataskaitą: Soil monitoring in Europe – Indicators and thresholds for soil health assessments, Europos aplinkos agentūra (europa.eu).			
¹⁰			
¹¹ Kaip apibrėžta FAO dirvožemio aprašymo gairių 5 skyriuje (https://www.fao.org/3/a0541e/a0541e.pdf).			
¹² DNR brūkšninių kodų sekos nustatymas archėjų, bakterijų, grybų ir kitų eukariotų taksonominei ir funkcinei įvairovei išmatuoti, kaip buvo daroma LUCAS dirvožemio biologinės įvairovės tyrimui, remiantishttps://doi.org/10.1111/ejss.13299.			
¹³ https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0038071797001259			

Pakeitimas

<i>Dirvožemio deskriptorius</i>	<i>Pamatinė metodika</i>	<i>Minimalieji metodikos kriterijai</i>	<i>Ar privaloma patvirtinta perdavimo funkcija (jei taikoma metodika, kuri skiriasi nuo pamatinės)</i>
<i>Granuliometrinė dirvožemio sudėtis (molio, dulkių ir smėlio kiekis – reikalinga kitiems deskriptoriams ir susijusiems intervalams nustatyti)</i>	<i>Tinkamiausias metodas: ISO 11277:1998 Dalelių dydžio pasiskirstymo mineralinio dirvožemio medžiagoje nustatymas. Metodas sijojant ir nusodinant. Alternatyvus metodas: ISO 13320:2009 Dalelių dydžio analizė. Lazerinės difrakcijos metodai</i>		<i>TAIP</i>
<i>Elektrinis laidis</i>	<i>1 galimybė. Matavimo įmirkusiame dirvožemio masės ekstrakto (eEC) metodas (FAO SOP: GLOSOLAN-SOP-08⁶) 2 galimybė. ISO 11265:1994 Savitojo elektrinio laidžio nustatymas</i>		<i>TAIP</i>
<i>Dirvožemio</i>		<i>Vertinant dirvožemio erozijos mastą atsižvelgiama į visus</i>	<i>Netaikoma</i>

<i>erozijos mastas</i>		<i>veiksmus, kurių imtasi siekiant sumažinti arba kompensuoti erozijos riziką, įskaitant po gaisro taikomas poveikio švelninimo priemones.</i> <i>Dirvožemio erozijos masto apskaičiavimas apima visus susijusius erozijos procesus, pvz., eroziją dėl vandens, vėjo, derliaus ėmimo ir žemės dirbimo.</i> <i>Dirvožemio erozija dėl vandens vertinama atsižvelgiant į šiuos veiksnius:</i> <i>– dirvožemio charakteristikas (pvz., erozingumą, dirvožemio plutos susidarymą, dirvožemio šiurkštį),</i> <i>– klimatą (pvz., kritulių eroziškumą – intensyvumą ir trukmę, atsižvelgiant į atitinkamas vietovės klimato kaitos prognozes),</i> <i>– topografiją (pvz., nuolydžio statumą ir ilgį),</i> <i>– augalijos dangą, pasėlių ir miško rūši, žemės naudojimo ir valdymo praktiką erozijai kontroliuoti arba mažinti,</i> <i>– valdymo praktiką (pvz.,</i>	
-------------------------------	--	---	--

		<i>antsėlius, supaprastintą dirbimą, mulčiavimą ir kt.),</i> – <i>išdegusius plotus.</i> <i>Dirvožemio erozija dėl vėjo vertinama atsižvelgiant į šiuos veiksnius:</i> – <i>dirvožemio savybes (pvz., erozingumą),</i> – <i>klimatą (pvz., dirvožemio drėgnį, vėjo greitį, garavimą),</i> – <i>augaliją (pvz., pasėlių rūšį),</i> – <i>valdymo praktiką erozijai kontroliuoti arba sumažinti (pvz., apsauginės juostos nuo vėjo),</i> – <i>išdegusius plotus.</i>	
<i>Dirvožemio organinė anglis (DOA)</i>	<i>ISO 10694:1995 Organinės anglies ir bendrojo anglies kiekio nustatymas po sauso deginimo</i>		<i>TAIP</i>
<i>Dirvožemio piltinis tankis (B horizontas) arba valstybių narių pasirinktas</i>	<i>ISO 11272:2017 sausam piltiniam tankiui nustatyti.</i>		<i>TAIP</i>

<i>lygiavertis⁷ parametras</i>	<i>Jei pasirenkamas lygiavertis parametras, metodika turi būti Europos arba tarptautinis standartas, jei toks yra; jei tokio standarto nėra, pasirenkama metodika, kuri yra pateikta mokslinėje literatūroje arba viešai paskelbta.</i>		
<i>Ekstrahuojamasis fosforas</i>	<i>ISO 11263:1994 natrio hidrokarbonato tirpale tirpstančio fosforo spektrometriniam nustatymui (P-Olsen)</i>		<i>TAIP</i>
– <i>Sunkiųjų metalų koncentracija dirvožemyje: As, Sb, Cd, Co, Cr (bendra), Cr (VI), Cu, Hg, Pb, Ni, Tl, V, Zn</i> – <i>Tam tikrų organinių teršalų koncentracija, nustatyta valstybių narių atsižvelgiant į esamus ES teisės aktus (pvz., dėl vandens kokybės ar pesticidų)</i> – <i>Pesticidų ir biocidų liekanos, veterinariniai</i>	<i>Galimas aplinkoje esantis sunkiųjų metalų kiekis dirvožemyje pagal ISO 17586:2016, naudojant atskiestą nitrato rūgštį.</i>	<i>Taikomi Europos arba tarptautiniai standartai, jei tokių yra; jei tokio standarto nėra, pasirenkama metodika, kuri yra pateikta mokslinėje literatūroje arba viešai.</i>	<i>TAIP</i> <i>Netaikoma</i>

<i>produktai</i> – <i>Perfluoralkilintos ir polifluoralkilintos medžiagos</i>			
<i>Dirvožemio vandens sulaikymo geba</i>	<i>Vieno ėminių ėmimo taško vertės nustatymo metodika:</i> <i>1 galimybė. LABORATORIJA: ISO 11274:2019 vandens sulaikymo gebai nustatyti.</i> <i>2 galimybė. APSKAIČIAVIMAS: taikoma moksliniame straipsnyje New generation of hydraulic pedotransfer functions for Europe aprašyta metodika, pagrįsta granulimetrine dirvožemio sudėtimi (arba dalelių dydžio pasiskirstymu) ir dirvožemio organine anglimi.</i>	<i>Minimalieji kriterijai, pagal kuriuos įvertinama bendra dirvožemio vandens sulaikymo geba dirvožemių rajone upės baseino arba pabaseinio skalėje:</i> – <i>neužimtos žemės atveju apskaičiuojama bendra dirvožemio vandens sulaikymo gebos vertė;</i> – <i>užimtos žemės atveju pralaidžių plotų vandens sulaikymo gebą galima nustatyti lygią nuliui, pusiau pralaidiems ir kitiems nenatūralios žemės plotams proporcingai priskiriant tarpines vertes.</i>	<i>TAIP</i>
<i>Azotas dirvožemyje</i>	<i>ISO 11261:1995 bendrajam azoto kiekiui dirvožemyje nustatyti taikant modifikuotą Kjeldalio metodą</i>		<i>TAIP</i>

<i>Dirvožemio rūgštingumas</i>	<i>ISO 10390:2005 pH nustatyti H₂O ir CaCl₂ ekstrakte (pH-H₂O ir pH-CaCl₂)</i>		<i>TAIP</i>
<i>Paviršinio dirvos sluoksnio piltinis tankis</i>	<i>ISO 11272:2017 sausam piltiniam tankiui nustatyti.</i>		<i>TAIP</i>
<i>Maisto medžiagų apykaita</i>	<i>Azoto mineralizacijos atveju ore išdžiovinto dirvožemio ėminiai vėl sušlapinami, kad pasiektų 80 % jų vandens laikymo talpos, ir 14 dienų inkubuojami laboratorijoje 30 C temperatūroje. Galimas grynas N mineralizacijos lygis apskaičiuojamas kaip skirtumas tarp pradinio ir galutinio neorganinio N. Maistinių medžiagų kiekis dirvožemyje apskaičiuojamas naudojant šaknų imitatorius, o turimas N ir P nustatomas kolorimetriniu nustatymu, pagrįstu reakcija su amonio molibdatu.</i>		<i>TAIP</i>
<i>Dirvos agregacija</i>	<i>Šie dirvožemio deskriptoriai pateikiami</i>		<i>TAIP</i>

	<i>kaip vandenyje stabilūs dirvožemio agregatai, kurie įvertinami nustatant dirvožemio agregatų atsparumą vandeniui, kaip dezintegracinei jėgai, taikant modifikuotą Kemperio ir Rosenau (1986 m.) metodą. Gautas indeksas rodo vandenyje stabilių agregatų,</i> <i>kurių skersmuo mažesnis nei 4 mm, procentinę dalį. Be to, siekiant teisingai nustatyti vandenyje stabilių agregatų (VSA) procentinę dalį ėminyje, nuosėdos (t. y. rupioji medžiaga) atskiriamos nuo vandenyje stabilios frakcijos:</i> <i>% VSA = (vandenyje stabili frakcija – rupioji medžiaga)/(4 g – rupioji medžiaga).</i>		
<i>Fermentinis aktyvumas</i>	<i>Laikomasi Zeiss et al. 2022 pateiktų nurodymų</i>		<i>TAIP</i>
<i>Dirvožemio kvėpavimas</i>	<i>Laikomasi moksliniame straipsnyje Microbial biomass and activities in soil as affected by frozen and cold storage⁸ pateiktų nurodymų.</i>		<i>TAIP</i>

<i>Atliekų irimas</i>		<i>Taikomi Europos arba tarptautiniai standartai, jei tokių yra; jei tokio standarto nėra, pasirenkama metodika, kuri yra pateikta mokslinėje literatūroje arba viešai paskelbta.</i>	<i>Netaikoma</i>
<i>Dirvožemio biomasė</i>	<i>Laikomasi nurodymų, aprašytų Guerra et al. 2021, Briones et al. 2020, ir Potapov et al. 2022</i>		<i>TAIP</i>
<i>Bendrijos šaknų savybės</i>	<i>Laikomasi Guerra et al. 2021 pateiktų nurodymų</i>		<i>TAIP</i>
<i>Taksonominė įvairovė</i>	<i>Laikomasi Guerra et al. 2021 pateiktų nurodymų</i>		<i>TAIP</i>
<i>Populiacijos gausa</i>	<i>Laikomasi Guerra et al. 2021 pateiktų nurodymų</i>		<i>TAIP</i>
<i>Intraspecifinė genetinė įvairovė</i>	<i>Laikomasi Guerra et al. 2021 pateiktų nurodymų</i>		<i>TAIP</i>
<i>Dirvos struktūra</i>	<i>Granuliometrinė analizė atliekama sijotame dirvožemyje ($\emptyset < 2 \text{ mm}$) po organinių medžiagų sunaikinimo naudojant H_2O_2. Dispersija atliekama naudojant heksametafosfato/natrio karbonato tirpalą ir maišant 16 valandų. Atsižvelgiama į granuliometrines frakcijas, kurias</i>		<i>TAIP</i>

	<i>rekomenduoja</i> <i>Tarptautinė dirvožemio mokslo sąjunga (Aterbergo skalė), t. y., rupus smėlis ($2 > \varnothing > 0,2 \text{ mm}$), smulkus smėlis ($0,2 > \varnothing > 0,02 \text{ mm}$), aleuritas ($0,02 > \varnothing > 0,002 \text{ mm}$) ir molis ($\varnothing \geq 0,002 \text{ mm}$). Rupaus smėlio frakcija nustatoma sijoiant, aleurito ir molio frakcijos nustatomos nusodinant ir imant Robinsono pipete, o smulkiojo smėlio – nusodinant ir dekantuoiant.</i> <i>Nusodinimo trukmė apskaičiuojama pagal Stokeso dėsnį.</i>		
⁶ https://www.fao.org/3/cb3355en/cb3355en.pdf			
⁷ <u>Lygiavertis pagal EAA ataskaitą: <i>Soil monitoring in Europe – Indicators and thresholds for soil health assessments, Europos aplinkos agentūra (europa.eu).</i></u>			
⁸ https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0038071797001259			

Pakeitimas 260

Pasiūlymas dėl direktyvos

III priedas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

[...]

Išbraukta.

Pakeitimas 214
Pasiūlymas dėl direktyvos
IV priedo įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

***Atsižvelgiama į šį orientacinį programų,
planų, tikslinių rodiklių ir priemonių
sąrašą:***

Pakeitimas 215
Pasiūlymas dėl direktyvos
IV priedo 8 a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

***8a) Nacionalinės biologinės įvairovės
strategijos ir veiksmų planai, parengti
pagal Jungtinių Tautų konvencijos dėl
biologinės įvairovės 6 straipsnį.***

Pakeitimas 216
Pasiūlymas dėl direktyvos
IV priedo 14 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

14) Nacionaliniai veiksmų planai, priimti
pagal ***Reglamento .../...¹⁸⁺ 8*** straipsnį.

14) Nacionaliniai veiksmų planai, priimti
pagal ***Direktyvos 2009/128/EB 4*** straipsnį.

*¹⁸ + Leidinių biurui: prašome tekste įrašyti
dokumente COM(2022)0305 pateikto
Europos Parlamento ir Tarybos
reglamento dėl tausiojo augalų apsaugos
produktų naudojimo, kuriuo iš dalies
keičiamas Reglamentas (ES) 2021/2115,
numerį.*
